POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

VEČERNIK

Leto XV. Štev. 26

TELEFON UREDNIŠTVA: 25—67
TELEFON UPRAVE: 25—67 in 28—67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA 25—67
Poslovalnica Ljubljana, Frančiškan. 6, tel 46—91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3 telefon 280

Maribor, 1. in 2. februarja 1941

NAROČNINA NA MESEC
Preleman v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.409

Cena din 1·—

Boji za usodo Libije

Italijani sklenili po splošni sodbi odločno braniti zahodno Cirenajko in Benghasi, ker bi padec te postojanke pomenil neizogiben umik tudi iz vse vzhodne Tripolitanije — Grazianijeve čete so zato prešle na dveh mestih v protiofenzivo

KAHIRA, 1. feb. AP. **Angleške čete metodično napredujejo na zahod od Derne ter se približnjejo Benghasiju. Videti je, da uporablja general isto taktiko zaokrožanja in napredovanja.**

KAHIRA, 1. febr. United Press. **Včeraj so prispele v angleški glavni stan generala Wavella poročila o zelo ostrih bojih med avstralsko-angleškimi in italijanskimi četami generala Grazianija pri Mekeliju in na obalnem področju med Derno in Benghasijem. Italijanske čete pri Mekeliju so dobile ukaz zadrati za vsako ceno napredovanje Angležev proti Benghasiju. Zdi se, da so bile poslane Italijanom pri Mekeliju na pomoč nove čete iz Benghasija. Prvič po pričetku angleških operacij je pričel sedaj general Graziani protiofenzivo.**

LONDON, 1. febr. Reuter. **Po zadnjih vesteh iz Kahire je postal italijanski odpor po zavzetju Derne mnogo večji, kakor je bil doslej. V področju Benghasija je vrglo italijansko vojno poveljstvo v boj nove čete, ki pri dosedanjih vojnih operacijah sploh še niso sodelovale. Zaradi tega je zelo verjetno, da se bo sedaj angleško napredovanje nadaljevalo bolj počasi. Vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj le poročilo, v katerem pravi na kratko: »Operacije se na vsem bojišču nadaljujejo v našo korist.«**

KAHIRA, 1. febr. RP. **Tu prevladuje prepričanje, da bo general Graziani sedaj poizkusil vse kar mu bo mogoče, da prepreči nadaljnje napredovanje vojske generala Wavella in da obvaruje Benghasi pred padcem. S padcem Benghasija bi Italija ne izgubila samo vse Cirenajke, ampak bi se morale italijanske čete umakniti tudi neizogibno iz vse vzhodne Tripolitanije do Misurate, kar bi pomenilo dejansko izgubo vsakega upanja na sploh kako ohranitev italijanske severno afriške posesti. Vzhodna Tripolitanija je puščava, v kateri se italijanske čete ne bi več mogle postaviti v bran. Boji, ki se sedaj pričenjajo med Italijani in Angleži v zahodni Cirenajki, so zato dejansko odločilni boji za usodo vse Libije.**

KAHIRA, 1. febr. Reuter. **Britanske patrulje so iz Kenyje predrle 6 km globoko v italijansko Somalijo. Britanske čete se koncentrirajo okoli Mojale. Na libijskem bojišču pa so angleški bombniki bombardirali letališče Barka. V Eritreji ni posebnih dogodkov.**

ITALIJANSKO POROČILO IZ AFRIKE

hovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeodredilo izpraznitev mesta in premestilo

RIM, 1. febr. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo iz Afrike: **V Cirenajki: Da prepreči obkolitev naših postojank v Derni, je vrhovno poveljstvo odredilo izpraznitev mesta in premestilo čete neposredno na zahod in na jug, kjer so naši oddelki strli napad mehaniziranih avstralskih čet. Letala so bombardirala angleške mehanizirane oddelke. Naši lovci so zbili dve sovražni letali. Sovražna letala so napadla neki kraj v Cirenajki in ubila tri ljudi, nekaj jih pa ranila. Stvarna škoda je majhna. V Vzhodni Afriki: V več bojih na severni fronti smo zavrnili sovražnikove napade in prizadejali nasprotniku občutne izgube. Naši bombniki in lovci so razvili živahno delovanje in bombardirali baterije, čete in mehanizirane oddelke. Zbili smo eno letalo tipa »Gloucester«, neko drugo angleško letalo je moralo pristati na nekem našem letališču. Posadko smo ujeli. Nemški letalski zbor je krepko bombardiral Suez in Ismailo.**

V Albaniji napadi in protinapadi

Po silno krvavih bojih poročajo Grki, da se jim je posrečilo odbiti italijanske napade in osvojiti tudi nekaj posto ank — Tepeleni še ni padel

GRŠKA POROČILA

ATENE, 1. febr. Reuter. At. Ag. Uradno poročilo grškega vrhovnega poveljstva javlja, **da so čete bile ves včerajšnji dan boji, ki so bili kronani z uspehom. Boji so se bili v planinah v višini 1900 m. Osvojeni so zelo važni položaji in zajetih je bilo 150 sovrajnih vojakov. Na nekem drugem delu fronte je poizkušal nasprotnik predreti s pomočjo tankov. Napad je bil odbit. V notranjosti Grčije ni bilo vojnih dogodkov.**

ATENE, 1. febr. Reuter. **Grki so zavzeli nekaj važnih novih pozicij ter ujeli 150 italijanskih vojakov.**

ATENE, 1. febr. AP. **Grške čete napredujejo na sever od Klisure z veliko brzino. Italijanska ofenziva ni uspela. Grki so prenesli artilerijo na nove pozicije.**

BOJI ZA TEPELENI

ATENE, 1. febr. ZPV. **Grškim četam se je posrečilo ne samo odbiti vse italijanske ofenzivne napade, ampak doseči tudi uspehe v protiofenzivi, ki so jo pričeli zlasti na osrednjem delu fronte. Tam se jim je posrečilo napredovati severno od Klisure in zavzeti tudi važne postojanke okoli Tepelenija. Včerajšnja vest United Press, da so Grki že vkorakali v Tepeleni, ni bila potrjena, pač pa se zatrjuje, da so ga Italijani sami večinoma že izpraznili. Strokovnjaki menijo, da Tepelenija Italijani, tudi če še ostanejo tam, ne bodo mogli dolgo braniti, ker bi sicer zašli v nevarnost obkolitve. Tepelen' branijo Italijani tako odločno zaradi tega, ker bi po izgubi tamkajšnjih postojank bila Grkom odprta pot na Berat in Valono.**

ITALIJANSKO POROČILO IZ ALBANIJE

RIM, 1. febr. Stefani. Italijansko poveljstvo je včeraj uradno poročala iz Albanije: **Delovanje topništva. Oddelki bombnikov in lovcev so izvedli krepke ofenzive akcije proti mostovom, cestam in sovražnikovim baterijam. Bombardirali so čete in mehanizirane kolone z bombami majhnega kalibra in jih iz nizke višine obstreljevali s strojnicami. Eno naše letalo se ni vrnilo.**

RIM, 1. febr. Stefani. Posebni dopisnik „Messaggera" poroča z albanskega bojišča o pustolovščini dveh italijanskih bombnikov tipa „Labud", ki sta med bitko nad Premetijem bila napadena od 20 sovražnih letal tipa „Gloucester". Na prvem italijanskem bombniku so bili že takoj spočetka ranjeni trije člani posadke, a niso zapustili svojih mest. Tako je strojnik še zadel sovražno letalo, ki je padlo v plamenih. Zahvaljujoč se hitrosti in spretnemu manevriranju se je bombniku posrečilo, umakniti se sovražnim lovcem, ki so opustili nadaljnje preganjanje. Drug italijanski bombnik, ki je že sestrelil enega „Gloucestra", je bil zadet v enega izmed motorjev, da ni več funkcioniral. Vzpel se je med oblake ter po daljših naporih dosegel italijansko fronto. Pri pristanku se je bombnik poškodoval in zgorel. Posadka se je srečno rešila, preden je letalo eksplodiralo.

Bolgarska vlada v krizi

SOFIJA, 1. febr. AA. V kuloarjih sobranja je postalo zelo živahno med sejo ministrskega sveta. Iz vrst poslancev parlamentarne večine se je slišalo mnenje, **da je minister Ivan Bagrjanov v svojem govoru onemogočil nadaljnji obstoj vlade dr. Filova. S svojo ostro kritiko je minister Bagrjanov odkrito napadel vlado Filova in jeno delo na gospodarskem področju Bolgarije. Ker je Bagrjanov sam član te vlade, je dejansko povzročil njeno krizo. Sinočnja seja ministrskega sveta je bila v znamenju odstopa ministra za trgovino, Zagorova, ki ga je sporočil takoj po govoru Bagrjanova. Sodijo, da bo predsednik vlade dr. Filov poročal kralju o nastalem položaju v vladi ter odstopil s celim kabinetom.**

De Gaulleov poziv Francozom

LONDON, 1. febr. AP. General Charles de Gaulle, poveljnik svobodnih Francozov, je pozval francosko vojsko v severni Afriki, ki stoji pod poveljstvom generala Weyganda, da se pridruži angleški vojski ter vstopi v vojno.

LONDON, 1. feb. UP. **V svojem pozivu častnikom in moštvu francoske vojske v severni Afriki je general de Gaulle omenil, da so čete generala Catrouxa v Derni, čete generala de Larminata so okupirale južno mejo Libije, nekatere čete svobodnih Francozov pa stojijo v Kasali. Izjavil je, da se pripravlja veliko presenečenje s strani svobodnih Francozov. Bodočnost Francije in njenega imperija zavisi od zmage v Sredozemlju.**

PESIMIZEM V VICHYJU

VICHY, 1. febr. Reuter. **Opaža se, da je Hitlerjev odgovor Pétainu povzročil pesimizem v Vichyju.**

VICHY, 1. febr. AP. **Smatra se, da je velika možnost, da bo Flandin odstopil kot zunanji minister, ker ga pariški listi neprenehoma napadajo.**

Pričetek debate v ponedeljek

WASHINGTON, 1. febr. Reuter. **Splošna debata o zakonskem predlogu dajanja pomoči Veliki Britaniji se bo začela v predstavniškem domu v ponedeljek. Trajala bo dva do tri dni. Sledila bo diskusija o poedinih amandmanih.**

OBSODBE KOMUNISTOV V FRANCIJI

CLERMOND-FERRAND, 1. febr. Havas. Vojno sodišče je obsodilo na 20 letno ječo mladega komunista, ki je lani v aprilu pozival delavce v tovarni za izdelavo vojnega materiala, naj zapuste delo. Obtoženi se je zagovarjal tudi zaradi komunistične propagande med narodom. Pet drugih obtožencev za iste grehe je bilo kaznovanih od 4 do 10 let zapora in na izgubo državljanskih pravic.

KUNZE OBSOJEN

NEW BORK, 1. febr. AP. Wilhelm Kunze, voditelj nemškega „Bunda" v Ameriki, je bil zaradi protiameriškega delovanja obsojen na 1 leto ječe. Z njim je bilo obsojenih tudi 8 sodelavcev.

Churchillov govor v Southamptonu

PORTSMOUTH, 1. febr. AP. Churchill je bil včeraj na triurnem obisku v Portsmouthu v spremstvu Rooseveltovega odposlanca Harryja Hopkinsa. Izjavil je, da ne ve kdaj in kako bo Anglija zmagala, prepričan pa je, da bo.

LONDON, 1. febr. Reuter. **V svojem govoru v Southamptonu je predsednik vlade Churchill med drugim dejal, da je položaj Italije po zadnjih angleških operacijah otežkočen. To daje Angležem poguma, da so pripravljeni na dolge in težke preizkušnje, ki prihajajo. Težke naloge bomo premagali uspešno, kdaj in kako bo pa prišlo do naše zmage, še ne moremo reči. Kadar bomo zadano nalogo izpolnili, tedaj bomo lahko rekli, da smo živeli v najglavnejši dobi dolge angleške zgodovine.**

OBSODBE V BUDIMPEŠTANSKEM PROCESU

BUDIMPEŠTA, 1. febr. DNB. **V procesu proti puščičastim križarjem, Karlu Wirthu in njegovim 13 somišljenikom, ki so hoteli nasilno odstraniti upravitelja države, je zrekla zadnja instanca svojo razsodbo: Wirth je obsojen na 15 let ječe, njegovi pomagači pa na 11 do 13 let ječe. Ostali soobtoženci so kaznovani z zaporom od 4 in pol meseca do štirih let. Večje število obtožencev je bilo zaradi pomanjkanja dokazov oproščenih.**

ANTONESCU TUDI ZA POSLUŠNOST VOJSKE

BUKAREŠTA, 1. febr. DNB. Listi prinašajo poročilo vojnega ministrstva, ki pravi: Za časa zadnjih uporov je izdal upravitelj države Antonescu vojski ukaz, naj ne strelja na one osebe, ki so aretirane zaradi sodelovanja pri vstaji in pri katerih je bilo najdeno orožje, čeprav vojaški zakon zahteva, da se takoj ustrele. Zato ni bil streljan nihče, ki je sodeloval pri uporu, imel pri sebi orožje ali je celo streljal proti vojakom. Vsi bodo prišli pred sodišče, ki jih bo sodilo. Ker te velikodušnosti Antonesca niso vsi razumeli, je upravitelj države izdal nova navodila vojski, da najenergičneje nastopi proti onim, ki se bodo upirali še dalje in se ne bodo pokoravali odredbam oblastev. Vsi ti in oni, pri katerih bodo našli orožje brez dovoljenja, bodo na mestu ustreljeni.

Samo podnevni napad na Anglijo

Včeraj so nemški bombniki v večjem obsegu napadli London, ponoči pa ni bilo zopet nobenih napadov — Nemški daljnostrelni topovi streljajo do 55 km daleč

VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 1. febr. DNB. Nemško vojno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče vojno poročilo: **Včeraj so nemška borbena letala izvedla več napadov na angleška letališča in uničila nekaj sovražnikovih letal. Na letališče Miden Hum smo vrgli iz višine 100 m več bomb na letala in tri uničili. Na podoben način smo napadli letališče Vatisham. Več bomb je priletelo na neko drugo skupino treh bombnikov, druga letala smo pa obsuli s strojniškim ognjem. Uničili smo najmanj tri letala. Neko drugo borbeno letalo je napadlo več bombnikov vrste »Bristol Blenheim« na tleh na letališču Honigtonu. Tudi ta strojniški ogenj je uspešno zadel več aparatov. Nemški lovci so včeraj iznenada napadli balonsko zaporo doverskega pristanišča in sestrelili tri balone.**

ANGLEŠKA POROČILA

LONDON, 1. febr. AP. **Včeraj so nemška letala v posameznih poletih bombardirala London ter povzročila precej škode in žrtev. Težko ranjen je bil tudi major Robert Williams, letalski ataše pri ameriškem veleposlaništvu. Zadete so bile tri bolnišnice.**

LONDON, 1. febr. UP. London je bil že enajsto noč prost zračnih napadov. V začetku noči je bilo nekaj izvidniških poletov, vendar niso bile vržene bombe.

STRELI TOPOV ČEZ KANAL

LONDON, 1. febr. UP. **Nemški daljnostrelni topovi so včeraj streljali preko Kanala ter so njihovi izstrelki padali še okoli 19 km v notranjost Kenta. Ker je morje široko 35 km, streljajo torej nemški daljnostrelni topovi okoli 50 do 55 km daleč.**

PODMORNIŠKA OFENZIVA

BERLIN, 1. febr. UP. **Veliki admiral Raeder je izjavil, da se bo spomladi začela velika podmorniška ofenziva.** Zahvalil se je delavcem, ki so zaposleni pri konstrukcijah podmornic.

OTTAWA, 1. feb. Reuter. **Kanadski letalski minister je izjavil, da je bila angloameriška produkcija letal v zadnjih mesecih večja od nemške .**

Siamci dosegli svoj cilj

TOKIO, 1. febr. Reuter. Na japonski vojni ladji, zasidrani pred Saigonom, **je bilo podpisano premirje med francosko Indokino in Siamom.** Pri pogajanjih so sodelovali tudi zastopniki Japonske. **Po sporočilu siamske vlade ob priliki sklenitve premirja z Indokino, so siamske čete v dosedanjih bojih zavzele vse ono ozemlje, zaradi katerega so nastale sovražnosti. Siam je to zasedeno ozemlje že priključil k svojemu državnemu ozemlju. Premirje, ki je bilo sedaj podpisano, določa demarkacijsko črto in okoli ne 20 km širok nevtralen pas, v katerem ne sme biti ne siamskih ne indokinsih čet. Pogajanja o sklenitvi dokončnega miru se bodo vršila v Tokiu.**

BANGKOK, 1. febr. Reuter. Politični opazovalci so mnenja, **da bo mirovna konferenca med Siamom in Indokino, ki bo zasedala v Tokiu, naletela na težkoče. Siam je namreč postavil zahteve, ki se nanašajo na obmejni pas vzhodno od reke Mekonga. Te zahteve je postavila vlada na pritisk hude novinske in radijske kampanje v Siamu. Na vseh vogalih so izobešeni veliki zemljevidi, na katerih prikazujejo priključitev Kambodže k Siamu. Siamske čete so že zasedle večji del ozemlja, kot ga je propaganda terjala zase.** Ni še jasno, kako bo dosežena razmejitev med pretiranimi zahtevami propagande in skromnejšimi vlade na eni strani ter francoskim stališčem na drugi strani.

Knox napoveduje plinski napad

WASHINGTON, 1. febr. AP. Mornariški minister Knox je pred senatnim odborom za zunanje zadeve izjavil, **da je treba pričakovati najhujši napad na Anglijo in tudi plinski napad, ki pa bo zavisel od vremenskih prognoz, ki bi bile za dalje časa povoljne.** Izjavil je tudi, da imajo USA v načrtu letalo, ki bo potisnilo vsa dosedanja letala med staro šaro. **V 60 do 90 dnevih je treba pričakovati kritične trenutke za Anglijo.** Odgovoril je Lindberghu, ki trdi, da bi Nemčija ne napadla Amerike, če bi bila tudi Anglija premagana. Dejal je, da se polkovnik Lindbergh ne razume na vojaško letalstvo.

WASHINGTON, 1. febr. Reuter. Ob izjavi mornariškega ministra Knoxa, da je v 60 do 90 dneh pričakovati resne krize, je lord Halifax dejal, da nima nobenega sporočila o dneh, v katerih naj se prične napad, da pa je sovražnik v takšnem položaju, da bo moral nekaj začeti.

Willkie o obrambi Anglije

LONDON, 1. febr. AP. **Wendell Willkie je bil včeraj 6 ur na obisku Doverja in okolice. Razkazali so mu vse angleške priprave proti nemški invaziji. Dejal je, da ne bi hotel biti nemški vojak, ki bi moral napadati Dover. Willkie je bil navdušen nad obrambnimi pripravami.**

LONDON, 1. febr. UP. **Wendell Willkie je dobil brzojavni poziv od Cordella Hulla, naj se čimprej vrne v USA ter nastopi v pomoč Roosevelta, da bo dobil pooblastila. Videti je, da bo Willkie odpotoval v sredo v New York z letalom.**

LONDON, 1. febr. Reuter. Wendell Willkie je izjavil, **da so popolnoma neresnične vesti, da namerava pred odhodom v Ameriko obiskati Hitlerja.** Ne posredno ne neposredno ni nikogar obvestil o tem.

VATIKANSKO MESTO, 1. feb. UP. Sveti oče je prejel od angleškega kardinala Hinsleya podroben opis njegovih razgovorov z Willkiejem. Takoj je poklical državnega tajnika kardinala Maglioneja na konferenco.

Nemški odgovor Stimsonu

BERLIN, 1. febr. DNB. Nemška diplomatska politična korespondenca komentira izjavo ameriškega vojnega ministra Stimsona pred zunanjepolitičnim odborom senata in pravi, da bi USA napravile veliko napako, če bi si vezale roke s pošiljanjem pomoči Veliki Britaniji po staromodnem kopitu, s katerim se sile osi označujejo kot napadalci. Stimson jemlje vso stvar preveč lahko. Sebi pripisuje pravico in avtoriteto sodnika v vprašanju odgovornosti za sedanjo vojno. Ameriški vojni minister ni govoril o provokatorski vlogi Poljske, kar je Nemčijo prisililo, da je reagirala, prav tako ni omenil sistematičnih napadov Anglije, da popolnoma obkroži Nemčijo ter tako stopi v vojno proti njej. Tudi ni Stimson omenil, kakšno vlogo so pri vsem tem igrale razne ameriške sile. Po neugodnih izkušnjah v preteklosti čutijo sedanji upravitelji v Washingtonu potrebo, da opravičijo svoje zapuščanje mednarodnega prava, predvsem glede nečloveškega postopanja angleške blokade do gladujočega evropskega prebivalstva. Staromodna pravila mednarodne haaške konference za pomorsko plovbo tudi veljajo za Ameriko le tedaj, če so ji v korist. Tudi se ne ozirajo na kršitev sklepov panameriške konference glede nevtralne cone, ki jo stalno krši Velika Britanija. Za zunanjo politiko Roosevelta je glavno, da ohrani zunanjo formo tam, kjer se zavračajo mednarodne pravice. Glavno je, da narodi USA in oni Južne Amerike ne opazijo zakulisne igre washingtonskih oblastnežev, ki pripravljajo nevarno dramo.«

»KING GEORGE V« NI PRODAN

WASHINGTON, 1. febr. DNB. Mornariški minister Knox zanika vesti, da bi bila Anglija prodala novo oklepnico »King George V.« ameriški mornarici v zameno za 20 rušilcev. Takšne vesti je zanikalo tudi angleško poslaništvo v Washingtonu.

POBIJANJE NEZAPOSLENOSTI V ŠPANIJI

MADRID, 1. febr. DNB. Ministrski svet je pod predsedstvom generala Franca razpravljal o ukrepih pobijanja nezaposlenosti in povečanju blagostanja v državi.

Angleška mornarica odplula iz Gibraltarja

MADRID, 1. febr. EP. **Štirinajst edinic britanske mornarice je sinoči odplulo iz Gibraltarja v smeri vzhodnega Sredozemlja. V gibraltarski luki je ostala samo ena križarka in več rušilcev. Težko poškodovana britanska križarka »Malaya«, ke je nedavno prispela v Gibraltar z Malte, je že na hitro roko popravljena ter dela sedaj poizkusne vožnje. V luki je nastala velika eksplozija, ko so zadeli na neko mino pri popravljanju pomola. Ubiti so bili 4 delavci in več ranjenih.**

Milchov opomin Nemcem

BERLIN, 1. febr. AP. **Nemški letalski maršal Milch je v radijskem govoru izjavil, da v moderni letalski vojni ni mogoče preprečiti smrtnih žrtev med civilisti. Dejal je, da mora nemški narod pričakovati žrtev v boju proti tako žilavemu nasprotniku, kakor so Angleži. Angleži so Germani in v svetu znani kot drugi najboljši letalci za Nemci.**

DONOWAN V ANKARI

CARIGRAD, 1. feb. UP. Rooseveltov odposlanec polkovnik Donowan je priletel iz Aten v Carigrad ter odšel čez nekaj ur v Ankaro. Računajo, da bo ostal 7 dni v Turčiji.

SOVJETSKI PROTEST

LONDON, 1. feb. UP. Sovjetski veleposlanik Majski je izročil angleškemu podtajniku za zunanje zadeve Austinu Butlerju protest zaradi zadržanja grške ladje »Korianticos« po angleških vojnih ladjah v področju Falklandskega otočja. Grška ladja prevaža tovor kož in volne iz Buenov Airesa v Vladivostok.

AMERIŠKI RDEČI KRIŽ ZA ŠPANIJO

MADRID, 1. feb. Reuter. V Madrid je dospela delegacija ameriškega Rdečega križa, ki bo bivala nekaj časa v Španiji. Člani delegacije bodo navzoči pri razdeljevanju pšenice prebivalstvu Španije. Nekaj članov te delegacije je odpotovalo tudi v Vichy.

POMANJKANJE V BELGIJI

BRUSELJ, 1. febr. AP. Člani Hooverjevega instituta za pomoč evropskim narodom so izjavili, da je pomanjkanje hrane in zdravil v Belgiji letos večje, kakor po okupaciji l. 1914. Predvsem primanjkuje v Belgiji kondenziranega mleka, mesa, olja, joda in obleke. Hooverjev institut sodeluje z nemškimi in belgijskimi oblastmi.

AMERIŠKI MORNARIŠKI KADETI

WASHINGTON, 1. febr. AP. Roosevelt je podpisal ukaz o povečanju števila mornariških kadetov za 595.

PODRŽAVLJENJA V ŠPANIJI

MADRID, 1. febr. DNB. Sindikalni svet je razpravljal o gospodarski organizaciji Španije in izrazil zadovoljstvo nad podržavljenjem raznih železniških ustanov. Postavljene so bile energične zahteve proti navijalcem cen. Vladi je poslana resolucija, ki terja kontrolo cen.

Mariborska napoved: Pretežno oblačno in toplejše vreme. Ponekod bo verjetno še snežilo. Včeraj je bila najvišja temperatura —7.8, danes najnižja minus 9.2, opoldne —5.0. Višina novega snega od včeraj 16 cm, količina raztopljenih padavin skupno 11 mm.

Zakaj in kako so izgubili domovino 13

Pripovedujejo, da je prišel v teh zadnjih dneh k maršalu Pétainu neki veleposlanik ter ga rotil, naj nadaljuje z vojno v severni Afriki. Stari maršal pa je mislil le še na nesrečo beguncev in dejal: »Ničesar več ne moremo storiti, vsi ti tisoči nimajo nikamor iti.«

Glasovi o porazu so se z veliko naglico širili po Parizu. Bogati ljudje so ga že zapuščali. V vladi so nastale izpremembe, prav tako v vrhovnem poveljstvu. 18. maja je Reynaud prevzel vlado od Daladiera. Maršal Pétain je postal podpredsednik vlade. Dne 19. maja je bil odstavljen Gamelin, Weygand je postal poveljnik zavezniških čet. Kmalu je bilo odrezanih 9 britanskih in 16 najboljših francoskih divizij. Nemci so hoteli razbiti zavezniško vojsko. Dne 26. maja so zasedli Boulogne in Callais. Po kapitulaciji belgijskega kralja so bile zavezniške čete v obupnem položaju: boriti so se morale za izhod pri Dunquerqueu.

Pri generalu Buissonu

Konec maja sem na Aisnei obiskal francosko mehanizirano divizijo, ki je z uspehom zaustavila eno izmed najboljših nemških oklopnih divizij. General Buisson, ki je bil poveljnik te divizije, je bil po naravi optimist, toda sedaj je skoraj obupal. V svojem poročilu sem navedel nekaj glavnih opazk, zakaj je ta divizija zadržala Nemce, toda cenzura mi je zmrcvarila poročilo ter sem pozneje bral, **kako so francoski tanki boljši od nemških ter da je že vse v redu na svetu...**

General je že premišljeval o možnosti, da Nemci prebijejo novo Weygandovo črto. Dejal mi je, da je to **mehanizirana vojna, ki se more dobiti samo z motorji.** Francoski generalni štab je vedel že pred 20. leti, da se da vojna dobiti samo s stroji. Cenzura pa nam bi morala dovoliti, da povemo ljudem, da bomo vojno zgubili, če ne bomo dobili strojev.

Kaj zmorejo junaki

General je bil prej komandant lovske divizije, obenem pa je bil postavljen tudi za poveljnika mehanizirane divizije. S svojima divizijama je zadržal dve nemški diviziji. Pripovedoval mi je, da imajo Nemci prav tako okoli 30 ton težke tanke, kakor jih ima njegova divizija. Toda nemški tanki so hitrejši, vendar pa zato manj zavarovani. Če so stali, jih je granata prestrelila. Kapetan Billotte je na ta način uničil 12 tankov.

»Neverjetno je«, je pripovedoval general, »koliko tartarskih vesti so mi prinesli o nemškem napredovanju. **Če so videli patruljo, so že govorili o celih četah.** Ko sem jim povedal, da je to nesmisel, in jih napotil, naj gredo še enkrat pogledat, so po navadi prišli nazaj z opravičilom, da so se zmotili. Človek mora z veliko večjo skepso sprejemati vesti, ki jih sliši na bojišču«.

Svoboda Nemcev v zraku

General je pripovedoval o metodah nemškega bojevanja. Dejal je, da so **nemška letala krožila nad francoskimi četami, kakor da bi plesala četvorko.** Od časa do časa je letalo spustilo nad glave francoskih vojakov bombo. Podobno je operiralo drugo letalo in tako dalje, včasih pol ure, ne da bi letala izgubila formacijo. Četudi so že odvrgla vse bombe, so ponovno letela nad glavami francoskih vojakov.

Toda tudi za letalce je bilo to drago početje. General mi je dejal, da so njegovi lovci z navadnimi puškami-mitraljezami sestrelili v desetih dneh 20 letal.

Na vprašanje, kako to, da niso ustavili nemških mehaniziranih divizij, ko so vendar predirale naglo in daleč od svojih oporišč, kako da niso pretrgali kolon, je general Buisson odgovoril: »Kolone so bile pogosto pretrgane, toda prihajale so še nove čete. Tanki in blindirani avtomobili, ki so prišli skozi prve črte in so napredovali pogosto z brzino 30 do 40 kilometrov na uro, so naredili veliko škodo, preden jih je bilo mogoče uničiti.

(Dalje)

Kdor gleda naprej, se ne bo vezal na ono, kar propada

Problemi naše politične opredelitve

Vsaka prehodna doba ima svoje skrajnosti. Posebno taka, v kateri se krha družabni red ter se v krčih porajajo nova načela, na katerih naj bi bila družba osnovana. Pojavljajo se zagovorniki »starega« in oznanjevalci »novega«. Prvi so večinoma zainteresirani na ohranitvi svojih gospodujočih položajev, drugi kot apostoli idej, ki so nastale kot reakcija na krivice »starega«, kot zagovorniki »razžaljenih in ponižanih«. Če jih ne ublažimo s pravočasnim uvajanjem potrebnih reform, postajata ti dve skrajnosti vedno močnejši in sčasoma izginejo oni vmesni odtenki, ki so vprav zaradi svojih sintetičnih lastnosti mnogo pozitivnejši od obeh ekskluzivnih stališč in čijih zmaga bi prav za prav pomenila največji napredek, kajti v skrajnosti ni končnih rešitev.

Nekaj takega opažamo v zadnjem času tudi v Sloveniji. Pojavljajo se namreč predlogi in govorice **o ustanovitvi nove politične kombinacije, oziroma sožitja, ki naj bi združile vse konservativne sile.**

Pogled na naše domače razmere nas poučí, da je velika večina ljudi prepričana o potrebi temeljitih socialnih reform in **o potrebi korenite izpremembe v gledanju na odnose med družbo in poedincem.** Torej imajo prav oni, ki trde, da si nove ideje zmagovito utirajo pot. Vendar pa je v vsem tem velikem številu pristašev »novega« odstotek ekstremistov tako majhen, da nam pač zaradi njega ni treba posegati po nasprotni skrajnosti.

Pri nas še niso porušeni vsi oni mostovi, ki nam omogočajo, da **ob vpoštevanju dobrih lastnosti obeh skrajnosti pridemo do one socialne harmonije, ki bo našemu narodu res prinesla boljšo bodočnost.** Saj to je obenem tudi rešitev, kakršno si želimo mi vsi. Naša sredina je še dovolj zdrava, da si ne želi nemirov, ne zatiranja, ne krvi. Hoče pa odprto možnost za zdravo evolucijo in napredek.

Ob takem položaju bi bila prva posledica strnitve konservativnih sil, ne oslabitev, temveč pojačanje ekstremistov na nasprotni strani. To opažamo pri vseh diktaturah, ki so izbrisale zdravo opozicijo ter so s tem odstranile tisto umerjeno sredino in z njo ventil, ki je omogočal primerno, neškodljivo in konstruktivno izživljanje nezadovoljstva, ki ga vsak režim v večji ali manjši meri vedno povzroča. Ob pomanjkanju javne platforme nudi podzemlje edino možnost za izživljanje nezadovoljstva. To je pa obenem področje, kjer redko žanjejo uspehe preudarneži in zmerni.

Nasprotno vidimo pri demokracijah, kjer je bila vedno dana možnost, da vsakokratna opozicija izraža svoje negodovanje, vendar z zavestjo odgovornosti, ker mora računati z dejstvom, da bo morda jutri sama poklicana na oblast. V takem okolju so ekstremisti ostali v neznatnih manjšinah. Češkoslovaška, Anglija in visokokapitalistične USA so zadostne priče za pravilnost te trditve.

Zaradi tega lahko rečemo, da bi bila predlagana pregrupacija našega slovenskega političnega življenja do skrajnosti ponesrečena zadeva. Nedvomno bi imela vprav nasprotne posledice od onih, kakršne si obetajo njeni nasprotniki. Danes ogromna večina umerjenih in dobronamernih bi sčasoma zagrenjena prešla v ekstrem. Kdo bi imel korist od tega?

Zavedajmo se že enkrat: **ni vredno več voditi borbo med »novim« in »starim«, kajti novo bo nujno prišlo.** Kazalcev zgodovine ni moči pomikati nazaj. **Boriti se moramo le za to, kako naj to »novo« izgleda.** Tu pa čakajo posebno napredni del naše javnosti velike naloge in napačno bi bilo, ako bi si z vezanjem rok že v naprej onemogočili svojo akcijo.

Našemu političnemu življenju ni potrebna koncentracija okorelih, konservativnih skupin, temveč **poštena tekma in povezanost takih, ki jim ne bo cilj ohranitev privilegijev in pozicij strank, skupin ali posameznikov, temveč čim večje delo in uspehi pri reorganizaciji ter zdravljenju našega socialnega, gospodarskega in političnega življenja.**

Le tako bo po končanem vrenju prevladalo stališče one ogromne pozitivne večine, ki ima pravico na glavno besedo. Vse drugo pa ima le začasen pomen. Morda bi za trenutek podaljšalo življenje »ancien regimu«, pa naj si bo to na političnem, gospodarskem ali socialnem področju, toda rešilo ga ne bi. Samo reakcija bo potem toliko močnejša in destruktivnejša.

Preudaren človek gleda času hrabro v obraz. Če prihajajo novi časi, se jim bo pridružil, ker ve, da je to edina pot, po kateri bo tudi lahko našel sebi primerno mesto. **Kdor gleda naprej se ne bo vezal na ono, kar propada.**

To smo smatrali za potrebno povedati ob poskusih in predlogih, o katerih se med nami sušlja, in čijih glavni smoter je v kali zatreti novo očiščevalno življenje, ki dozoreva v naprednem taboru.

Ivo Bošan

Najvišja oblika solidarnosti je tudi danes domovina, ki je ne smemo rušiti zato, da bi se postavila neka širša solidarnost. Nasprotno, moramo jo še bolj jačiti in izpopolnjevati. Kajti, če vzamemo vse v poštev, prihajamo neizbežno do zaključka, da izven domovine ni rešitve, zato je izven nje tudi ni treba iskati! (Beograjski »Napred«.)

*

Kdor pozna visoke odlike stalnega obnavljanja v politiki, ta bo takoj uvidel nesmiselnost trditve, da je demokracija vladavina starcev. Demokracija kot politični sistem omogoča mirne izpremembe na vrhu državne uprave. Če je bil njej na čelu star, lahko pride za njim mlad, če je bil mlad, ga lahko zamenja star. Staremu pa tudi lahko sledi star, mlademu spet mlad. (»Napred«.)

*

Neodgovornost je načelo, ki je vladalo največ v našem sistemu izvrševanja javnih funkcij. (»Napred«.)

Ban dr. Šubašić bo te dni gost kraljice Jadrana, Dubrovnika. Dubrovčani mu pripravljajo lep sprejem. Listi, predvsem »Hrvatski Dnevnik« in »Novosti«, sta priredila v ta namen posebne članke o Dubrovniku in pozdravne besede hrvatskemu banu.

Nemčija in Balkan

Tuji novinarji so vprašali na Wilhelmstrasse v Berlinu, če bi jim lahko nekaj podrobneje povedali o onem stavku iz Hitlerjevega govora, ki se je nanašal na Balkan. Službeni tolmač je nato odgovoril: »Totalitarna oblika, v kateri je bil ta pasus Hitlerjevega govora podan, ne dopušča podrobnih komentarjev. Kancelar je le hotel opozoriti na vesti, ki se stalno oglašajo iz angleškega radia glede položaja na Balkanu kot potencialnemu bojišču. Torej, če je bil Balkan omenjen z zvezi z vojnim področjem, se to ne nanaša od strani Nemčije, nego na Anglije.

Na skupno delo!

Januarska številka »Misli in dela« prinaša naslednji uvodnik:

» Veliki dogodki v svetu postavljajo tudi naš narod in našo državo pred hude preizkušnje. Na prelomu med dvema dobama se pripravlja **v svetu nov, pravičnejši red.**

Ta red novega življenja med narodi in posamezniki more biti osnovan le na **večnih nravnih zakonih enake pravice in svobode za vse** ter na **vzajemnih dolžnostih in skupnih nalogah človeštva.** Uveljaviti se more in sme samo po **prostovoljnem pristanku** vseh. Zato mora biti vsak narod poklican k oblikovanju bodočega mednarodnega in notranjega reda.

K temu zgodovinskemu poslanstvu je poklican tudi naš narod. Vloga naše države in slovenskega naroda bo pri tem takšna, kakršno si bomo sami priborili. Zato moramo biti notranje trdno povezani in duhovno strnjeni ter pripravljeni na skrajne žrtve. Zbrati moramo vse narodne sile, da utrdimo splošno narodno tvornost in odpornost.

Po nebrzdanem strankarskem življenju zavrženo demokratično načelo, da izvira **vsa oblast od naroda,** moramo obnoviti. Demokracija pa bo resnična le, ako jo bomo postavili na trdno socialno in gospodarsko podlago.

Socialne odnose je treba preosnovati tako, da bo **delo osnovna družbena vrednota.** Na tem temelju mora biti zgrajen socialni red, v katerem bodo delovni sloji vzajemno upravljali družbo, nje organizacijo in gospodarstvo. Samo tako bodo našli kmet, delavec in izobraženec kot vsak deloven človek pravično mesto v družbi in možnost dostojnega življenja.

Nujno potrebne socialne reforme morajo biti namenjene predvsem **malemu človeku,** tako ročnemu kakor umskemu delavcu. Po značaju našega naroda mora postati **naša vas činitelj javnega življenja.**

Vse gmotne dobrine morajo služiti le **občim narodnim koristim** in nikdar več oblasti človeka nad človekom. Gospodarstvo, katerega gibalo je bilo doslej le dobiček posameznika, se mora umakniti **načrtnemu gospodarjenju za skupnost. Zadružna misel** se bo mogla pri tem s pridom uporabiti kot tvorna osnova.

Prepričani smo, da zorijo neka spoznanja tudi med Hrvati in Srbi. Skupna neugnana **želja po pravem napredku** nas bo še tesneje združila v usodni povezanosti, ki je naravni temelj **naše Jugoslavije kot narodne države.** Samo ona nam jamči naš obstoj. Notranje trdna in duhovno strnjena bo nerazrušljiva in nepremagljiva — varno zavetje enakopravnega obstoja in razvoja vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov. Prav zato želimo, da bi bil **sporazum** z dne 26. avgusta 1939 srečen začetek končne ureditve naših notranjih razmer.

Delo na vsem tem čaka zlasti **mlajši rod.** Naloga mladine je, da vnaša v splošni narodni razvoj nove poglede in novo delo za ureditev družbe. Na njej leži teža visokega poslanstva in zgodovinskih odločitev v očrtanih smereh, saj bo morala polagati račun o svojem delu tudi bodočim rodovom.

V prepričanju, da je le v slogi moč, smo spoznali, da se moramo nemudoma lotiti skupnega dela v vseh vprašanjih, ki zadevajo našo narodno in državno skupnost. Zato smo se odločili, da bomo v vsem, kar nas druži, v trajnem vzajemnem stiku, po skupnih razpravah in posvetovanjih iskali pravih rešitev, da jih enotno zastopamo in izvajamo ter tako gradimo našo delovno skupnost.

To sodelovanje je pot k trdnejši strnjenosti in povezanosti vseh resnično naprednih sil. Zato pozivamo prav vse, ki so enakih misli, da nam pri tem skupnem delu pomagajo.«

Jeklena armada v obrambi Velike Britanije

Nekaj pogledov v ustrojstvo velesile, ki prevladuje na valovih oceanov

V sto letih je napravila angleška vojna mornarica silen napredek. Admiral Nelson je v bitki pri Trafalgaru poveljeval s svoje bojne ladje »Victory«, ki je imela jadra in 812 mož posadke. V boj je tedaj poseglo 27 njegovih ladij s 17.486 mož posadke. V bitki pri Jutlandu je admiral Jellicoe med svetovno vojno nastopil s 36 bojnimi ladjami, ki pa niso bile več lesene in na jadra. Njegove posadke so štele 33.838 mož, na 34 križarkah je pa bilo 16.837 mornarjev, na 77 rušilcih 6208 mož. Skupaj je tedaj bilo 147 edinic s 56.883 člani posadke.

Lesena angleška mornarica je dosegla vrhunec 1809, ko je štela 728 bojnih brodov s skupno tonažo 501,596 ton. Posadka je štela 1810 145.000 mož. Leta 1914 je imela Anglija po 90 letih mehanizacije 648 bojnih ladij s tonažo 2,333.223 ton in 146.000 mož posadke. **Leta 1918 se je ta sila povečala na 1354 bojnih ladij s tonažo 3,247.078 ton in 507.316 mož posadke.** Izven tega je bilo še 754.111 ton pomožnih ladij. V administraciji je bilo zaposlenih 9820 oseb, v ladjedelnicah 105.025, v dokih je delalo 408.000 delavcev in 59.887 žensk.

Anglija je tedaj v teku prve svetovne vojne napravila ogromne napore za dvig udarnosti svoje pomorske sile. Naravno, da se isto dogaja tudi zdaj, zato je tembolj presenetljivo, da je kljub močnemu bombardiranju iz zraka spravila na tihem pet novih jeklenih velikanov v pomorsko službo. **Jeklene bojne oklepnice so namreč glavno jedro udarnosti na morju.**

Zdaj ima Velika Britanija **15 takšnih velikanov, pravih pomorskih trdnjav.** Leta 1927 sta bila dograjena **»Nelson«** in **»Rodney«,** ki imata po 34.000 ton, vsak po 9 topov kalibra 40 cm, po 12 topov kalibra 15 cm ter izredno močno protiletalsko obrambo. Njuna hitrost znaša 23 vozlov. Stala sta vsak po 1 milijardo 125,000.000 din v našem denarju.

Le nekaj niže na lestvici bojnih oklepnic — velikank so bojne ladje **»Royal Sovereign«,** dalje **»Resolution«, »Ramillies«** in **»Revenge«.** Te imajo po 29.000 ton, vsaka po 8 topov kalibra 38 cm, 12 topov kalibra 15 cm ter močno sporedno oborožitev. Njih hitrost znaša 23 vozlov.

V naslednji vrsti velikank angleške vojne mornarice so oklepnice **»Queen Elisabeth«, »Warspite«, »Valiant«, »Barham« in »Malaja«,** vse po 31.000 ton, z 8 topovi po 38 cm in 8 topovi po 15 cm. Te ladje so bile dovršene med svetovno vojno, kasneje pa obnovljene in modernizirane. Kos so najmodernejšim ladjam tujih držav.

Največja angleška oklepnica in na svetu sploh je »Hood«, ki ima 42.000 ton, 8 topov kalibra 38 cm, 12 topov kalibra 15 cm. Dalje spadata v to znamko **»Repulse«** in **»Renovn«,** oba po 32.000 ton in po 6 topov kalibra 38 cm. Te ladje so tudi bile v zadnjem času za drag denar renovirane in uvrščene med najmoderneje opremljene bojne edinice.

Napredek moderne tehnike je znatno zmanjšal razliko med bojnimi ladjami in križarkami. Tako bo zadnjih pet bojnih ladij, splovljenih v teku letošnjega leta v morje, imelo nosilnost 35.000 ton, nove vrste najmodernejših 38 cm topov ter **močne oklepe proti letalskim bombam. »King George V.«** je od teh že v aktivni službi, na vrsto pridejo v kratkem še **»Prince of Wales«, »Duke of York«, »Jellicoe«** in **»Beatty«.** Obenem se gradijo še štiri velikanke med oklopnicami, **»Lion«, »Temeraire«** in še dve drugi, zaenkrat brez imen. **Vse te bodo imele po 40.000 ton in topove kalibra 40 cm!**

V začetku sedanje vojne je imela angleška vojna mornarica sedem nosilcev letal: **»Arc Royal«, »Courageous«, »Glorious«, »Furious«, »Eagle«, »Hermes«** in **»Argus«.** Kasneje so bili splovljeni **»Illustrious«,** ki je bil poškodovan v Sredozemskem morju, dalje **»Victorious«,** skoro pa bodo dokončane matične ladje **»Formidable«, »Indomitable«, »Implacable«** in **»Indefatigable«.**

Med vsemi nosilkami je najbolj znana »Arc Royal«, ki je **najmodernejša matična ladja sveta. Ima prostora za 70 letal, 16 protiletalskih topov kalibra 11 in pol cm ter večcevne »pom-pom« topove.** Plove s hitrostjo 30 vozlov in vedno v spremstvu rušilcev. Novejše nosilke so še močneje oborožene in zaščitene.

V začetku sedanje vojne je imela **angleška vojna mornarica 85 križark.** Te so predstraže mornarici, ki kot izvidnice zasledujejo sovražnika. Delimo jih v dve glavni skupini, v večje po 8000 do 10.000 ton, s topovi po 20 in 15 cm, kakršna je bila v Sredozemlju potopljena **»Southampton«** in one tipa **»Leander«,** ki ima 6000 do 7000 ton. Manjše angleške križarke tipa **»Dido«** in **»Arethusa«** imajo po 5000 do 5000 ton ter služijo kot poveljniške ladje rušilcev.

Najmočnejše angleške križarke so znamke »Counthy«. Teh je 11. Mimo topov imajo štiri dvojne stolpe, 8 nadvodnih torpednih cevi in najmodernejšo protiletalsko opremo. Manjše križarke, tipa **»Exeter«** imajo tri dvojne stolpe, topove prav tako kalibra 20 cm. Osem angleških križark je znamke »Southampton«, s štirimi stolpi po tri 15 cm topove, 8 protiletalskih topov, 6 lansirnih cevi za torpede. Dalje so križarke tipa »Leander«, med temi znane **»Achilles«** in **»Ajax«** in cela vrsta drugih, ki imajo vse moderno topovsko opremo in priprave za pomorsko vojno. V gradnji je še mnogo novih tipov, ki jih pripravljajo po zadnjih izkušnjah. **Križarke so res oči flote!**

Važno vlogo v mornarici imajo rušilci, pod-

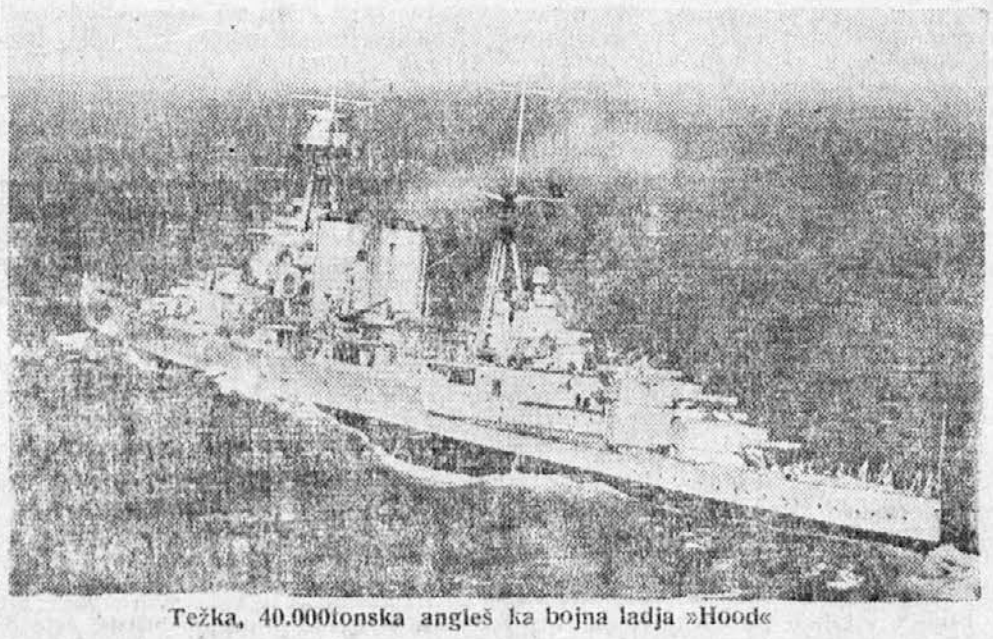

Težka, 40.000tonska angleška bojna ladja »Hood«

Grki so rodoljuben in požrtvovalen narod

Bogati meceni, ki so dali narodu močno trgovinsko ladjevje, palače in ustanove

Grčija se poslavlja od enega svojih največjih državnikov moderne zgodovine. Metaxas je bil, ki je prerodil narod, o katerem je bila sodba, da je med zadnjimi borci med narodi Balkana, ki da ni niti senca onih davnih, slavnih prednikov, nad katerimi se navdušujejo vsi ljubitelji klasične, herojske dobe zgodovine Grčije.

Helenski klasicizem je dolga stoletja bil zgled **brezprimernega junaštva in požrtvovalnosti za domovino.** Od tedaj je minila dolga doba, preko balkanskih dežel so pljusnili valovi pohodov divjih azijskih tolp, ki tudi Grčiji niso prizanesli. Zato je naravno, da tujec, ki zaide dandanes v Atene, zaman išče oni splošno narodni, če hočete klasično lepi tip Grkov, kakor je prevladoval na polotoku za časa Homerja, Sokrata, Temistokleja in drugih velikih mislecev.

Splošno mnenje n. pr., da je grška žena izrazita lepotica, danes ne more veljati več. Kdor hoče videti v Atenah res lepo žensko, se mora vriniti v ožje družbe: tam bo naletel na **res pravi rasni tip, veliko lepoto.** V ostalem je v grški ženi, kakor moškem že mnogo primesi, tako balkanske, kakor orientalske.

Ostala pa je Grkom še danes velika ljubezen do domovine. Grki so res pravi patrioti. Prekrasne palače in vile v Atenah pričajo, da je tu doma bogastvo. Tu je sedež grške aristokracije, one monarhistične družbe, ki je **za časa republike zapirala okna, da ne pride v sobe okuženi republikanski zrak.** Krog in krog so lepi vrtovi in parki, z nasadi oranž, ki dajejo, kadar so v cvetju, prijeten vonj od sebe.

Bogastvo je v Grčiji vprav pravljično. Velika večina naroda sicer živi v standardu, podobnemu onemu naših Bosancev ali Ličanov. Toda, v mestih bivajo spretni trgovci, ki so v stanu nasamariti samega Žida. **Grki so sloveči trgovci, ki kupčujejo z vsem svetom. Njih trgovinska mornarica premore 638 ladij s tonažo 1, 889.000 reg. ton. To se pravi, na vsakega Grka pride 0.25 tone njegove mornarice, na vsakega Italijana in Francoza le 0.07 tone, na Nemca 0.05, na vsakega Angleža pa 0.38 tone trgovinske mornarice.** Ta je tedaj v Grčiji razmeroma zelo močna. Na vsakih 10.815 Grkov pride po ena trgovinska ladja, v Italiji šele na vsakih 34.026, v Nemčiji na vsakih 33.560 prebivalcev.

Znana so nekatera grška trgovska imena, tako Averov, po katerem se imenuje tudi grška admiralska ladja. Proslulo je bilo tudi ime bajnega bogataša, Zaharova, ki je financiral grško-turško maloazijsko vojno. V Grčiji kupčuje vse, tako da se človek vpraša, kdo prav za prav kupuje. Zdaj, v vojni je seveda malo drugače...

So pa **Grki tudi veliki meceni za narodno stvar.** Vse, kar vidiš pomembnega v Atenah, so postavili trgovci: univerzo, akademijo, vseučiliško knjižnico, bolnišnice, zavode za siromašno deco, parke, spomenike, muzeje, ogromno razstavno palačo in drugo. Neki ameriški naturalizirani Grk je daroval 5000 dolarjev, da se postavi junaškemu Leonidi v Termopilah spomenik. Znani grški diplomat in učenjak v Londonu, Genadios je daroval prekrasno zbirko knjig, **nad 50.000 zvezkov za javno knjižnico grškemu narodu.** Med dragocenimi knjigami so tudi take, po katerih so listali slavni francoski kralji in njih kurtizane, ter rimski kardinali. In pri nas? Ali nimamo tudi mi mož, ki bi se lahko zgledovali po premožnih Grkih?

Grški narod je sorazmerno zelo inteligenten. **Samo v Atenah se čita 16 dnevnikov.** Toliko jih nimata niti Dunaj in Berlin, čeprav sta milijonski mesti. Atene imajo sicer manj ko 400.000 prebivalcev, njih impuls je pa mnogo večji. Zraven štejejo Grki še veliko pristanišče Pirej s Falironom in širšo okolico, ter pravijo, da ima tako njih prestolnica blizu milijon duš.

V Atenah čuješ vse mogoče jezike, v mirni dobi tu mrgoli tujcev. V okolici so krasni penzioni za tujce, stara Akropola jih stalno vabi. Pirej sam je ogromno pristanišče, ki spominja na Marseille.

Okolica Aten je krasna, ne daleč proč je Salamina, veliko grško vojno pristanišče. Blizu Aten, v Nea Jonia, so zgradili Grki novo industrijo preprog, kamor so se preselili maloazijski Grki. Ta daje državi lepe vstote tuje valute. Zdaj je v tem industrijskem središču že nad 40.000 duš, v tovarnah delajo po večini ženske in otroci za kaj nizko plačo.

Atene imajo svoj vodovod sedem kilometrov pred slovitim Maratonskim poljem. Tu so zgradili Američani rezervoar, ki napaja vso prestolnico. Prej je bilo treba vodo prinašati v mesto in bilo je kaj čudno, **ko si moral v kavarnah plačevati tudi vodo.** Voda se filtrira v ogromen bazen ter odteka po 30 km dolgem tunelu v mesto.

Blizu Aten je tudi slikoviti Korintski prekop, ki zažari v noči v tisočerih žarnicah. Zdaj je previdno v temi, da ga ne razruši sovražnik. V Dioniziosu, pri Sv. Andreju in v Specah, kjer so aretirali svojčas generala Pangalosa, so bile še nedavno velike igralnice. Tam se je dobila zastonj kava, čaj in sendviči, samo da so se izvabili tujci tja. Prvi dve igralnici sta dajali državi 32 milijonov drahem dohodkov. Zdaj obstaja le še igralnica v Lutraki. Čeprav je 80 km od Aten, je bila še pred sedanjo vojno vedno polna.

Sedanji Grki so zelo racionalistični, materialistični narod. Starine, med katerimi živijo, so tako rekoč brez zanimanja zanje. V tujini so pa Grki zelo navezani na domovino. Vsako leto prirejajo izlete, posebno iz Amerike je doslej prihajalo mnogo izseljencev. Doma so se oženili z Grkinjami in spet odpotovali preko velike luže. Ob stoletnici osvobojenja Grčije je prišlo v domovino blizu 5000 ameriških Grkov. Pustili so doma nad milijon drahem, mladeniči so poiskali med rojakinjami neveste in spet so odpotovali v Novi svet...

Dva tisoč let že daje Akropola kulturni Evropi sadove svojih starih vrednot. Pod njo je zdaj novo vrvenje, grški narod je v vojni. Po njegovi krvi je zaplal duh starih prednikov. Metaxas ga je znal prebuditi. V obrambi domovine so prijeli za orožje vsi stanovi. Metaxasov duh jih žene k istemu cilju — ohraniti domovini svobodo in neodvisnost.

Tehtne besede Pétaina pred zlomom Francije

Sivolasi maršal je svaril Francijo pred lahkovernostjo in terjal že 1935 koncentracijo duha

Sivolasemu maršalu Pétainu so sprva mnogi zamerili, ko se je odločil za premirje. Tudi kasneje, ko je spretno krmaril svojo vlado ter do zadnjih dni trdovaritno vztrajal v zahtevi, da se morajo spoštovati točke premirja, predvsem kar se tiče kolonij in neodvisnosti francoske vojne mornarice, so ekstremni elementi

videli v tem odpor. Toda, **stari maršal je predobro poznal vzroke, ki so dovedli Francijo do poraza,** zato je izprevidel, da je najbolje, spraviti deželo s čim manjšimi žrtvami k novemu prerojenju.

Maršal Pétain se je namreč že **mnogo pred sedanjo vojno zavzemal za duhovni prerod francoskega naroda.** Vedel je, kam pelje zmagovito Francijo neverjetna duhovna lahkomiselnost, zato je svaril, naj se o pravem času prerodi. Na vsakoletnem sestanku znane revije „Revue des deux Mondes" v Parizu je imel namreč že 1935(!) pred odličniki govor, na katerem je poudaril med drugim tudi naslednje:

Današnji francoski pedagoški sistem si stavlja za cilj samo vzgojo poedinca. Nekateri učitelji smatrajo za svojo nalogo, da naravnost in odkrito podirajo družbo in državo. Poglejmo vzgojo mladine pri Nemcih in Italijanih! **Moderna vojna ugrablja v svoj metež ves narod, može, žene in otroke. Zaradi tega je treba, da je tudi celotno prebivalstvo moralno pripravljeno na vojne težave in nevarnosti. Da bo francoski vojni sistem sposoben ohraniti vsaj dovoljno defenzivnost, ga je treba poživiti s politiko nacionalne vzgoje.**

Glavna točka te politike naj bi bila naloga, **čim tesneje zvezati šolo in vojsko. Kajti šolski in vojaški kadri imajo isto poslanstvo: krepiti fizično moč, sokoliti srca, kovati voljo. Vojska mora pripravljati vojake za obrambo domovine, šola pa mora vzgajati državljane za domovinske naloge.**

O usodi naroda odloča bojno polje, še prej pa odloča o njegovi usodi vzgoja mladine v šolskih klopeh in v amfiteatrih predavalnic. Učitelj, profesor, častnik služijo istemu namenu, zato se morajo vsi navdušiti ob istih tradicijah in ob istih čednostih. Treba je prepričati vzgojitelje o njihovi veliki odgovornosti do države, začrtati patriotični vzgojni program, uvesti kontrolo naroda nad šolo, učiteljem pa dati privilegiran položaj in ugled, kakor ga zaslužijo po veličini in obsegu svojega dela. **Tako bi se zagotovila prava moška vzgoja, povzdignil bi se kolektivni napor v korist narodnemu interesu in slavi domovine. Na tako pripravljenem terenu naj bi vojska, ki je krona nacionalne vzgoje, gojila narodno solidarnost, enakost, disciplino in skromnost.**

Toda delo pri vzgoji mladine bi bilo brez haska, če bi mladina po odhodu iz šolskih klopi in vojašnic videla, da se zunaj brez kazni omalovažujejo ti principi. **Javne oblasti naj s tiskom, kinom in radijem skrbijo za nadaljnjo propagando. Na teh je, da dvigajo moralno in socialno vzgojo ljudstva, da ohranijo atmosfero zdravo in da dajo vsem državljanom višjo stopnjo politične in moralne vzgoje.** Francija nima napadalnih namenov, daleč je od intolerance in prevzetnosti, hoče pa najti ono nacionalno disciplino, ki naj omogoča mirno delo in zaupanje, a hoče sposobno razviti tudi ves svoj pogum, vso svojo inteligenco in voljo, da si ohrani svojo sigurnost.

Preroške besede, ki so jim dali kasnejši dogodki prav. Štiri leta pred zlomom je stari maršal predlagal vse ono, ki bi, če bi se izpolnilo, rešilo Francijo sedanjega stanja. So pa to tudi besede, po katerih naj bi se ravnali tudi pri nas in nikoli kasneje nam za njih izpolnitev ne bo žal.

V časih negotovosti...

Novo leto se je začelo v znaku popolne negotovosti v smeri in obsegu bodočih političnih in vojaških operacij. **Vsi znaki pa kažejo, do bo še pred pomladjo prišlo do velikih odločitev in vojnih dogodkov.**

Sedanja vojna je dejansko **velik obračun med Nemčijo in Veliko Britanjo.** Od onega dne, ko je Anglija odklonila priznanje novega reda v Evropi pod vodstvom Nemčije, se je **začel boj na življenje in smrt dveh velikih nasprotnikov.** V tej borbi ne more biti srednje poti. **Le popoln poraz Velike Britanije bi mogel zagotoviti sadove dosedanjim nemškim vojaškim uspehom, prav tako more le poraz Nemčije in zlom njenega političnega in gospodarskega sistema zagotoviti obstoj britskega imperialnega in gospodarskega reda.** Boj gre do skrajnosti in postaja vsak dan težji, ker **se iz evropske vojne lahko razvije svetovna vojna.**

Od začetka sedanje vojne sta obstajala dva načrta: Nemčija je hotela voditi bliskovito vojno, v kateri naj bi bi ogromna, naglo pripravljena sredstva skrajšala boje do najkrajšega roka. Anglija nasprotno je bila za dolgotrajno vojno, da v vsem velikem prostoru izčrpa nasprotnikove sile ter doseže enakost z nemško oborožitvijo. Kar se je doslej zgodilo, so priprave za eni, kakor drugi načrt.

Predvidevanja o naglem in odločnem vpadu Nemčije na angleške otoke se doslej niso izpolnila. Od poletnih mesecev lanskega leta je imela Velika Britanija časa dovolj, da **prenese težišče vojne v Sredozemlje, kjer je prišla od izraza njena premoč na morju in pomoč dominionov.** Vojna v Afriki in Sredozemlju je naperjena proti Italiji in njenim kolonijam, nje cilj pa je, oslabiti Italijo in olajšati položaj Anglije doma s tem, da morajo sile osi pritegniti del svojih moči v Sredozemlje.

Nemška pomoč Italiji bo morala sčasoma mimo letal dajati tudi druge ofenzivne sile. Boji v zraku sami ne morejo dovesti do odločitve. Afriška fronta, ki jo stvarja Anglija, da podaljša sedanjo vojno, pa stvarja drugo fronto na obalah Sredozemskega morja.

Prav v tem iskanju novih front pa je vsa negotovost sedanje dobe. Preko Francije in Španije vodi ena pot, preko Balkana druga kot na nova bojišča. Ta pota so doslej zaprta, tako eni, kakor drugi vojujoči se stranki. Po vojni bomo že zvedeli, kaj je bilo na poti diplomatskim akcijam, da tu in tam niso uspele. Zdaj vemo le toliko, da so tu, kakor tam na poti veliki interesi, ki jih ni mogoče premagati.

Nihče, tudi oni, ki vodijo vojno, ne morejo vedeti, ali se bo ta končala že letos. Nemški vdor v Veliko Britanijo ostaja se dalje glavna naloga nemškega vrhovnega poveljstva. Pomladni meseci bodo zadnja prilika, da se na tej poti izvojuje odločitev. **Samo v Angliji lahko pade nagla in glavna odločitev.** Če ta Nemčiji uspe, potem bo tudi vojna v Sredozemlju skoro likvidirana. V primeru odlaganja odločitve na Zahodu pa **lahko postane Sredozemlje glavno bojišče.** Od julija dalje se pripravljajo velike množice na Zahodu za napad in obrambo. Negotovo je, ali bo prinesel odločitev nagel napad, ali dolga obramba. Dolgotrajna vojna pa pridobiva vedno več verjetnosti, pa prišla bo z vso negotovostjo in pogubo za vsakogar. (Prvak SDS, bivši minister dr. H. Krizman v »Varaždinskih Novostih«).

Diplomatska kariera Samuela Hoarea

Z imenovanjem sira Samuela Hoarea za poslanika v Madridu so Angleži prav tako počastili Španijo, kakor svoj čas Francozi, ko so poslali maršala Petaina v špansko prestolnico.

Hoare je igral 30 let izredno vlogo v javnem življenju Anglije. Izkazal se je kot spreten parlamentarec, minister zunanjih zadev, kot notranji in letalski minister. Ustanovil je letalske oddelke, ki so imeli pomembno vlogo ob začetku sedanje vojne. Čeprav sam ni pilot, je večkrat želel leteti po zraku. Sodeloval je tudi na prvem poletu iz Velike Britanije v Indijo.

Samuel Hoare je velik realist, ima izreden dar za poznavanje dogodkov, ki prihajajo. Njegove velike intelektualne sposobnosti so omogočile, da je vse svoje misije končal z uspehom.

Na zunaj je še zelo mlad. Igra tenis, kriket, je dober drsalec na ledu. Je tudi predsednik britske teniške zveze. V Angliji je zelo popularen. V Španiji je prevzel važno vlogo, ki jo z velikim uspehom izvršuje, kakor priča nedavno podpisana špansko-angleška trgovinska pogodba in politično zadržanje dežele v sedanjih prilikah v Sredozemlju.

Nemška letala potrebujejo iz Norveške do Shetlandskih otokov 1 uro in pol, iz Hamburga do Škotske 2 uri in četrt, iz Holandske do Conventrya 1 uro in četrt, iz Belgije do Londona ¾ ure, iz Francije do južne angleške obale pa pol ure.

mornice, minolovci, torpedni čolni. V celoti je imela Anglija ob vstopu v sedanjo vojno **769 ladij s tonažo 2,200.000 ton ter 180 ladij s 822.000 tonami v gradnji.** Vojna mornarica dominionov šteje mimo tega še ladje s tonažo 95.000 ton.

Največja udarnost angleške vojne mornarice so njeni ladijski topovi. Tu so angleške orožarne postavile topove, ki imajo tri najpopolnejše glavne lastnosti: veliko strelno daljino, udarno silo in hitrost zadetka. **Moderen težek ladijski top strelja 20 milj ali 36 km daleč.** Topovi kalibra 40 cm streljajo granate, ki tehtajo vsaka 1200 kg. Takšne granate lahko prebijejo tudi debele oklepe. **En odstrel celega bočnega platona topov na »Nelsonu« stane 200.000 din!** Topovi se premikajo na električni način ali s hidravlično silo. Sam stolp je montiran na vrhu oklepne cevi, ki vodi naravnost v klet za municijo. V to cev je vgrajena druga cev, ki ima v sebi vse mehanizme, potrebne za dostavo granat iz notranjosti do topa. Ta cev se premika hkrati s topovsko, tako da je granata vedno v ležaju, od koder jo je lahko brez težav poriniti v topovsko cev.

Največji protiletalski top, ki ga ima katerakoli bojna ladja je 12 cm. Takšnih imata »Nelson« in »Rodney« po šest. Brzostrelni topovi angleške vojne mornarice, tako zvani »pompom« topovi so najmodernejše čudo protiletalske tehnike. To je prav za prav celo gnezdo topov, osem cevi bruha hkrati granate na nebo. Vse deluje na avtomatični pritisk. En kilogram težke granate z močnim eksplozivom ima silovit učinek.

Bojišče v Libiji: Po osvojitvi Bardije, Tobruka in Derne prodirajo britske čete dalje proti Apoloniji in Benghasiju

Novice

Izgube naše trgovinske mornarice v dveh letih

Čeprav je v naši državi mir, se poznajo tudi pri nas nevšečne posledice vojne v svetu. Naša trgovinska mornarica je bila v zadnjih dveh letih močno prizadeta, ker ji je bil deloma onemogočen, deloma pa oviran svobodni promet po morjih in ker je zaradi vojne ter nesreč pretrpela precej stvarne škode.

Te dni je bilo dubrovniški luški kapetaniji sporočeno, naj izbriše iz registra naših parnikov parnika »Ivo Račić« in »Izgled«, ker ju imajo za izgubljena. Prvi je imel 6.560 rt, drugi pa 7.770 rt nosilnosti. »Ivo Račić« je bil potopljen julija preteklega leta v Cardiffu, drugi pa je bil torpediran avgusta istega leta v vhodu v bristolski kanal. Oba parnika takrat nista imela naših posadk.

V zadnjih dveh letih je izgubil »Jugoslavenski Lloyd« razen omenjenih parnikov še »Avalo« (10.760 rt) v Južni Afriki, »Vidovdan« (8.725 rt) v Holandski Indiji. Dva naša luksuzna parnika so prodali Portugalski. »Dubrovačka plovidba« je izgubila dva parnika, in sicer »Srebreno« (5.800 rt), ki se je ponesrečil pri Baru, in »Durmitor«, čigar usoda je še sedaj neznana. Ta parnik je imel nosilnost 9.400 rt. »Atlantska plovidba« je pretrpela izgubo parnika »Slava«, ki je zadel na mino v bristolskem kanalu. »Labud«, last »Jugoslavenske plovidbe« (38.700 rt), je bil torpediran na južni obali Irske. V Severnem Atlantiku je bil izgubljen lani parnik »Zetske plovidbe« »Boka« (8.150 rt), parnik »Rad« od istoimenske paroplovne družbe pa je bil avgusta torpediran v Južnem Atlantiku. Imel je 7.600 rt nosilnosti. V Črnem morju je zadel na mino 3.700 rt parnik »Vido«. Naša trgovinska mornarica je izgubila še dva parnika, o katerih še danes nimamo podatkov.

Likvidacija Jugoslovanskega Feniksa

31. jan. je bila objavljena uredba o likvidaciji Jugoslovanskega Feniksa, ki s celokupno svojo imovino preide v last Zveze Napredkovih zadrug za zavarovanje, štednjo in gospodarstvo, z. z o. j. v Beogradu. Finačno ministrstvo bo izdalo prevzemnicama za izravnanje aktiv in pasiv Feniksa bone v potrebni višini: 1. da se krijejo obveznosti nasproti zavarovancem na podlagi premij, vplačanih do 28. aprila 1936 s 70 odstotki (po uredbi iz l. 1936 je bilo začasno priznano 45%); 2. da se pokrijejo obveznosti do zavarovancev po premijah, vplačanih po 28. aprilu 1936 s 100 odstotki; 3. da se krijejo obveznosti nasproti nameščencem po pogodbah o odpravnini in pokojninah, ki so bile sklenjene do 16. dec. 1936, s 60 odstotki; 4. da se krijejo obveznosti nasproti nameščencem, nastale na osnovi obrtnega zakona II. del, s 100 odstotki; 5. da se vse ostale obveznosti, nastale do 28. aprila 1936, krijeo s 40 odstotki; 6. da se obveznosti, nastale po 28. aprilu 1936 krijejo s 100 odstotki.

Točen znesek bonov seb o ugotovil na podlagi ocene celokupnih aktiv in pasiv Feniksa. Dotlej pa bo finančno ministrstvo izdalo začasne bone za znesek 100 milijonov dinarjev. Boni se bodo izdali v komadih po 1 milijon din, ter se bodo obrestovali po 5 odstotkov. 1. januarja vsakega leta zapade v izplačilo po deset bonov z obrestmi. Za izenačenje se bodo odstopile zvezama vse terjatve Jugoslovenskega Feniksa v menicah, ki nosijo akcept države v znesku 1,693.426 dolarjev in služijo za kritje matematične rezerve ter one menice, ki jih je država med drugimi dobila na osnovi poravnave od Losingerja v skupnem znesku 222.982 dolarjev.

Novi ilustrirani list ‚Družina'

razpisuje svojim naročnikom nagrade

3 nagrade po 1000 din
6 nagrad po 500 din
10 nagrad po 200 din

in 20 celotnih naročnin »Mladike«. Nagrade se bodo razdelile med naročnike, ki bodo plačali list za celo leto do 10. februarja. Celoletna naročnina samo 30 din. List se tiska na lepem papirju in je bogato ilustriran. Prinaša povesti in novele in mnogo zabavnega čtiva in je izredno poceni. Zahtevajte list na ogled. Rok je kratek, zato naročajte čim prej! **Uprava »Družine« v Celju.**

Sovjetski trgovinski delegat v Sloveniji

Te dni se je mudil v Celju zastopnik sovjetskega trgovinskega predstavništva g. Aleksej K. Sokolov, ravnatelj importnega odseka trgovinskega predstavništva SSSR v Jugoslaviji. Konferiral je s tamkajšnjimi gospodarskimi predstavniki, nato pa se je g. Sokolov odpeljal v Žalec, kjer si je ogledal Hmeljarno in razvoj šele nedavno ustanovljene industrije, »Juto«, ki je nameščena v prostorih nekdanje žalske pivovarne.

Celje

Razstava „Neodvisnih"

V nedeljo 2. t. m. ob 11. uri bodo odprli v mali dvorani Celjskega doma razstavo štirje člani kluba »Neodvisnih«, ki s tem prvič obiščejo naše mesto. Svoja dela bodo pokazali: **Maksim Sedej**, ki velja za najboljšega slikarja mlade generacije; doma in v tujini je dosegel s svojimi platni velike uspehe. **Stane Kregar**, profesor na gimnaziji v Št. Vidu, je s prvimi nastopi prinesel med nas surrealistično umetnost; danes je našel njegov čopič že mirnejše tokove. **Zdenko Kalin** je naš priznani kipar odličnih kvalitet. Ustvaril je že nekaj javnih spomenikov, na pr. Gregorčičev in Šlajmarjev spomenik v Ljubljani. **Karel Putrich** je profesor kiparstva na Sred. tehnični šoli v Ljubljani in je dosegel na vseh dosedanjih razstavah s svojimi deli najboljši uspeh.

Vsi imenovani so učenci zagrebške in praške šole, a njih umetnost je pod vplivom zapada, kjer so se po dovršenih akademijah izpopolnjevali. Razstavili bodo v pretežni meri svoja novejša dela, ki so tako na zagrebški in ljubljanski razstavi dosegla lani popolni uspeh.

Pri otvoritvi bo imel uvodni govor dr. Fr. Šijanec, umet. zgod. in profesor v Celju. Brez dvoma je, da bo ta razstava za Celje umetnostni dogodek.

Županov poziv Celjanom

Na seji širšega in ožjega odbora za zimsko pomoč je bilo sklenjeno, da zbirajo določeni zastopniki posameznih stanov prispevke za zimsko pomoč v krogu stanov samih v času od 2. februarja do vključno 9. februarja.

V tem času bodo zastopniki posameznih stanov obiskali posameznike in prevzemali darove v gotovini in v naravi.

Zastopniki posameznih stanov bodo nato nabrano vsoto denarja ali blago sumarično sporočili in oddali pri mestnem poglavarstvu na dan 10. februarja.

Naj ne bo nikogar, ki bi v dnevih zimskega tedna od 2. februarja do vključno 9. februarja, ne izkazal ljubezen do siromašnih in nujno pomoči potrebnih družin. Vsak naj po svojih gmotnih razmerah prispeva, da bo naša pomoč revežem v tej zimi čim izdatnejša.

Naša plemenita akcija bo izpolnila svojo nalogo le tedaj, če se ji bo vsak Celjan pridružil.

Če bi se primerilo, da bi v teh dneh katerikoli Celjan, ne bil obiskan, ga s tem naprošam, da odda svoj prispevek pri blagajni mestnega poglavarstva.

Poznavajoč plemenita čuvstva Celjanov, globoko verujem, da bo moj poziv našel odziv in da bodo vsi Celjani izkazali pomoč ubogim našega mesta.

Dr. Alojzij Voršič, župan.

c **Iz prehranjevalnega urada.** Bolniki in rekonvalescenti, ki jim je neobhodno potrebna za prehrano bela moka, jo bodo sedaj lahko dobili, ker je bele moke dovolj na razpolago.

Lepa slika dragocen spomin!

Priporoča se

Foto KVAS — CELJE — Dečkov trg 3

c **Umrl** je v celjski bolnišnici vpok. orožnik g. Remšak Franc. Zadnje čase je bil uslužben kot marljiv kolporter našega lista pri upravi „Večernika" v Celju.

c **Zdravniško dežurstvo OUZD:** dr. Mušič Drago, Cankarjeva 7.

c **Nočno lekarniško službo** ima od 1. do 7. februarja dvorna lekarna „Pri Mariji Pomagaj" na Glavnem trgu.

c **„Nebesa na zemlji"** je veseloigra, ki jo bo jutri ob 16. uprizorilo delavsko kulturno društvo „Vzajemnost" v celjskem mestnem gledališču.

c **Na Ljudskem vseučilišču** bo v prvi polovici februarja ciklus zdravstvenih predavanj. Predavanja bodo ob ponedeljkih sredah in petkih ob 20. Predavatelji bodo iz Ljubljane, Zagreba in Celja. Obravnavali bodo splošno zanimive in aktualne medicinske teme. Prvo predavanje bo v ponedeljek, 3. t. m.

* **Planinski ples 8. februarja ob 20. v Narodnem domu v Celju. Jazz celjske vojaške godbe.**

* **Zapustil nas je**, hrepeneč po življenju, po težkem trpljenju naš ljubljeni sin Franci v starosti 19 let. Maša zadušnica bo 5. februarja, ob 7. Žalujoči starši Maks Kmecl in sorodstvo.

Važno za hišne posestnike!

Predpisano leseno posodo za vodo za podstrešja **proti požaru** dobite najceneje po naročilu pri **Josip Gumzej**, industrija sodarskih izdelkov, **Celje, Medlog**, tel. 32.

c **Avto je povozil** na cesti pri Rimskih toplicah 19 letnega pos. sina Jožefa Kajtno iz Rimskih toplic. Kajtna je dobil težke notranje poškodbe, poškodovano pa ima tudi nogo.

c **Velika tatvina bakra.** V Celje so prispeli trije vagoni bakra za Metalno akcionarsko društvo. Ko so baker iztovorili, so ugotovili, da je nekdo ukradel 1000 kg bakra v vrednosti 20.000 din. Ker baker v Celju ni bil ukraden, se je tatvina najbrž izvršila v Paračinu, kjer so baker prekladali.

ŠOLSKA KUHINJA PODMLADKA RK V ZAVRČU

Nedavno je bila na tukajšnji ljudski šoli otvorjena šolska kuhinja pod vodstvom šolskega odbora Podmladka Rdečega križa. Od 356 vpisanih šoloobveznih otrok dobiva dnevno 243 otrok toplo hrano, ki v mnogih primerih pridejo nad 5 km daleč brez zavžite hrane v šolo in to celo k popoldanskemu pouku. Da je bilo omogočeno vsaj nekaj tednov pomagati številni deci s toplo hrano, imajo zasluge številne ustanove in osebe, ter se jim v imenu siromašnih završkih otrok najlepše zahvaljujem. Ker se v 1 tednu razdeli okoli 1370 obrokov, se zaloga hitro krči ter prosim dobra srca nadaljnje pomoči. **Šolski upravitelj.**

Ptuj

MESTNA OBČINA IN OSTALA KARITATIVNA DRUŠTVA

so v tekoči zimi že po svojih močeh nudila podporo družinam, ki nimajo sredstev za preživljanje. Ker pa sta beda in pomanjkanje kljub dosedanji podpori pri številnih družinah zelo velika in so vsa razpoložljiva sredstva že izčrpana, se je pri mestnem poglavarstvu v Ptuju, kakor tudi po ostalih krajih naše države, ustanovil odbor za zimsko pomoč, ki si je nadel nalogo, organizirati nadaljnje zbiranje prispevkov. Člani tega odbora bodo v tednu zimske pomoči, to je od 28. februarja osebno vršili zbiranje prispevkov od hiše do hiše. Prosim prav vse meščane, ki žive v urejenih premoženjskih razmerah, da prispevajo po svojih močeh bodisi v denarju ali v naturalijah. Predsednik: dr. Remec.

p **Zdravstveni dom v Ptuju** priredi jutri ob 11. poučno predavanje o negi in razvoju dojenčka, o negi bolnika in o prvi pomoči. Lepo vabljeni.

p **Šahovski klub Ptuj** igra v ponedeljek 3. t. m., ob 20. 2. kolo turnirja. Pridite k teoriji pred igro!

p **Potreba vinske trte.** Ker je vinska trta večkrat obdana z ledeno skorjo, so vinogradniki v skrbeh, da bo pozeblo kakor lani.

p **Zvočni kino Ptuj** predvaja danes in jutri **„Peter Veliki"**. Ruski film o legendarnem carju — delavcu.

p **Kino Royal** predvaja 2. in 3. febr. **„Planinske usode"**.

o **Prosta mesta v poštni službi.** Ravnateljstvo pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani razpisuje tri mesta uradniških pripravnikov z izobrazbo tehnične fakultete (elektrotehniškega ali elektrostrojniškega oddelka) ter 16 mest uradniških pripravnikov stroke po 45/2 u. z. s popolno srednješolsko izobrazbo. Sprejmejo se samo moški. Prošnje je treba vložiti na ravnateljstvo do konca februarja.

o **Za javna zaklonišča** se potegujejo v Kranju. Meščani pa se boje, da bodo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev premalo zaščiteni.

o **Narodni izseljenski odbor v Ljubljani** je objavil proglas na prebivalstvo, naj prispeva po svojih močeh tudi za zimsko pomoč slovenskih izseljencev. Nakazila sprejema NOI v Ljubljani, Miklošičeva 22.

o **Osebna vest.** Te dni bo zapustil Slovenjgradec šef železniške postaje g. Debevc Franc, ki odhaja na novo službeno mesto k železniški direkciji v Ljubljani, na njegovo mesto pa je imenovan dosedanji šef železniške postaje Hrastnik g. Majhen Martin.

Obiščite pozimi

POHORJE

910—1543 m: idealen smuški svet, prijetno zimsko bivanje: številni planinski hoteli in domovi, dobra oskrba polni dnevni penzion din 45—70. Nova pohorska avtocesta.

PLANINSKI DOM PRI SV. TREH KRALJIH na Pohorju, 1209 m: idealna smučarska postojanka razsežna smuška terišča. Prvovrstna oskrba. Izhodišče Slov. Bistrica-mesto.

SV. LOVRENC NA POHORJU vabi turiste in smučarje na svoje divne snežne poljane

HOTEL »JELEN« (Geratič) Sv. Lovrencu na Pohorju nudi svojim gostom tudi pozimi vse kar si požele

PENZION BÜTTNER Sv. Lovrenc na Pohorju: center zimskega sporta

Obiščite lepe zimske turistične predele v severni Sloveniji! Pohorje Savinjske Alpe Logarska dolina Mozirski planina. Smrekovec Rimski vrelec itd. Smučarski tečaji dobra oskrba polni dnevni penzion din 50—70

BLED

GRAND HOTEL TOPLICE aranžman 7 dni 875 din, vse vračunano.

PARK HOTEL BLED Izredni aranžmani za Božič in zimsko sezono.

POVIR-MOISTRANA 700 m obsežna smučišča dober sneg smuški tečaji dobra gostišča

DOM NA KOFCAH 500 m pri Tržič dobra oskrba. Inf.: SPD Tržič

DOBRNA

je odprta v omejenem **tudi pozimi.** Zahtevajte prospekte!

Informacije in prospekti:

PUTNIK-LJUBLJANA, PUTNIK-MARIBOR

in vsi ostali biroji PUTNIKA-a

Maribor

Novi mestni proračun za 8,204.090 višji od lanskega

Sestavljanje letošnjega mestnega proračuna je bilo teže kot druga leta zaradi nedavne uredbe finančnega ministra, da se v bodoče krije proračunsko leto s koledarskim, tako da traja letošnja proračunska doba samo 9 mesecev, od 1. aprila do 31. decembra. Posebno je to prišlo do izraza pri sestavljanju proračuna za razna dela, cestna in druga, ki se vršijo vsako leto le v ugodnih mesecih, t. j. nekako od aprila do novembra. To pomeni, da je treba kljub skrajšani proračunski dobi predvidevati dohodke in izdatke v isti višini kakor za celo leto. Izdatkov zmanjševati v tej stroki ni mogoče, ker bi morala sicer odpasti nujna cestna dela. Nadalnje težko breme predstavlja socialno skrbstvo, ki nalaga mestni občini zaradi draginje mnogo višje izdatke, povišati pa je bilo treba tudi plače občinskim nameščencem. Zaradi povišanja mezd delavcem in cen materialu so se mnogo povišale režije javnih del, sodobni svetovni dogodki pa so zahtevali tudi povsem nove postavke, tako za protiletalsko zaščito kakor tudi za zaščito otrok itd.

Kljub temu pa mestna občina ni zvišala mestnih davščin, oziroma zmanjšala nujnih izdatkov, ker ima iz zadnjih let nekaj rezerv, ki ji bodo sedaj dobrodošle. Zvišana je pač socialna doklada od 10 na 15%, ti dohodki pa bodo uporabljeni izključno na račun socialnega skrbstva. V proračunu je predvidena tudi možnost za začetek gradnje nove mestne tržnice ter za razširitev mestnega vodovoda.

Celoten proračun mestnega zaklada in mestnih podjetij znaša 56.469.230 din ter je za 8,204.090 din višji od lanskega. — Proračunska vsota je na posamezne postavke razdeljena tako: osebje mestnega poglavarstva 2,939.190 (210.697.50 več od lanskega proračuna), preskrbnine mestnega poglavarstva 1,131.160 (več 105.295), osebje in preskrbnine Mestnih podjetij 3,626.290 (več 531.550), splošna mestna uprava 1,319.610 (manj 214.860), osebna in imovinska varnost 681.590 (več 70.332.50), finančna stroka (anuitete) 7,054.670 (več 143.247.50), tehnična stroka 1,710.330 (več 631.095), zdravstvo 1,810.580 (več 61.505), socialno skrbstvo 5,035.230 (več za 1,586.242.50), šolstvo 1,098.770 (več za 17.142.50), znanost in umetnost 348.260 (več 86.435), obrt, trgovina in turizem 170.000 (manj 72.500), mestni veterinarski sklad 178.250 (več 31.437.50), sklad za protiletalsko obrambo 75.000 (novo), razno 150.000 (kakor lani), prehodni izdatki 450.000 (kakor lani), mestna podjetja 28,685.300 (več za 4.944.470).

Za dohodki so predvideni v proračunu sledeči viri: splošna mestna uprava 28.960 (manj 11.232.50), mestne davščine 17,339.190 (več 2.091.225), finančna stroka (povračila MP) 4,011.640 (manj 164.510), tehnična stroka (povračila MP) 1,029.000 (več 639.000), socialno skrbstvo (razne takse in globe) 45.600 (več 150), mestni veterinarski sklad 178.250 (več 31.437.50), razno 1,000.000 (več za 70.000), prehodni dohodki 450.000 (kakor lani), mestna podetja 32.311.590 (več 5,473.020).

Proračun regulaciskega sklada predvideva 1,457.000 (več 92.000) din dohodkov in prav toliko izdatkov.

MESTNI PRORAČUN JE NA VPOGLED OBČINSTVU

Mestni proračun za leto 1941, t. j. za dobo od 1. aprila do 31. decembra 1941, in sicer proračun mestnega zaklada s podjetji, regulacijskega sklada in zaklada ustanov je izgotovljen.

V smislu § 117 zakona o mestnih občinah se to javno razglaša z dostavkom, da ima vsak član mesta kakor tudi vsaka oseba, ki plačuje v mestu neposredni davek, pravico, staviti k proračunu svoje pripombe. Proračun je razpoložen na vpogled občinstvu od vštevši 1. febr. do vštevši 5. februarja 1941 v mestni finančni upravi med uradnimi urami. V istem roku je tudi vlagati pismene pripombe k proračunu.

Kdor razvedrila išče - edino varno zaklonišče

PLANINSKI PLES

Sobota 1. II. 1941
Sokolski dom
Začetek ob 19'30

O kulturi in nje pomenu v življenju naroda

je predaval sinoči na Ljudski univerzi dr. Vladimir Filipović, univerzitetni docent iz Zagreba in glavni tajnik „Pučkega sveučilišta" v Zagrebu. Govoril je predvsem o problemu ali in v koliko lahko govorimo o krizi kulture. Po njegovem mnenju ni bila nikoli in tudi ne bo kultura v absolutni krizi. Govorimo lahko le o trenutni krizi, ki nastane zaradi trenja različnih pojmovanj, ter traja dokler ne prevlada spet novo pojmovanje. Predavatelj je analiziral tudi različna pojmovanja kulture. Govoreč o nacionalizmu in kosmopolitizmu je poudaril, da je svojstveno kulturno življenje nekega naroda tisto, kar ga opredeljuje kot posebno enoto.

Dr. Josip Furlan
specialist za ušesa, nos in grlo
zopet redno ordinira.

»NENAVADEN ČLOVEK« NA POBREŠKEM SOKOLSKEM ODRU

V nabito polni dvorani pobreškega Sokolskega doma je dramski odsek pobreškega Sokola te dni uprizoril burko v treh dejanjih »Nenavaden človek«, ki je žela obilen uspeh. V režiji ter sceneriji br. Milkoviča je mudila igra obilo smeha in zabave, saj so se vsi nastopajoči potrudili ter v svojih vlogah tudi uspeli. Na splošno željo pobreške javnosti se bo igra v nedeljo popoldne ponovila.

Jedilno orodje
M. Ilgerjev sin, Gosposka 15
Prodajamo tudi na obroke!

m **Z Abrahamom se je srečal** danes znani pobreški sokolski delavec Josip Černic, dolgoletni načelnik prireditvenega odseka.

m **V angleškem klubu** nocoj ne bo predavanja, ker je predavatelj službeno zadržan.

m **Ljudska univerza v Mariboru.** V ponedeljek, 3. februarja, bo predaval odlični poznavalec naših umetnostnih in zgodovinskih spomenikov univerz. prof. dr. France Stele o temi „Mariborska stolnica", priča naše preteklosti.

m. **Delavski odsek** pri podružnici Udruženja jugoslovanskih železničarjev in brodarjev bo imel občni zbor šele 9. februarja ob 9. v tribunskih prostorih na stadionu SK Železničarja in ne jutri, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

m. **Šah. klub »Vidmar«.** Za turnir II. moštva se je prijavilo 16 igralcev. Prvo kolo je dalo sledeče rezultate: Lukeš Božo—Brkljačič 1:0, Mastnak—Razboršek 1:0, Hvalič—Fičko 1:0, Janševac—Valand 1:0, Pirtošek—Maksimovič 1:0, Audič V.—Cafuta 1:0, Poš—Kamenski 1:0. Partija Audič J.—Dobrila je bila prekinjena v nejasni poziciji.

Obrtniški ples
8. februarja 1941 v Sokolski dvorani — Vojaška godba

m. **Reven dijak je izgubil** torbico z zvezki in knjigami na poti od glavnega broda Ruše-Selnica do vasi Selnica ob Dravi. Pošten najditelj naj odda torbico na orožniški postaji ali pa na naslov, ki je v knjigah.

m **Razprava proti ponarejevalcem 500 dinarskih bankovcev** se bo pričela 18. februarja ter bo trajala predvidoma dva dni. Zagovarjalo se bo 28 obtožencev, zaslišani pa bosta tudi 202 priči.

m **Poročili so se v Mariboru:** Roman Jurij ,sluga, in Krivec Marija; Kerček Janez, delavec ,in Četrtek Stanislava; Hanžekovič Franc, zidar in Rozman Jožefa; Puškarič Franjo, peš. narednik, in Bogadi Ana; Holzer Jožef, trgovski pomočnik, in Katz Friderika; Fingušt Avgust, služ. tel. in telef. sekčije, ter Mežnar Marija; Muršič Anton, delavec, in Veronika Frida.

Ruski večer
v soboto 15. febr. v Narodnem domu.
— Baletne točke. Ples. Začetek ob 20

m **1641 tujcev je obiskalo mesto Maribor** v mesecu januarju, med njimi sta bila 202 inozemca, in sicer po 1 Bolgar in Turek, po 2 Angleža in Grka, 3 Madžari, 6 Švicarjev, 12 Italijanov, 16 iz Češkega protektorata, 156 Nemcev in 3 iz ostalo Evrope. Jugoslovanski gosti so prenočevali 2467 krat, tujci pa 387 krat.

m **Kozarce in steklenice je začel metati** v nekem gostinskem lokalu v Mlinski ulici neki moški v pogodbenega delavca Franca Langhamerja s Pobrežja, ki se je zatekel z rano na glavi v neko sosednjo gostilno, od koder so ga reševalci prepeljali v bolnišnico. Langhamer je najprej sedel pri svoji mizi, nato pa je prisedel k družbi treh moških in ene ženske, v kateri je kmalu nastal prepir .Storilec je natakarju škodo deloma povrnil, nato pa je lokal zapustil.

m **Trgovci z moko in mlevskimi** izdelki se opozarjajo, da znaša maksimalni kosmati dobiček za vse vrste moke, otrobov in koruznega zdroba po odredbi kr. banske uprave v Ljubljani **samo 10%** in le za **pšenični zdrob 15%**, kar je v Služb. listu za dravsko banovino z dne 29. januarja popravljeno. **Združenje trgovcev za mesto Maribor.**

m **Na domačem dvorišču je spodrsnila** 16letna hči delavca iz Maribora Stefanija Sinkovičeva ter si poškodovala nogo.

Včeraj je bilo živahno v pekarnah

Včeraj se je zadnjič prodajal kruh po naših pekarnah brez krušnih kart. Čeprav je bil ta dan že dolgo vnaprej napovedan, je vendar mestno življenje dobilo ponekod jasen žig tega dogodka. Okoli pekarn je bilo zelo živahno, ljudje so se zanimali zlasti za drobno pecivo iz bele moke, nekateri so si pa nakupili tudi cele zaloge črnega kruha, tako da jim vsaj prve dni ne bo treba uporabljati civilskih nakaznic pri nakupovanju kruha.

PROF. TARAS POLJANEC

bo svíral na simfoničnem koncertu Glasbene Matice 5. februarja v veliki dvorani

Sokolskega doma Mendelssohnov violinski koncert v e-molu s spremljanjem orkestra.

* **Prof. Janko Mlakar v Mariboru.** V torek zvečer bo predaval v dvorani na Aleksandrovi c. 6 znani planinski potopisec in neumorni predavatelj g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane. Vse prijatelje naših planin vabimo, da se tega predavanja udeleže.

ČITAJTE „MALE OGLASE"

* **Kamnica.** Prostovolja gasilska četa priredi v nedeljo, dne 2. februarja pustno veselico pri Lavrenčiču. Pričetek ob 15. uri. Vabljeni vsi.

* **Beležne — namizne koledarje** dobite najceneje v knjigarni in papirnici **„TISKOVNE DRUŽBE"** z o. z., Maribor, Cankarjeva 1. Telefon 25-45.

Sokolsko društvo Vuhred - Marenberg
priredi v soboto 1. februarja običajno
pustno prireditev s plesom
na katero so tudi maske dobrodošle. Prevozna in odvozna sredstva bodo na razpolago Narodni Maribor vabljeni!

* **Inserati** za vse časopise pri Hinko **SAX,** Grajski trg.

* **Dr. Vladislav Kerže,** Maribor, specialist za kirurgijo, je položil izpit za primarija v Ljubljani z odličnim uspehom.

* **Pogrebno društvo Studenci** ima redni občni zbor dne 2. februarja, ob 14. uri v gostilni Kraner v Studencih.

* **POZOR PRED VLOMILCI!** Čedalje bolj se množijo vlomi v teh težkih časih. Zato je umestno, da zavarujete stanovanja in trgovine ter zaloge čimpreje pri zavarov. d. d. „DUNAV" v Zagrebu, podružnica v Ljubljani, kjer lahko računate na kulantno likvidacijo vsake škode. **Obrnite se na glavno zastopstvo v Mariboru, Aleksandrova c. 12, tel. 23-86.**

* **Od 8. februarja do 6. marca bo žrebanje V. glavnega razreda drž. razredne loterije. Razdeljeno bo za din 56,946.000·— dobitkov. Preizkusite svojo srečo in nabavite si takoj srečko v „GRADU SREČE" Putnik, Maribor, Trg svobode-grad. glavna kolektura drž. razredne loterije.**

* **Gostilna Pavešič,** Kamnica. V nedeljo prvovrstne krvavice in jetrnice.

KUPUJTE
V TISKOVNI DRUŽBI Z O. Z.
Maribor, Cankarjeva 1
Telefon 25-45

* **Vsi časopisi,** domači ter inozemski pri Hinko **SAX,** Grajski trg.

* **Senzacija za dame!** Dame so imele do sedaj silne neprilike s finimi nogavicami. Komaj so jih obule, že je petlja (zanjka) izpustila. Nemški tekstilni industriji se je po dolgoletnem prizadevanju posrečilo iznajti preparat **„Nimela"**, kateri onemogoča vsako spuščanje zanjk. Nogavice so sedaj zelo drage, med možem in ženo so vedni prepiri zaradi velikih izdatkov za nogavice. Temu se sedaj lahko izogne ,ako se redno uporablja „Nimela" za prepariranje nogavic. Vsa potrebna pojasnila dobite v strokovnih trgovinah in drogerijah.

* **Odvetnik Vlado Kukovec** je zopet otvoril pisarno v Mariboru, Kralja Petra trg 9.

* **Dne 5. februarja 1941,** ob 9. uri dop. se vrši **javna licitacija** najdenih predmetov v običajnih prostorih postaje Maribor.

* **Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev.** Člani, ki želijo kupovati v zadrugi luksuzno pecivo (bige) brez krušnih kart, morajo vložiti pismene prijave s navedbo či. štev. in številom družinskih članov v Reherjevi sobi med 15.—17. uro. Na podlagi prijav se bodo izdale nakaznice, brez katerih je dobava peciva izključena. Prijave vložene po 4. februarju se ne upoštevajo.

* **Putnikov izlet v Budimpešto** od 22. do 26. februarja 1941. Kolektivni potni list! Prospekti in prijave pri **„Putniku"**!

SANATORIJ v Mariboru, Tyrševa 19. Najmoderneje urejen za operacije. Enterokliner za izpiranje debelega črevesa. Vodja specialist-kirurg dr. Černič.

* **Pisarniške potrebščine,** tiskovine pri Hinko **SAX,** Grajski trg.

* **Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, „BATA", Maribor.**

ČITAJTE „MALE OGLASE"

m. **Dežurni zdravnik OUZD** v nedeljo, 2. februarja, bo g. dr. Pogruje Stanko, Maribor, Prešernova ulica 18, I.

m **Nočno lekarniško službo** bosta vršili od 1. do vključno 7. februarja lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01 ter lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova cesta1, tel. 21-79.

Narodno gledališče

Sobota, 1. februarja, ob 20. »Sumljiva oseba«. Premiera.
Nedelja, 2. febr., ob 15.: „Habakuk". Ob 20.: „Sumljiva oseba".

Kino

* **Esplanade kino. „Zvezda Ria",** odlični velefilm razkošja, originalnih španskih plesov ,napete vsebine. La Jana, Gustav Diesl.

* **Grajski kino.** Danes znameniti ruski zgodovinski velefilm **„Stjenka Razin"** izborna igra, krasno petje o Volgi.

* **Union kino.** Od danes do ponedeljka prinašamo veličastni vojni film **„Spijoni"** z igralci Edwig Feuiller in Andre' Luguet.

* **Zvočni kino Pobrežje** 1. in 2. febr. lajinstveni **film „Na robiji".**

Smučarska poročila

(„Putnik", Maribor, 1. februarja)

Sv. Lovrenc na Pohorju: —7 C, oblačno, 15 cm pršiča.

Sv. Trije kralji: —9 C, sneži, 15 cm pršiča na podlagi 30 cm.

Rimski vrelec: —12 C, oblačno, 22 cm pršiča na podlagi 24 cm.

Koča pod Kopo: —14 C, sneži, 15 cm pršiča na podlagi 50 cm.

Grič (Osel): —1 C, oblačno, 30 cm pršiča na podlagi 10 cm.

Maribor: —9 C, oblačno, 17 cm pršiča.

Smuka povsod odlična!

Prirodopisna kramljanja

Ali vpliva Luna na vreme?

Sonce je edina sila, ki uravnava meteorološke izpremembe

Iz knjige J. H. Fiechtnerja »Ti in vreme«, ki je pisana v zanimivem reportažnem stilu, prinašamo posamezne odstavke, v katerih avtor na preprost način razlaga o nekaterih meteoroloških vprašanjih.

»In kako je z Luno?« je nenadoma vprašal šofer.

»Aha, Luna, kajpada Luna«, je dejal fizik. »Ko Luna rase, se vreme izboljšuje. Izprememba Lune sploh vpliva na izpremembo vremena — kajne, tako približno ste menili s svojim vprašanjem?«

»Saj ne vem, kaj bi bilo na tem smešnega«, je mirno rekel zdravnik. »Če utegne Luna na svojem potovanju okoli Zemlje pritegniti cela morja, ustvarjajoč plimo in oseko, zakaj bi ne mogla vplivati tudi na zračne sloje v atmosferi?!«

»Ne, verjemite mi, da Lunine izpremembe nimajo s tem bog ve kake zveze«, je pripomnil fizik. »Luna prav za prav ne izginja, le Sonce obseva manjši del njene površine. Gre prav za prav le za to, ali ima večja ali manjša razsvetljenost Lune sploh kaj vpliva na menjavanje vremena.«

»Ne«, je dejal zdravnik. »Tisto malo Lunine svetlobe vendar ne more vplivati na razvoj vremena. Sicer pa sem svojčas že omenil edino možnost, kako utegne Luna vplivati na vremenske izpremembe.«

»Newtonov zakon, ki govori o privlačnosti teles, pravi, da se masi dveh teles privlačujeta s silo, ki je v sorazmerju njunih mas in oddaljenosti. Če se torej Luna in vodene mase privlačujejo, pri čemer ima Luna večjo silo, dobimo silo, ki je sorazmerna obema masama. No, če pa Luna privlačuje zrak, ki je precej lažji, potem je seveda sila te privlačnosti znatno manjša, kajti atmosfera ima kajpada precej manjšo maso kot vsa voda na Zemlji. Lunina sila je radi tega komaj zaznavna ter niti malo ne vpliva na atmosferske prilike na Zemlji.«

Ker s teorijo o Luni ni bilo mogoče prodreti, so poskušali s statistikami. Kajpada da so pri tem Lunine mene igrale izvestno važno vlogo, toda le navidez. V dneh Lunine mene bi praviloma moralo priti do preloma oblakov, mrzlega vremena, burje in podobnih atmosferičnih katastrof. In če se vprašamo, kateri so tisti »usodni dnevi«, dobimo odgovor: »Trije dnevi pred in trije dnevi po vsaki meni Lune«.

Zadeva zveni precej modro. Toda poskusimo šteti: trije dnevi pred mlajem, pa še trije dnevi po mlaju in pa dan mlaja itd., to je štirinajst dni, torej polovica Lunine periode. No, zdi se, celo verjetno je, da se bo v teh štirinajstih dneh zgodila kaka izvestna izprememba atmosferičnih razmer. Toda ta reč ni v zvezi z Luninimi menami! V vsakem slučaju se bodo te izpremembe izvršile v času 28tih dni Luninin men. Toda zgolj radi tega, ker pač drugih dni ni na razpolago! Odtod je vendar jasno, da bo najmanj 50% vseh vremenskih izpremem odpalo vprav na dneve Luninih men. No, ostalih 50% odpade na preostalih 14 dni, ki niso »nevarni«. To pa so tudi dokazale statistike: v teh dneh je prav toliko vremenskih izpremem, četudi ti dnevi ne padejo v dobo Luninih men!«

»Že res. Kaj pa Luna, ki razganja oblake, kar vendar vidi vsako normalno oko?!«

»Seveda, vsakdo lahko vidi, da oblačnost proti večeru pojenjuje, dočim se ponoči spet vrača. Kdor torej zvečer in v prvih nočnih urah pogleda na nebo, bo videl Luno in okoli nje zadnje letoče oblake. No, oblaki prav za prav stojijo na mestu, le Luna se premika! Kdor pa kasno ponoči opazuje Luno, lahko ugotovi, kako Luna le navidez izziva oblačnost. Odtod je tudi nastalo krivo tolmačenje, da Luna, ki rase, razpršuje oblake, dočim jih Luna, ki upada, zbira in zgrinja. Ne, niti Luna, niti druge zvezde ali nebesna telesa vsemirja ne ustvarjajo našega vremena. Sila, ki uravnava vsa naša vremenska in atmosferična dogajanja, je edino Sonce.«

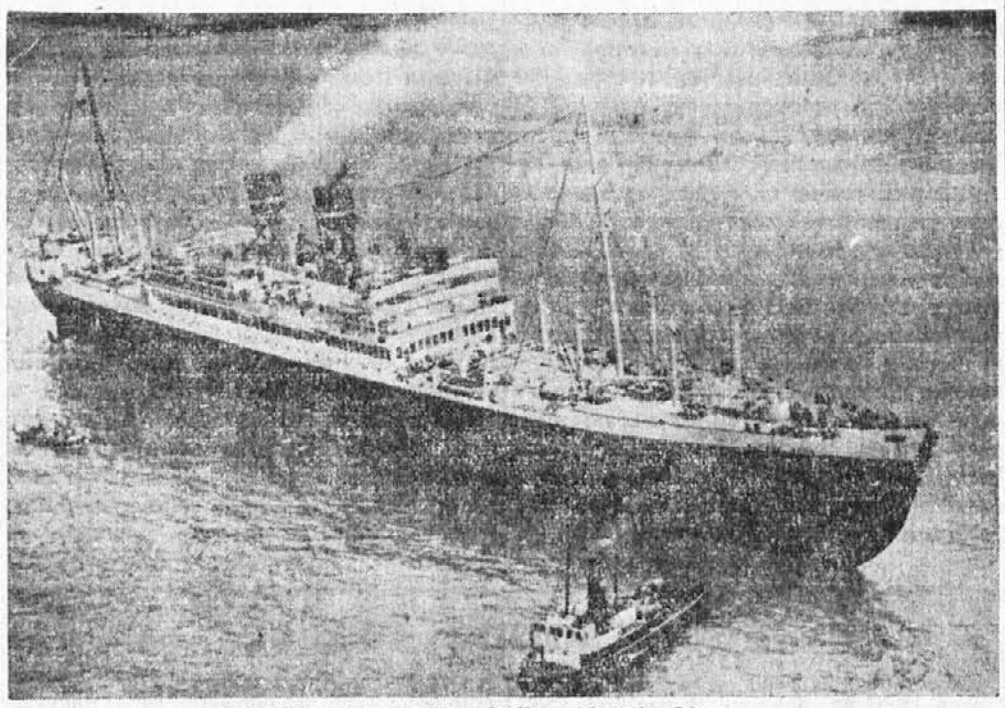

Angleška transportna ladja »Almeda Star«

Prehrana pred 4000 leti

NAŠI PREDNIKI NISO ŽIVELI SLABO

S pomočjo kemičnih in mikroskopičnih poskusov so dobili strokovnjaki dokaj točne podatke o prehrani ljudi pred 4000 leti.

Hrano je kuhala že predzgodovinska žena. Seveda takratnih loncev ni mogla postaviti na ogenj, pač pa je jed pogrela na ta način, da je najprej razbelila v ognju primeren podolgovat kamen ter ga nato naglo potisnila v lonec, da je jed kar zacvrčala.

V tisočletjih so postale divje trave žitarice. Najprej so njih plodove uživali presne. Potem so ljudje za korak napredovali ter so travno semenje pražili. Kmalu nato so jeli travne plodove mleti s pomočjo dveh gladkih kamnov. V tej dobi je nastala močnata juha, iz katere se je polagoma izcimil kruh, narejen iz primitivnega testa in spečen na razbeljenih kamnitih ploščah. Razne najdbe pričajo, da so kmalu nato pričele peči žene razne vrste kolačev, večinoma medenih.

Najbolj čislana pa je bila seveda mesna hrana, večinoma govedina, dalje ovčje in kozje meso ter divjačina. V prvih dobah so jedli ljudje meso kar surovo in šele dokaj kasno so ga jeli peči na žerjavici. V raznih duplinah so raziskovalci odkrili kosti mladih živali, kar dokazuje, da so naši pradedi kaj radi jedli mlado meso, dočim so žilavega zavračali. V prehrani naših prednikov sta bila mleko in surovo maslo kaj važni hranili. Iz dosedanjih ugotovitev in preiskav pa je na splošno razvidno, da ljudje pred tisočletji niso slabo živeli, četudi so bile okolnosti, ki so vplivale na prehrano, precej nehigienične.

Sreča je podobna onim uram, ki se tem manj kvarijo, čim manj so komplicirane. — (Chamfort).

Krst pri lastniku ladjedelnice

Psihološki tečaj Martina Kojca

Vse pravice pridržane. Prevodi, ponatisi in izvlečki brez avtorjevega dovoljenja prepoved ani..

Zakon večne pravičnosti, ki s strogo in neizprosno doslednostjo dobra dela plačuje in slaba kaznuje, tisti zakon, ki mu Indijci pravijo »karma«, je zaradi tega vsakemu nadaljnjemu razvoju in spoznanju neizbežna nujnost. **Zatorej je nemogoče, da bi dobro (zavestno ali podzavestno soglasje z zakoni vsemirja) ostalo brez plačila in bi slabemu (nevednosti, nesoglasju z večnimi resnicami) ne sledila kazen in pokora.**

Vse, kar smo ljudje **v svoji nevednosti** že v svojih prejšnjih življenjih večkrat **po sili usojenosti zakrivili, in sicer zato, da smo nadaljevali svoj razvoj,** vse to nam nalaga v tem življenju pokoro.

Zato dosežejo mnogi visoko starost, medtem ko drugi zgodaj umrejo. Zato imajo ti v življenju uspehe, oni neuspehe. Zato morajo mnogi hude bolezni prestati, mnogi so pa zdravi ko dren. Zato se rodijo neki pohabljeni, hromi, nekazni in grbasti, neki ravni ko breza in zalega obličja. Zdaj torej vemo, da se bodo morali vsi pokoriti, ki počenjajo danes največje krivice, pa jim nihče ne stopi na prste. Za vsako storjeno zlo jih čaka kazen morda že v tem življenju, po vsaki ceni pa v njihovih prihodnjih življenjih, kazen takšna ali drugačna.

Ta zakon neizprosne pravice povzroča, da žanje vsak človek edinole plodove svoje setve.

Skoraj vsi ljudje slutijo to bolj ali manj in vse ljudi mori večji ali manjši strah pred pravičnim plačilom vsega zla, ki ga zdaj povzročajo, ki so ga že in ki ga bodo povzročili.

B. Traven pravi: »Nizkoten pohlep po denarju ne more tudi najbolj zakrknjenega grabeža obvarovati samoobtožb in nemirnih misli. Ljudje se bojijo, da se bo kakšno umazano dejanje, ki so ga storili, maščevalo ali njim samim ali onim, ki jih ljubijo. Mnogi se bojijo, da bodo izgubili vso lastnino, ki so si jo na nepravilen in podel način pridobili. Spet drugi se boje, da se jim bo vsako storjeno slabo dejanje prej ko slej maščevalo, da bodo zboleli ali shirali — in če šiba pokore ne bo njih samih oplazila, bodo morali zaradi tega trpeti njihovi otroci, njihove žene ali njihovi najboljši prijatelji. Mnogi so celo tako daleč zagrizeni v to vero, da mislijo, da bo natanko to, kar so drugim storili, lepega dne doletelo njih same.

»To je eden izmed psiholoških vzrokov, ki potegne ljudem mejo, da čeznjo ne upajo. Vsakdo ve, da ni vsegamogočen in najmočnejši. Zaveda se, da lahko kakor koli že pride močnejšemu v roke, ki bo njega prav tako pestil, kakor je on sam druge.

»Edino ta slutnja je tisto, kar omogoča socialno sožitje in sodelovanje ljudi. Ta slutnja je tisto, kar marsikateremu zlobnemu človeku ubrani, da bi v temni noči razdejal železniško progo. Lahko bi v vlaku prav tedaj nekdo sedel, ki bi ga zlobnež po nobeni ceni ne hotel uničiti. Drugekrati bi lahko obsedla nekoga drugega enaka misel, pa bi on sam sedel v vlaku. Vprav iz tega vzroka ni normalnega človeka, ki bi drugega mučil, če je v njegovi oblasti, niti žival ne — zgolj iz čiste naslade na mučenju. Vsak človek skuša vse nizkotno in nesocialno, kar stori, opravičiti pred samim seboj, da bi se mu zdelo manj nizkotno in manj nesocialno.«

Vendar ne more tudi najbolj utemeljeno opravičilo pred samim seboj izbrisati slabega v kakšnem dejanju in človek se mora prej ali slej za vse storjeno zlo pokoriti. **Zaradi tega se spremeni vsako prekletstvo slabega dejanja v odrešenika, ki s svojim očiščevalnim procesom pripravi človeka do spoznanja dobrega.**

Počasi začnemo spoznavati, da ne moremo nikomur nič zlega storiti, ne da bi po tem sami trpeli, in da nam nihče ne more škodovati, ki ga ljubimo in mu ničesar slabega ne storimo.

Tako dospemo iz svoje nevednosti šele po neštetih zmotah, napakah in tem sledečim trpljenjih do čedalje globljih spoznanj in izkustev, to se pravi, da se poglobimo čedalje bolj v skrivnosti naše prave bitnosti, da razumevamo čedalje bolj njene zakone in se v tem razmerju povzpnemo na ravan resničnih gospodarjev svoje usode.

Gospodar svoje usode je pa tisti, ki ve, kaj mu je storiti, da se mu bo lahko in da se mu bo moralo odslej v življenju zgoditi le to, kar je dobro in česar si želi.

Naše življenje je potemtakem nenehljiv razvojni proces do popolnosti. Do zaželene brezmejne življenjske sreče drži pot samo po strmi lestvi trpljenja. Kajti svoje nepopolnosti se ne bi niti zavedali, če bi ne delali napak, ki nam potem grenijo življenje. Vprav napake nas silijo k razmišljanju in iskanju novih, boljših življenjskih poti. **Več smo jih našli, več zla smo se otresli.** Če bi temu ne bilo tako, bi životarili tjavdan brez občutkov sreče ali nesreče. **Samo nasprotje ustvarja merilo.** Nikoli bi se ne zavedali dneva, če bi ne poznali noči. In prav tako bi ne mogli spoznati nič dobrega in nič lepega, če bi nam nič slabega in morečega ne grenilo življenja.

(Nadaljevanje prihodnjo soboto.)

Vzorno sosedstvo med pticami

Med ljudmi kaj često sosedski odnosi niso prida vredni. O tem bi bilo škoda izgubljati besede. Prav narobe pa je na priliko v živalskem svetu, zlasti med pticami, seveda v določenih okolnostih. Ptičja sosedska ljubezen in obzirnost je včasih naravnost presenetljiva. Ptica ne bo nikoli iskala svojega plena v bližini svojega gnezda. Orel, ki ima svoje gnezdo v bližini zajčjega ležišča, se teh zajcev ne bo nikoli dotaknil, narobe, še branil jih bo pred napadi drugih orlov.

100 milijonov konj

Najnovejše statistike kažejo, da konj kljub vsesplošni motorizaciji le ni obsojen na izumiranje, kot se je to prvotno mislilo. Statistika, ki so jo sestavili v Buenos Airesu pravi, da je bilo lani na vsem svetu več ko 100 milijonov konj, ne računajoč divje konje. Več ko tretjina tega števila odpade na Sovjetsko Rusijo, nato pridejo Severno ameriške združene države, Argentina in Nemčija. V Argentini je toliko konj, da pride na vsakega prebivalca po eden, na Kitajskem pa šele na vsakih sto prebivalcev. Mimo tega je še zanimivo, da je v tej vojni mnogo več konj kot jih je bilo v bivši svetovni vojni.

„Sladka kri" za mrčes

Nekateri ljudje zatrjujejo, da niso občutljivi za pik mrčesa; drugi vam bodo trdili nasprotno, češ da imajo naravnost „sladko kri" za mrčes.

Pri vseh ljudeh je kri približno enakega sestava, različen pa je vonj človeškega telesa. Znano pa je, da imajo zlasti žuželke in razen mrčes še posebno fino razvit čut za različne vrste vonjev. Vonj pri človeku ali živali pa izvira iz različne konstitucije. Zaradi tega nekateri ljudje sploh ne reagirajo na pik mrčesa, dočim drugim vbodena mesta v hipu močno otečejo. Ljudje, pri katerih vbodeno mesto takoj oteče, so občutljivi proti piku. Čim večja je pri človeku občutljivost, tem večji bo tudi otok. Če nas piči na priliko čebela, osa ali sršen, je treba najprej izdreti želo, zatem pa si oblagamo mesto vboda s hladnimi predmeti, s čemer preprečujemo srbenje in zmanjšujemo temperaturo.

Najstarejši zoološki vrt

V Mehiki so imeli že v 16. stoletju živalski vrt, dočim je bil ustanovljen v Evropi prvi tak vrt šele leta 1828. V Mehiki je bil živalski vrt last kralja Aztekov, ki je bil naravnost strasten ljubitelj divjih živali. Poleg večine takratnih divjih živali je imel kralj v svojem živalskem vrtu najlepšo zbirko vseh ptičev, ki so bili takrat sploh znani. Najlepši med njimi so bili slikoviti vedomci. Samo za oskrbovanje ptičev je bilo v živalskem vrtu nastavljenih 300 oskrbnikov.

Ženski kotiček

„Večna pesem" o taščah

Malokomu so posvetili pisatelji vseh časov in krajev toliko pažnje, kakor taščam. Skoraj bele vrane med vsemi pa so tisti, ki bi bili povedali o taščah kaj dobrega, večina jih je pač opisala taščo kot neko potrebno zlo pri hiši, torej vse drugače, le laskavo ne. Ni torej čudno, da je nastalo v svetu že toliko slanih in neslanih smešnic na račun tašč.

Pa bi človek navsezadnje le rad bil na čistem, kako je s to zadevo — ali se dela taščam v glavnem krivica ali ne. Ali so si res zaslužile v tolikih in tolikih primerih pridevek hišnega zmaja?

Tudi tašča je bila nekoč mlado dekle, se je poročila, postala mati ter skozi leta odgajala svojo deco. Toda leta naglo teko. Sedaj je že njena hči godna za možitev. Stoji pred trenutkom, ko se bo iz matere spremenila najprej v taščo, nato, če Bog da, v babico. Za taka nova dostojanstva pa mora imeti sebe nekoliko v oblasti, mora se prevzgojiti in pripraviti, da bo svojim novim nalogam in svoji novi vlogi v hiši kos. Tega pa menda večina bodočih tašč ne zna, zato postajajo v mnogih hišah tak kamen spotike, zato gre o njih tak sloves po svetu.

Znano je, da se možje tašč zelo bojijo, včasih upravičeno, včasih neupravičeno, bojijo se pač, ker ne vedo kaj jih čaka. Zato naj bodo vse bodoče tašče trdno uverjene, da jih razni kandidatje za zete prav tako natančno opazujejo in proučujejo, kakor nevesto, če ne morda še bolj. Izkazalo se je namreč že mnogokrat, da je imela srečnega nesrečneža takoj od poročnega dne naprej bolj v oblasti tašča nego žena. Ker pa želi biti bodoči mož vsaj v svoji družini gospodar, bo zelo previden in si bo stokrat premislil, preden si bo v eni sapi takorekoč dve ženski nabasal. Bodoča tašča naj bo torej silno previdna in naj ne misli, da je njena hčerka edino dekle na svetu. Nikakor pa si naj ne lasti pravice, da onesreči svojega otroka, zato ker pač njej zet ne ugaja. Najslabši zet je lahko najboljši mož.

V mestu pravzaprav tašče niso tako razvpite kot na deželi, ker v mestu si mladi poiščejo svoje stanovanje. Huje je na deželi, kjer ostane ves babilon v hiši. Tam si pogosto tašča obleče kar dvojne hlače — moževe in zetove, pa to mora biti res pravi pekel.

Idealna slika tašče bi bila tale: tašča, ki biva pod isto streho z mladimi, naj se čim bolj umakne mladim izpod nog. Naj ne bo vsiljiva s svojo ljubeznivostjo, še manj pa z dobrimi nasveti. Naj ležita mlada dva tako, kakor si bosta oz. sta si postlala. Vsak je sam svoje sreče kovač. Tašča je mladima potrebna šele takrat, ko se jima rodi prvo dete ter se izpremeni iz hude in nezaželene tašče v dobro in zaželeno babico.

Vse je pa odvisno od tega, kakšen vtis bo naredila tašča na zeta že pred poroko. Ako bo opazil, da neprestano hrumi nad svojo hčerko, jo hujska sedaj proti temu, sedaj proti onemu, ji po celi fari zbira ženina, ne oziraje se na to, da je hčerka že izbrala, in ako opazi še to, da je sedanji družinski poglavar pod copato — se bo lepo poslovil ali pa bo odpeljal svojo ženo čim dalje od tašče.

Simpatično taščo pa bo zet vzljubil že samo radi tega, ker je mati njegove žene. Življenje v troje jim bo potekalo morda še lepše, nego če bi bila mlada dva sama. Vse, vse je odvisno od tašče. Tašča je lahko trdna vez med mladimi zakonci — je pa na žalost zelo pogosto najhujša razdiralka mlade sreče. Zakaj? Ker ne zna biti tašča.

Žena in moževa srajca

Ženo spoznamo na moževi srajci, pravi neki naš pregovor. Dobro pravi! Če sedi pred menoj moški, mi nehote pade pogled na njegovo srajco, ovratnik, kravato. Mnogokrat samo po srajci zaključim, da li je poročen ali ne, oziroma če ima skrbno ženo ali ne. V vsaki malenkosti, v vsaki gubici srajce je skrita žena in skrb oziroma njena površnost in malomarnost. Moževa srajca je torej pravo zrcalo žene.

Kjer skrbi žena, da ima mož perilo vedno v redu, se to že na prvi pogled vidi. Blago je dobro, barva in vzorec se skladata z barvo obleke. Čim menja mož obleko, menja tudi srajco. Moški sam ne misli na to. Ko kupuje srajco, ne misli prav nič na obleko, niti na to, katera barva mu pristoja. Prav tako ne razmišlja mnogo, ko kupuje kravato. Zato je dobro, da pri takih nakupih sodeluje žena, ki ima pač priznano nekoliko več smisla za skladnost med posameznimi deli bilo ženske bilo moške garderobe. Obsojanja je torej vredna žena, ki skrbi samo za to, da so moževe srajce oprane, drugega ji pa ni mar — najmanj pa tega, da se sosede zgledujejo nad zunanjostjo njenega moža. Taka žena ne misli na to, kaj si ljudje mislijo o njej.

Posebno poglavje pa je likanje moških srajc. To ni enostavno delo. Marsikatera žena bi raje zlikala tri svoje obleke, nego eno moževo srajco. Znati je treba. Predvsem mora biti dovolj vlažna, sicer bo takoj po likanju cunjasta! Najprej zlikamo rokave, nato ovratnik, sedlo na ramenih, zadnji del, prsa, nato spodnji del. Likalnik mora biti dovolj vroč, da izgleda srajca, kakor da bi bila škrobljena. — Žena naj skrbi, da bo mož pravočasno menjal srajco, ker on navadno tudi na to ne misli — ker misli pač na stvari, za katere je skrbeti dolžan.

Bolne sobne cvetice

Kakor ljudje in živali so tudi cvetice podvržene različnim boleznim. Največkrat zbole rastline radi preobilega zalivanja, skisanja zemlje ali pa se kako prehlade. Tudi prehuda ali premajhna toplota, sončni žarki ali temnejši prostori so dostikrat krivi bolehanju cvetic. Ko smo enkrat dognali pravi vzrok, snamemo rastlini lonec od zemeljske grude in pogledamo, kako je s koreninicami. Če so te zdrave, navadno ni tako hudo. Cvetico presadimo, odstranimo vrhnje in že kislo plast zemlje in jo po potrebi tudi obrežemo. Ako pa opazimo, da so koreninice gnile in počrnele, je rastlina nevarnejše bolna. Tu moramo previdno postriči vse poškodovane koreninice, otrebiti zemeljski kepi vso skisano zemljo, a cvetico presaditi v manjši lonec. Tudi obrezati jo je potreba.

Bolna cvetico premestimo drugam, ji ponudimo vse mogoče ugodnosti in jo zlasti previdno zalivamo. Raje ji dajmo manj kot pa preveč vode.

Precej laže pozdravimo cvetice spomladi ali poleti. Sedaj jeseni je to precej težje in navadno, če niso posebno skrbno negovane, tekom zime poginejo. Bolnim cveticam pa ne smemo nikdar dajati različnih gnojil, češ, da se bodo opomogle. Gnojila bodo nanje vplivale kot strup.

Na zunaj spoznamo bolezen iz raznih pojavov: rast pojenja, cvetno in listno popje se prične sušiti in odpadati, listje rumeneti

Kaj bi kuhala?

Ponedeljek:

Opoldne: 1. Goveja juha s krpicami. 2. Makaroni. 3. Čebulna omaka.

Zvečer: Govedina od opoldne v kisu in olju. Kava.

Torek:

Opoldne: 1. Zeljna juha. 2. Goveji zrezki v čebuli. 3. Enotni žličniki. 4. Solata.

Zvečer: Rižev meso. Zeljnata solata.

Sreda:

Opoldne: 1. Juha iz posušenih gobic. 2. Telečja pečenka. 3. Krompirjev pire. 4. Kisla repa.

Zvečer: Segedinski guljaž.

Četrtek:

Opoldne: 1. Juha iz prekajenega mesa. 2. Krpice s prekajenim mesom. 3. Solata.

Zvečer: Praženec iz enotne moke. Kompot ali solata.

Petek:

Opoldne: 1. Fižolova juha. 2. Cmoki iz krompirjevega testa, polnjeni z dušenimi jabolki.

Zvečer: Ocvrte kruhove rezine. Solata.

Sobota:

Opoldne: 1. Goveja juha. 2. Omaka iz vloženih kumarc ali vloženega fižola. 3. Govedina. 4. Pražen krompir.

Zvečer: Ledvična omaka. Zganci.

Nedelja:

Opoldne: 1. Juha iz paradižnikove mezge. 2. Nadevana telečja prsa. 3. Krompirjeva solata.

Zvečer: Češki »sladki placki«. Čaj.

PRIPOMBE K JEDILNIKU

Saj je med nami še mnogo gospodinj, ki imajo še toliko bele moke, da lahko tu in tam naredijo kaj iz nje. Pa čemu? Naj raje štedijo z belo moko. Pridejo trenutki, ko je bela moka neobhodno potrebna, na primer: če se pojavi bolezen v hiši, ali kak domač praznik, ki terja od gospodinje najboljše, kar ima v hiši. Zakaj bi torej delali žličnike iz bele moke, ko pa lahko naredimo:

enotne žličnike, ki bodo v naših želodcih prav tako izvršili svojo nalogo. Istotako naj ne izostanejo v naših jedilnikih priljubljene in razmeroma cenene **krpice s prekajenim mesom.** Prav tako okusne so. Imajo le eno slabo lastnost, da se namreč ne posušijo hitro, če jih hočemo narediti za par dni naprej. Ko pa se vendar že nekoliko osuše, dobe grdo sivorjavo barvo, kar pa okusa ne moti.

Praženec iz enotne moke pa je naravnost izvrsten. Ni tako prazen kot praženec iz bele moke. Mogoče bo kdo, ki doslej ni maral praženca, postal ljubitelj te jedi. Upam si trditi, da praženec iz enotne moke ne bo nikogar razočaral, pač pa presenetil.

Tudi **cmoki iz krompirjevega testa** naj ne izginejo. Enotna moka se v njih prav tako dobro obnese kot bela.

Vem, da so **ocvrte kruhove rezine** priklicale tej ali oni gospodinji ironičen zasmeh na lice. Dobro se spominjajo te prikladne jedi za večerjo. Toda kje naj vzamejo sedaj belo in dehtečo pekovsko štruco? Kje!? Doma! Umesi pol do 1 kg enotne moke, naredi iz testa dve ozki štručici, ki ju speči v pečici. Iz teh štručic lahko narediš potem marsikaj. Del tega kruha uporabiš za ocvrte rezine, drugi ali tretji dan napraviš kruhove cmoke, ostanke kruha pa posušiš za drobtine.

Vidite, tako si lahko človek pomaga in zopet pomaga iz vsake zadrege. Le gospodinja, ki ni niti najmanj iznajdljiva, bo obtičala. Sedaj je pač treba malo misliti. Zakaj bi morali vedno kuhati le po receptih, ki so jih sestavili drugi. S praktičnimi poizkusi si ustvarimo nove, mogoče še boljše recepte.

Češki „sladki placki". V nedeljo smo vedno v zadregi radi večerje. Ali nas popoldne ni doma, ali pa zvečer ne. Včasih pa se vendar zgodi, da je vsa družina doma in preganja običajni nedeljski dolgčas. Preseneti jih takrat s svojevrstno a ceneno večerjo. Skuhaj lonec krompirja, ga vročega olupi in stlači, osoli in dodaj toliko moke, da dobiš dovolj trdo in suho testo. Pokliči družino v kuhinjo. Skupnemu delu sledi skupno jelo. Desko potrosi z moko, razreži testo v manjše kepe ter vsako razvaljaj v krpico palačinkine velikosti. Ploščo štedilnika dobro obriši, nato polagaj nanjo (ko je dovolj vroča) krpice. Vsak si naj čuva svojo ter si jo na obeh straneh primerno opeče, takoj vročo pomaže s sladkim surovim maslom, z marmelado, dušenimi jabolki ali pa sladkorno sipo in limonovim sokom ter hitro poje. Za mizo popijete potem skupno čaj. Večerja ne bo samo okusna in izredna temveč tudi zabavna.

W. E. BARTHELL: 37

ŽENA V DŽUNGLI

Ekstotični roman iz INDIJE

Forrest jo je spustil. Med njegovimi zobmi je zamrla kletvica. Njegovi koraki so doneli po sobi. S sten je dihal molk...

Potem je zopet stopil mož tesno k ženi, s ponižno sklonjeno glavo — plaho kakor kak deček — in pred tem mehkim smehljajem okoli njegovih ustnic se je Beata odmaknila še bolj nazaj. Njene oči so tlele v strahu.

»Beata... če bi vedeli, kako vas občudujem! Ni je žene na svetu, ki bi se mogla meriti z vami. Vi ste nekaj spoštovanja najvrednejšega, kar poznam...!«

»Molčite!« na pol krik, na pol branjenje. Dve krepki roki sta segli po njej — hrepenenja pijane oči so iskale njenih...

»Dolgo sem molčal — in vendar ste to vedeli, Beata! Vem, da ste vedeli! Nikoli nisem bil od kake žene tako prežet kakor sem od vas. Kaj mi je bila žena, dokler nisem spoznal vas? Čutni užitek, tovarišica v zabavi, pester okras, lutka! Vi pa stojite sveta in velika pred menoj — polna božanske čistosti.«

Dve ozki roki ga pahneta nazaj — dve rameni sta se mu izvili — on jo je objel znova.

»Poslušati me morate, Beata — ne smete biti okrutni —! Dneve in noči sem mrzlično pričakoval tega trenutka. O, že od prvega dne — na vrtu lady Olivije — me je prijelo! Prijelo kakor kremlji roparske ptice in raztrgalo moje srce v hrepenenju in ljubezni. Ljubezni, ljubezni, Beata — slišite? In vse, kar sem storil, sem storil zaradi te ljubezni. Pri vsakem koraku sem mislil na vas, na vsaki poti na vašo lepoto. Pri vsakem udarcu s sekiro v džungli na sij vaših oči. Vsaka noč je bila zavita v sanje, v sanje okoli vas, Beata.«

»Nočem — da govorite tako!«

Ostro, rezko kakor udar biča je zvenelo z njenih hladnih ustnic. Henry Forrest se je opotekel nazaj. Zahlipal je... v grlu ga je dušilo.

»Zdaj je prepozno, Beata. Jaz sem govoril.«

Divje je hrumela kri po njenih žilah. In zopet je povzel, mirneje in zbraneje, zaupno in prizanesljivo.

»Zakaj mučite sebe in mene! Bodite moji! Svoje premoženje polagam k vašim nogam. Vse, kar sem storil za Beato Wilgard, bom dvojno, bom stotero storil za Beato Forrest — za bodočo lady Conway. Vi veste, da je moj oče gazalpurski rezident. Še vse drugače se lahko zavzamem za vas, če postanete moja žena —. Ljubim vas, Beata!«

Boleče je dvignila Beata trepalnice in pogledala po molčečem možu. Zdaj se je torej zgodilo, česar se je vse tedne že bala, kar je krotila z vso vzdržnostjo v obnašanju proti njemu... proti Forrestovi ljubezni. In tej ljubezni, tej predanosti ne more ona ničesar odgovoriti, ničesar dati. S praznim srcem, s praznimi rokami je stala pred njim.

Praznimi? — Ali ni vendar v nekaterih trenutkih vzplamtelo v njej toplo, veselo čustvo, kadar ga je gledala veselega, požrtvovalnega in gospodovalnega pri delu — pri delu za njenega otroka? — Ali je ni nosil val hvaležnosti pogosto k njemu? Ali je kdaj našla človeka razen svojega mrtvega moža, ki bi tolikanj skrbel za njo kakor on... Je bilo vse prazno v njej, vse zamrlo? Ali nima za njegov žar ničesar razen mrzlega »ne«? Njen pogled je tipal dvomeče, iščoče po njegovem obrazu...

»Beata!« je vzkliknil in zgrabil za njo. Tedaj ona zavpije v strahu, slepa od razburjenja ga pahne nazaj.

»Ne! Ne! Nočem! Ne morem! Ne smem!... Moj otrok, o bog, moj otrok!«

Nejevoljno se je namrdnil Forrest. Sovražno je rezal njegov glas po zraku:

»Vaš otrok je mrtev!«

»Lažete!«

»Ne verjamem, da bi ga kdaj našli — ne verjamem, da živi — kar počnete, je norost!«

Nenadoma jo je zapustila vsa plahost, ves sram. Čez njeno čelo se je razstrla mirna vzvišenost. Preprosto je stala zopet pred njim, neupognjena.

»Tega — bi ne smeli reči, Henry Forrest! Zdaj sem izgubila svojega edinega prijatelja!«

On je začutil v srcu boleč sunek, planil je še enkrat proti njej, poln strasti. Toda ona se ni več branila in borila, nedotakljiva je stala pred njim, z majhno, odklanjajočo kretnjo, neustrašeno, polna materinske dobrote. Tedaj je ugasnil plamen tudi v njem. Brez besede se je sklonil pred Beato in zapustil sobo.

*

»La Illaha ila Allah!« je klical ob uri molitve mujezin z minareta.

Milijoni vernih izlama so ob tem času poklekali, dvigajoč roke k molitvi in izgovarjajoč večni klic v zrak: Bog je bog!

Množica romarjev, ki je v decembrskem času prišla, da bi se na vseh svetih krajih Ganga oprali svojih grehov, so zaprli ušesa klicu Mohamedanovem. Njihova srca so služile Brahmi, velikemu stvaritelju, Vishnu, silnemu ohranjevalcu in Shivi, večno razdirajočemu, v razdiranju vendarle ustvarjajočemu in spajajočemu se z Brahmo.

Sredi romarjev je stopil tudi morilec Ali Sindh v božje mesto in si utiral pot..., dokler ni obstal ob nekem mračnem zidu kakor okamenel.

(Dalje.)

Drzen predor Nemcev skozi blokado: **13**

Razkrinkanje in potopitev v luki Queenstowna

Zadnje ure ponesrečene nemške odprave orožja na Irsko — „Norvežani" so spet Nemci

S spremstvom na ladji, ki smo ga pričakovali, bi lahko ponoči ušli, toda v spremstvu oboroženih križark je beg izključen. Tudi, če pade najgostejša megla, bi ne imeli sreče. Odgovoril sem tedaj:

— Ne razumem!

V KLEŠČAH SOVRAŽNIKA

Hotel sem zavleči vso stvar čim dalje mogoče. Na »Bluebellu« so se res potrudili, da nam pojasnijo vso zadevo. Toda, ker smo se trdoglavo delali, da ne razumemo, za kaj gre, smo doživeli neprijetno presenečenje. Priletela je granata in padla v morje, tik našega boka. Visok steber vode se je dvignil v zrak. Pritisk zraka je bil tako silen, da smo nekaj časa tavali okrog kakor pijani. Granata je pomenila: dosti je komedije! Zavpil sem tedaj v strojnico, da so lahko slišali Angleži:

— S polno paro dalje, jug 63, vzhod!

Istočasno sem pa poslal v strojnico mornarja in mu naročil, da ne smejo kuriti za večjo hitrost kot pet milj na uro. Računal sem namreč, da bomo dospeli v Queenstown šele prihodnjega dne ob 10. dopoldne. Počasi smo pluli za »Bluebellom«, ostale križarke desno in levo od nas.

»Bluebell« ni bil nič kaj zadovoljen z našo hitrostjo. Vsi njihovi znaki, naj vozimo hitreje, niso nič pomagali. Zmerom sem odgovarjal najprej, da ne razumem, nato pa, da nam ni mogoče hitreje voziti, da je stroj pokvarjen. Spet je prišel signal:

— Če nočete voziti hitreje, vas bomo v to prisilili!

— Prosim, prepuščam vam, da se sami prepričate! sem odgovoril.

V KONVOJU KRIŽARK

O polnoči se je polovica eskadre, razen »Bluebella« poslovila. Z vzhoda je prišla skupina rušilcev in prevzela bočno stražo nad nami. Križarke so izginile proti zahodu.

Noč je bila jasna. Kako zelo smo si želeli, da bi zdaj prišla od nekod podmornica in nas rešila! Luna je sijala na krov in obsevala obraze zbrane posadke. Sklenili smo, uničiti vse, kar se še da. Načrt, da bi razpostavili po krovu nekaj strojnic in se postavili v bran, sem moral opustiti. Prepričal sem se še enkrat, da so vse naprave za eksplozijo na ladji v redu. Moj načrt je bil, da vržem mimo sebe tudi »Bluebella« ali kako drugo križarko v zrak. Angleži so to slutili in se držali v primerni razdalji.

Polnoč je že davno minila. Morje je bilo čisto kakor zrcalo. Ladje so plule pod zaščito konvojev na svoj cilj. Čim bliže smo bili angleški obali, tem več luči smo opazili na ladjah, ki so v velikem številu plule v luke in iz njih.

Na našem krovu je bilo vse tiho. Vsak je razmišljal, ali nam bo še to pot sreča mila. V kabini sem se sklonil s tovariši nad karto in proučeval zaliv Queenstowna. Če že moram na dno, naj se potopimo tako, da bomo zaprli vhod v pristanišče.

DAN PRED VELIKO NOČJO

Bilo je 22. aprila 1916. Križarka »Bluebell« se je z ujeto našo »Aud« vedno bolj bližala angleški obali. Naslednjega dne, 23. aprila je bila Velika noč. V razburjenosti zadnjih dni smo na to čisto pozabili. Ko je sonce vzšlo, so menili rušilci, da so opravili svojo dolžnost v konvoju. Po kratkem signaliziranju z vodjem konvoja, »Bluebellom«, so se poslovili in odpluli proti zahodu. Vsenaokrog je bilo toliko angleških vojnih ladij, da se jim je zdelo nepotrebno, da nas še dalje spremljajo.

»Bluebell« je plul zdaj za nami, da bi nas imel bolje pred očmi. Za vsak primer! Ves čas je bila križarka v respektni razdalji od nas.

OBLEKLI SMO NEMŠKE UNIFORME

Izdal sem moštvu ukaz, naj oblečejo spodaj uniforme nemških vojnih mornarjev, po vrhu pa mornarsko obleko norveških trgovinskih ladij. Mornarske kape so stlačili v žepe, da bi lahko v danem trenutku odvrgli norveške čepice in jih zamenjali z nemškimi. Tudi jaz sem s krmilarji podoblekel nemške uniforme.

Videli smo že svetilnik Galley Lifhthouse pred vhodom v Queenstown. Kmalu smo ugledali tudi ploveči svetilnik, ki je bil med vojno zasidran sredi vhoda v zaliv. Ker nismo desno od tam opazili nobenih ladij, smo sklepali, da je tam polje min.

BREZSKRBNOST ANGLEŽEV

Še četrt ure in na cilju bomo. V luki Queenstowna je bilo nekaj tucatov najrazličnejših vojnih ladij. Nadstrojar je pritisk pare zmanjšal na toliko, da smo vozili s hitrostjo komaj dveh milj na uro. Angleži niso protestirali. Bili so si tako svesti zmage in so se tako zanašali na tovariške ladje v zalivu, da so se začeli pripravljati za izkrcanje v luki. Topove so pridno čistili in jih pokrivali s platnom, vrvi so lepo spravljali v red.

Na krovu so se pojavili angl. mornarji s praznicnimi uniformami za izhod v mesto. Drug drugega so čistili s krtačami. Morda bomo videli tudi raport mornarjev, ki so dobili dovoljenje za v mesto! Nam je zastajal dih, ko smo videli to hladnokrvno brezbrižnost, ki je bila v velikem nasprotju v primeri z nezaupanjem do nas.

USODNA URA SE BLIŽA

Ura naše usode se je vedno bolj bližala Z ozirom na nevarni tovor na naši ladji, pod katerim je bil eksploziv, smo računali s tem, da bomo skupaj z ladjo zleteli v zrak. Od ust do ust je šlo moje povelje, daj se javijo štirje prostovoljci, ki bodo zažgali eksploziv, dočim sem ostalim dal na prosto voljo, da se pred eksplozijo vkrcajo na čolne, da preprečim nepotrebne žrtve. Nihče se ni prijavil za rešilne čolne, vsi so hoteli ostati z menoj na ladji do kraja.

Nismo še bili sigurni, kaj namerava »Bluebell« z nami. Da bi Angleže še bolj zagotovil v njihovi varnosti, sem dvignil signal:

— Kje naj spustim sidro?

Po kratki pavzi je prišel odgovor:

— Čakajte na nadaljnja navodila.

NAJ GRE TUDI ON NA DNO

Še tri četrtine milje so nas delile od ploveča svetilnika, ko mi je prišla na misel peklenska ideja. Z desne strani je plul proti nam velik angleški trgovinski parnik s polno paro. Imel je blizu 8000 ton, bil je prazen, visoko nad površino morja. Tega bi lahko potegnili z nami vred na dno.

— Desno 10!.. 15!... Krmilo jačje! Tako, desno, drži kurs!..

Polagoma in le težko je poslušala naša »Aud«. Ladja ni imela več svoje prejšnje hitrosti.

— Vsi na svoja mesta! Pripravite eksploziv! Drži vojno zastavo za dviganje!

Vsi so pohiteli na svoje mesto, da na dano znamenje izpolnijo svoje naloge. Približali smo se na 800 m parniku. Dober zalogaj bo to! V nekaj sekundah bo padla odločitev.

Toda, naenkrat se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Najbrž po opominu z »Bluebella«, na katerem je neki signalist hitel z dajanjem znakov, se je angleški parnik naenkrat obrnil ter plul v velikem loku mimo nas in križarke.

V MINUTAH ODLOČITVE

Bili smo še 100 m oddaljeni od plavajočega svetilnika. Naglo smo pregledali z daljnogledom površino morja. Nikjer nismo videli periskopa.

Zdaj!

— Vse pripravljeno?

— Vse! so odgovorili iz strojarnice in s krova. Nezaposleni moji mornarji so se držali blizu rešilnih čolnov, da bi jih z »Bluebella« ne opazili. Počasi in neopaženo so jih spuščali, milimeter za milimetrom niže, tako da so bili zdaj v višini krova. Morda bomo imeli srečo, da se jih lahko poslužimo. Iz strojarnice so se čuli udarci kladiva, odpirali so kondenzator: nazaj ni bilo več mogoče...

— Ostro desno krmilo! Stroj trikrat stop! To je bilo dogovorjeno znamenje!

„AUD" SE POGREZA

Z največjim naporom, kakor težko ranjena žival se je »Aud« obrnila na desno in legla točno počez ob vhodu v luko. Že je vihrala na njej poveljniška zastava, v istem trenutku sta se dvignili na obeh jarbolih zastavi nemške vojne mornarice. Doslej »norveški« mornarji so pometali od sebe norveške čepice in uniforme, nataknili so na glavo nemške kape in pokazali so se kot mornarji nemških vojnih ladij. Trikratni »hurra« je odmeval po morju, istočasno se je začul zamolkel pok, »Aud« je drhtela kakor ranjeni pes. V zrak so leteli kosi lesa, železa, teman dim se je dvignil visoko, iz kabin so švignili prvi plameni. Zdaj že ni bilo več videti po krovu, začulo se je povelje:

— V čolne!

Desni čoln pod poveljniškim mostom je bil že na morju, levega so pravkar spuščali.

— Ali so vsi v čolnih?

— Da, je bil odgovor s čolnov. Psa je ustrelil nadstrojar in ga rešil nadaljnjih muk na goreči ladji. Kolikor smo mogli naglo, smo pluli proč od »Aud«. Bil je že skrajni čas.

(Konec prihodnjo soboto.)

Vljudnost

MARJAN BRAČKO

Vroče sonce pripeka na prašne ulice, po katerih hite ljudje, stari in mladi, vsak po svojih opravkih

Med hruščem in truščem raznih vozil se sliši kričanje porednih otrok, ki pohajkujejo brez dela po mestu.

Neka starka, obložena s težko košaro in opirajoč se na krivo palico, hodi počasi svojo pot, ne meneč se za ves svet okoli sebe. Toda breme ji postaja pretežko in sredi ceste opeša. Odloži košaro, se nasloni na palico in počiva.

Iz šole se vsuje množica dečkov in deklet. Vsi se norčujejo iz uboge reve, jo neusmiljeno zmerjajo z čarovnico in podobnimi priimki.

Tedaj se pojavi med njimi uboga deklica. V roki nosi šolsko torbico. Počasi se približa starki. Vsi se ozrejo zaničljivo na njo ter jo merijo z zasmehljivimi pogledi Dekle se obrne proti porednežem in jih ostro pokara. To zadostuje, da se sramežljivo in vsi ponižani odpravijo dalje. Marsikomu seže vsak očitek globoko v spomin.

Še preden jo ženica nagovori, ji odvzame deklica košaro in ji pomaga dalje. Nekaj časa hodi tiho z njo, ko se pa ozre, vidi, da je sama. Pogleda na košarico in na njej vidi pismo. Boječe ga odpre in čita:

»Draga deklica!

Ker si bila tako dobra in vljudna nasproti meni, sprejmi to košarico v dar. Ostani še dalje moj dober otrok.«

Dekle pogleda v košaro in — sami biseri se zablešče v njej. Od tedaj je bila presrečna in je še danes, če že ni umrla.

POMENKI

Mat. Tvojo prozo objavljam, pesmi pa ne in bi rad vedel, zakaj. Zato, ker je proza dosti boljša kakor so pesmi. Potem, kar si mi doslej poslal, ne morem presoditi, če si ali sploh boš kdaj pesnik, za enkrat pa je glavna slabost Tvojih pesmi v tem, da so preveč prozaične. Ne mislim pri tem samo na miselno, ampak tudi na oblikovno stran. Na tem mestu sem že večkrat priporočal vsem mladim prijateljem, naj se spočetka vadijo v določenih oblikah, držeč se ritma (tudi metruma), kitic in rim. V šoli ste se menda pač o tem učili? Pesmi v prostem ritmu so pri začetnikih skoraj vedno brez vrednosti. Mimo tega se učite pri najboljših, ne pri drugo in tretjevrstnih pesnikih! Skoraj vsi grešite v metrumu in mešate vse po vrsti troheje, spondeje, daktile itd. To je malomarnost, ki jo sprednješolcu težko odpustim. One pesmi mi lahko pošlješ, pregledal jih bom in Ti povedal svoje mnenje.

Križanka

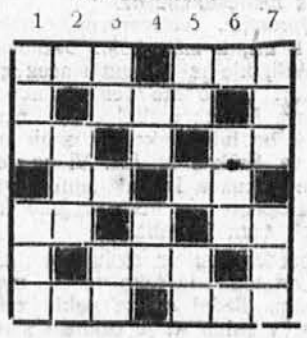

Vodoravno: 1. čut, kradljivec, 2. žensko krstno ime, 3. zaimek (ali sol v srbohrvaščini), ploskovna mera, 4. kratica za oznako našega naroda, ruska reka, 5. staroegipčanski bog, osebni zaimek, 6. prvi del imena znane slovenske filmske igralke, 7. mesto v Črni gori, začimba.

Navpično: 1. naselje, dalmatinski otok in mesto, 2. žuželka, 3. pritrdilnica, globina v tekoči vodi, 4. nikalnica, kratica za očeta, ki se imenuje enako kakor sin, 5. kazalni zaimek, igralna karta, 6. finsko mesto (švedska oblika), 7. pot vlaka, afriški veletok.

Rešitev zadnje križanke:

Vodoravno: 1. Gruden, 2. Anam, 3. USA, osa, 4. sat, 5. est, aga, 6. cura, 7. neroda. — Navpično: 1. Unec, 2. Rus, sun, 3. astre, 4. da, ar, 5. enota, 6. nas, god, 7. mana.

Rešitev zadnje uganke: rjavi hrošč.

UGANKA

Sorodniki njeni so vsi še zveri,
a ona pohlevno življenje živi;
le včasih zverinstvo se v njej prebudi,
takrat preži spet, lovi in mori.

»Večernik«
za mladino
Leto 3 Maribor, 1. februarja 1940 Štev. 5

JAZ VERUJEM

ČRTOMIR KOBANKO

Mi tožimo zdaj nad usodo,
ki nas je rodila v ta čas,
razdvojeni smo in ne vemo,
kaj vse bo nastalo iz nas.

O jaz pa verujem, verujem,
da vedno bolj blizu je dan,
ko bode zločin, ki nad nami
storili so ga — maščevan...

Prežalostni konec „Črnega gusarja"

GORAZD PRVAN

Zgodovinska ura. V razredu šumi kot v čebelnem panju. Seveda »sinko« je pri tabli. Vsi ponavljamo letnice nesrečnih grških bojev za svobodo in čakamo napeto, bo li se posrečilo vprašanemu orjaku razbrati iz odprtih knjig v prvih klopeh, iz ročne abecede, iz vzklikov in šuma potrebne številke. »Bunti!« rogovili nesrečnež pred tablo. Zaman odpira že izpraznjene zgodovinske registre v možganih, zaman napenja ušesa, zaman bru si uma svetli meč. Pa se pogrezne v globoko premišljevanje. »Sinko, od leta petsto pa do leta...« zakliče nekdo, toda obstane v sredi stavka, nagrajen z izdatno kazensko. »Aja,« se zgane sedaj tudi on, pred tablo »od leta petsto pa do, pa do... bunti!... aja!... pa do leta štiristodevetega, pač do štiristodevetnajstega ... a, ne!... do leta štiristo... štiristo...« — No, zdaj je profesorju dovolj. »Da, da teliček! Zgodovina ni loterija! Kakor rečeno... le beži, beži!« »Teliček« nemarni se kar ne more spoprijazniti s tem. Prestopa z ene noge na drugo, pretesno iztegne roke, poškili še zadnjikrat v redovalnico in odhlača v klop. »Bunti!« vzdihne in se zruši na stol. Profesor pa zabija medtem nov cvek v njegovo pestro dijaško karijero...

Zanimanje za vpraševanje v razredu poneha. Vsak se vrne k poslu iz katerega ga je zdramil »sinkotov« hrupni prihod pred tablo.

Najmanjši v razredu riše in barva zastavico. Najbrže se bodo doma vojake igrali.

Očalar v prvi klopi, ki je tudi nekoliko »pesniško udarjen«, traverstira skupno s sosedom »Kraljico polja«. V potu svojega obraza je pravkar skoval prvo kitico. In sedaj sta oba prelepo ubrano polglasno zapela:

»Ko zjutraj svetlo sonce vstane
in manem trudne si oči,
mi v glavo trpka misel plane:
»Alo, zdaj v šolo se mudi!«

In še refren:

»Oj ti realka slavna,
modrosti stavba glavna,
zate živimo
in trpimo,
se potimo,
vse samo zate!«

Pa sta jo »telička neumna« le nekoliko preglasno zategnila. Pet strani dolga kazenska naloga jima je »ohladila veselje za njuno hvalevredno udejstvovanje«.

Filozof Stanko v nasprotni klopi sedi nepremično. Gotovo prede svoje globoke misli, Morda pa celo pazi? Kdo ve?

»Miška« v drugi klopi muči in trga živce svojemu sosedu s ponovno razlago o aeroplanih. Vse njihove tipe ti stresa kakor iz rokava. Huricane, Blenheim, Messerschmidt, pa še Ikarus itd. itd. Morda

Nasveti in pobude našemu podeželju

Pomenek z vinogradniki o izrednih pojavih v naših goricah

II. PO BIZELJSKO - PIŠEČKIH GORICAH

Iz tega vinarskega okoliša smo dobili lani največ porabnih poročil, zato začnemo z njimi.

PIŠEČE: Jakob Medved, šolski upravitelj v p. in posestnik. — V 35 letih nismo imeli tako hude zime. Pa so Pišece najbolj topel kraj v brežiškem okraju, torej v vsem savsko-sotlskem kotu tostran Orliškega gorovja. Celo na brajdi ob južni steni hiše je bilo do 75 odst zimske pozebe. Tu sem redno rezatev prekinil in jo nadaljeval v maju „v zeleno". Marsikatera rozga je pognala samo zgoraj, pri vrhu, največ trsja pa je pognalo samo iz korenjače. Še najbolj sta si opomogla muškatni silvanec (sauvignon) in žlahtnina. Da bi se trs močno solzil, nisem opazil. Prvi je bil **Ivan Janežič,** ki me je bil dne 16. marca opozoril na hudo pozebo trsja, česar da se ljudje niti ne zavedajo.

V mojih goricah ni bila pozeba baš najhujša. Vrh gorice, ki je najbolj izpostavljen ostremu „ogršku" (ogrščaku), je dobro odrezal, manj dobro južno-zahodno pobočje, najslabše pa spodnji del vinograda. Rezatev sem obavil konec marca in v začetku aprila tako ko druga leta. Seveda sem upošteval pozebo in sem „nalagal" trsom več ko navadno. Kar je v redu pognalo, raste veselo.

Že za rezatve smo našli v Podgorju precej, po približno 2 cm dolgih goseničic zemljemerke, ki „pijejo oči". Tega škodljivca torej zima ni vzela. Tudi zajec je napravil občutno škodo po goricah.

Sicer je trsje pri nas bolj ali manj pozeblo v vseh legah, v nižjih legah ponekod do 50 in več odst. Ljudje se prvotno res niso prav nič zavedali kvare. Povsod najdeš po več čisto suhih trsov ali vsaj suhih reznikov. Celo trsi, ki so lepo ozeleneli, se sušijo in umirajo. Nastavek je vse vprek slab. Večinoma brez zarodka so moravna (kraljevina), kavčina, belina, žlahtnina, rulanmec, traminec, beli in črni burgundec ter muškat. Le plavec, laški rizling, vrbovec (konjiška belina), hrvaška ranina, črna portugalka in silvanec imajo nekaj grozdičev, seveda največ na šperonih.

Mimogrede omenjam, da nekateri pišečki vinarji cepljujejo trsje v zeleno, in sicer v avgustu na speče oko, baje z najboljšim uspehom. Divjak cepijo nizko pri tleh. Cepljenka odžene spomladi čisto pravilno. Ljudje si pri tem prihranijo drago škropljenje, obiranje roparjev in zamudno grobanje spomladi. Ta način trsne okulacije je treba preizkusiti tudi drugod.

BIZELJSKO: Gustav Pečnik, šolski upravitelj in posestnik. — Zimsko pozebo cenimo drugo k drugemu na 75%. V nižjih in najvišjih legah je več pozebe ko v srednjih legah. Mnogi trsi, zlasti tisti, ki so že močno oslabeli zaradi zaporedne toče v poslednjih letih, sploh niso odgnali, ali pa so pozneje shirali in se posušili. Isto opažamo na sadnem drevju. Kar je pravilno pognalo, raste bujno.

V zeleno rezano trsje se ni bolj solzilo, kakor trsje po nekoliko kasnejši navadni rezatvi.

Nastavek je vse vprek slab. Dne 10. julija sem ugotovil, da je v zeleno obrezani vinograd v srednje nizki legi s približno 80 odst. zimske pozebe kazal nekoliko manj živahno rast, zato pa več pridelka, kakih 6 hl na oralu, medtem ko sta gorici nižje in višje od navedenega vinograda, ki sta bili obrezani o navadnem času, kazali sicer za spoznanje bujnejšo rast, toda samo nekako 1 hl pridelka na oralu, torej samo eno šestino. Takrat se je peronospora že močno pojavljala po listju in tudi po grozdju.

Po zimskih pozebah kaže obrezati trto vsekako v zeleno, čeprav s tem precej izkazimo njeno pravilno obliko, kar pa pozneje lahko popravimo. Rez v zelena bi bila letos koristna tudi v nepozeblih goricah. Kajti nekaj zarodka so pokazala v glavnem le najvišje stoječa očesa, očesa sredi in spodaj pa skoraj prav nobenega.

BIZELJSKO: Miha Veršec, kmečki sin. — V vseh naših goricah — Sv. Vid, Gradišče in Banovec — je trsje pozeblo. Najbolj v Gradišču. Tu smo rezali v zeleno. Najprej smo trsje dobro pognojili in okopali. Pripravili smo kolje in vse drugo potrebno. V Gradišču smo rezali šele 5. in 6. maja. Ljudje so govorili, da sva jaz in moj oče ponorela: jaz zato, ker sem mu po Vašem nauku k temu prigovarjal, oče pa zato, ker je mene poslušal. Govorili so celo, da se bo trsje, ki je ob rezi pognalo že 10—20 cm, iz kocena pa tudi 40—50 cm dolge mladike, posušilo. Po rezatvi sem trsje nakolil in povezal, čez 5 dni pa poškropil s pol odstotno galično-apneno brozgo.

Ta gorica je pokazala več ko enkrat več rodnosti ko drugi dve gorici, ki sta sicer manj pozebli, a smo ju obrezali navadno.

Najmanj so tod pozeble trsne vrste: plavec, beli burgundec, silvanec, kavčina, ki so pa ostale skoraj čisto brez nastavka, ko drugod, koder ni bilo pozebe. Hudo je pozebla moravna ali kraljevina, ki ni bila za rez v zeleno niti v začetku maja, ker je sploh začela počasno odganjati šele 25. maja.

Razlike v rasti pri rano in pozno obrezanih trsih ni bilo, pač pa seveda v rodovitnosti.

Mnogo je pozebelo tudi sadnega drevja, da so ljudje obupani, ker že davno vsega primanjkuje pri hiši.

V Gradišču sem na **1 oralu** nabral 6 hl, moj sosed pa, ki je rezal navadno, na **2 oralih** komaj 1 hl, torej na 1 oralu samo 2 hl. Moj pridelek je bil trikrat ali za 300 odst. večji. Sicer je bil zarodek povsod slab, le višje lege so dale nekaj več.

BIZELJSKO: dr. Anton Vilimek, zdravnik in posestnik. — V nizkih legah pa gori nekako do polovice je trsje hudo pozebelo. Rezal sem pozno, 22.—24. aprila, ko je trs že odganjal, **vendar še prezgodaj,** ker takrat še nismo mogli videti zarodka.

Vprašanje o solzenju sem želel že davno pojasniti. Nekomu je šinilo v glavo, da pozno obrezan trs solzi, pa so to vsi za njim ponavljali, strokovnjaki in nestrokovnjaki. Jaz trdim nasprotno: pozno obrezan čvrst in zdrav trs se ne joče. Včasi se sok res kar vlije, pa o lepem vremenu trs že čez kako uro ne solzi več. Jočejo se obrezane rozge, ki so bolj mehke in vodene, ker niso dovolj dozorele. Od več reznikov solzi včasi samo eden, to je navadno reznik od bolj debele in mehke rozge, ki ni prav dozorela, drugi rezniki pa ne solzijo. Čas rezi ne vpliva na to prav nič. Imam pri hiši 3 trse, ki jih obrezujem že jeseni. Ker jim močno gnojim, pa tudi dosti „nalagam", ne dozorevajo. Konec februarja in v začetku marca začnejo vseeno solziti in se solzijo včasi tja do majnika, dokler mladike ne potegnejo ves rastlinski sok nase.

Zato se ne bojim pozne rezi, ob zimskih pozebah pa jo celo nujno priporočam. Samo temu prepričanju — že iz leta 1929. — se imam zahvaliti, da sem imel po zimskih pozebah že krasne trgatve, ko jih drugi niso imeli. Letos sta dva druga vinogradnika rezala kak teden pozneje ko jaz in sta dobro storila, ker sta mogla pri rezatvi v zeleno že upoštevati tudi nastavek. Trs je namreč jako čudno nastavil: iz spodnjih 10—12 očes, čeprav je kako oko lepo pognalo, ni bilo nastavka, marveč šele iz višjih. Očesa na spodnjem delu rozg so pozebla, ne pa toliko očesa bolj ali čisto pri vrhu. Vprav ti rodni deli pa so v splošnem prišli „pod nož in škarje". Baš letos bi se bila rez v zeleno bogato izplačala. Jaz sam režem in bom rezal bolj pozno, po zimskih pozebah pa je rez v zeleno edino pravi način trsne rezi. Trse pa, ki so se že ali se še bodo posušili, mori pač zimska pozeba in jih kajpak ne more rešiti nikakršna rez.

Že leta 1929. sem rezal v zeleno po Vaših nasvetih v tedanjih „Naših goricah" z velikim uspehom. Že takrat in pozneje večkrat sem se prepričal, da so bolj drobne in srednje debele rozge bolj klene, bolj odporne in zato tudi po zimskih pozebah bolj rodne, kakor debele in mehke, bolj vodene rozge, ki niso mogle prav uleseneti.

Vaše nauke premalo berejo in Vaš trud v prid vinogradnikom premalo upoštevajo, češ: delal bom, kakor so delali oče, ded in praded... Zanimajo se pa mnogo preveč med drugim n. pr. za najgrše kazenske stvari izpred sodišča, ki jim jih prinašajo nekateri listi, kakor da bi ne bilo nič potrebnejšega in nič lepšega na svetu.

Andrej Žmavc

ZIMSKO ŠKROPLJENJE SADNEGA DREVJA

Pozimi škropimo sadno drevje zato, da lahko z močnejšimi sredstvi zatremo razne klice bolezni in zajedalce, ki se skrivajo za skorjo na deblu. Poleti bi s temi škropivi preveč poškodovali zelenje in cvetne popke, ker so bolj jedka in manj razredčena.

Najboljša škropiva so razni karbolineji, kot arborin, dendrin, neodendrin i. dr. Vsa ta pa so razmeroma draga, zato uporabljamo skoro enakovredno škropivo, ki si ga lahko vsak sam z majhnimi stroški pripravi doma, to je »kalifornìška ali apneno-žveplena brozga.«

Za škropljenje rabimo kalifornìško brozgo: poleti 2—3%, pozimi pa 14—18%.

Koncem februarja in v prvi polovici marca, ko popje še ni nabreklo, škropimo s to brozgo, ker bi drugače uničili nežno popje. Delo opravimo ob vlažnem vremenu, ko je vsaj nekaj stopinj nad ničlo in ne ob prevelikem vetru.

Sadno drevje mora biti prej temeljito osnaženo, nato ga obdelamo s škropivom od vseh strani, tako deblo, kot veje in vejice. Radi boljše lepljivosti primešamo na 100 l 14—18% škropiva, 1—1½ kg raztopljene železne galice. S to brozgo uničimo kaparje, listne pršiče, mah, lišaje, plesni in druge glivične bolezni, pri breskvi pa preprečimo kodravost listja.

P r i p r a v a kalifornìške ali apneno-žveplene brozge. Vzame se 20 kg žveplenega prahu, z 9 kg žganega (ali 27 kg gašenega) apna na 100 litrov vode. Zmes kuhamo v železnem kotlu ¾ ure ter jo večkrat dobro premešamo. Izhlapelo vodo stalno dolivamo. Kuhano brozgo precedimo ter jo zlijemo v lesene ali železne posode. Hranimo jo dobro zaprto v prostoru, kjer ne zmrzuje. — nn.

---

bo nekoč še pilot, ah, kaj, major, recimo! Toda tedaj se pridružim besedam starega morskega volka iz zadnjega Mickey Rooneyevega filma: »Potem ga gorje jugoslovanskemu letalstvu!«

Trojica v predzadnji klopi živi še vsa pod vplivom zadnjega »cowbojskega« filma. Dobro zavarovani streljajo s peresniki izza aktovk in preluknjavajo v mislih drug drugemu glave.

Iz zadnjih klopi se čuje: »5a, 4c, 8b!« »Aritmetika«, pomisliš. Toda urežeš se. Podmornice potapljajo. To je igrica, za katero potrebuješ le svinčnik in list, iztrgan iz matematičnega zvezka. Zabavna je in posebno primerna za pobijanje dolgega časa. Povrhu vsega pa je popolnoma v skladu s sedajnim svetovnim položajem.

Tako nekako se zabava vsakdo izmed naše petdesetčlanske družine.

Sinko pa piše. Da, piše, (bolje — dokončuje,) roman »Črni gusar«, ki obsega že sto drobno pisanih strani. Strašen roman je to. Poln fantastičnosti. Ko se je vrnil razjarjen od table, je imel »črnega gusarja« zaprtega in zvezanega v kabini njegove prekrasne jahte. S pomočjo upornih mornarjev in detektivov, ki ni prav nič zaostajal za Cherlockom Holmesom, ga je spravil v njo. Toda že tedaj je sklenil, da ga pusti uiti ob prvi priliki. Sedaj pa, ko se je vrnil besen s cvekom v klop, je sklenil kar na »brzo roko« napraviti konec in zadostiti pravici.

Izvlekel je zamaščen zvezek iz aktovke, kamor ga je vrgel, ko ga je profesor poklical k tabli in zastrmel v so prvo, še prazno stran. Z roko si je podrgnil ščetinasto brado, ki je bila prepotrebna britve, in že se mu je porodila pametna misel. Dejanja v povesti je pognal v bliskovit tempo. »Črni gusar« se je znašel v trenutku na krovu in uporniki so ga vkljub detektivovemu ugovarjanju potegnili s konopcem na vrh najvišjega jambora. »Sinko« je pisal in pisal, škripal z zobmi, peresom in stoiom, v strahu, da mu misli sproti ne uidejo. Že je bil pri zadnjem stavku. »... Morje je krvavo žarelo v zahajajočem soncu in v lahnem večernem vetriču je nihalo trupio obešenega »Črnega gusarja« strašnega maščevalca, strahovalca vseh morij!«

Vsega zatopljenega v ta prelestni stavek ga je zdramil profesorjev glas: »Vidiš ga telička v zadnji klopi! Še dvojka se mu ni shladila, pa že spet ne pazi! Kakor rečeno ... do prihodnjič, pet strani!«

»Bunti!« Ogorčen je čiknil »sinko« pod klop, nato pa z velikimi, celo čitljivimi črkami napisal pod zadnjo vrstico stoprve strani:

KONEC

INŠTRUKCIJA

MAT

Kandelabri so že žareli v zimski večer. Mrzlo je bilo, a vendar na ulici še vse živo. Promenada se je »normalno« razvijala. Drobne nožice so cepetale po shojenem snegu. Tudi naša »banda« je kulminirala od bufeta pa do Bate.

V to razpoloženje je turobno udarjala ura. Šest. Za vraga! Ob tej uri bi moral v ulico kraja oziroma kraljevića Marka, na številko 15 in še v drugo nadstropje levo.

Inštrukcijo sem namreč dobil in predstaviti bi se moral ob 6, pa še prve uro bi imel. Kandelabri so zaplesali pred menoj in glavice so ginile v nič; tovariši so zaman klicali za mano. Le na levo, potem na desno; vraga, še luči ni v tej ulici. Zagazil sem v sneg, a sem kmalu stal pred številko 15. Takoj nato sem bil v 2. nadstropju. Udaril sem na zvonec in prisluhnil. Za vrati so se začuli drobni koraki. Potrka' sem še hitro, potem so se odprla vrata.

»Klanjam se, dober večer, milostljiva! Moje ime je Luka Lukić. Gotovo vam je znano. Prihajam v zadevi inštrukcije ...«

»Drago mi je. Mislila sem že, da vas ne bo. Tak, tak, točnost, gospodič! Stopite sedaj naprej! A prosim vas, mon dieu, očistite si čevlje; kako ste nerodni!«

— »Pardon, pardon. Oprostite, milostljiva!«

— »Ali, prosim Vas, ne tako kmetsko: mondieu! Parket mi pokvarite. Včeraj sem ga dala očistiti. Stopite, prosim vas, brž sem na preprogo!«

Prekrižati sem se hotel, pa sem še klobuk pozabil sneti; ljubezniv sprejem me je globoko iznenadil. Srečno sem stopil na preprogo.

— »A propos: prišli ste torej v zadevi inštrukcije. Moment, prosim. Ta čas, prosim, skidajte suknjo in klobuk.«

Ko je odcepetalo nervozno bitje iz salona, sem »skidal« suknjo in klobuk ter ju položil na divan.

Pribrzela je nazaj.

»Ali, prosim vas, vi, vi, gospodek, tam je obešalnik!«

Z užitkom bi obesil milostljivo na obešalnik namesto plašča.

»Oprostite, velecenjena, prišel sem, hm, k uri, k inštrukciji. Drznem se vas vprašati, kje je gospod sinček?«

»Kaj! Kako ste vendar nepočakljivi, vi para študentovska! Ah, veste, moj sinček bo hitro tukaj. V svoji sobici je; igra se. Srčkan Milček. Vi ne veste kako je razumen in kako ljubi avtomobile in aeroplane in celo vojsko ima. Naš Milček vam je junak.«

Obsedel sem na stolu kot malik, prevzet od tolike in tako nežne materinske ljubezni. Tedaj so se nekje zaloputnila vrata; v salon se je pridrsal sinček.

»Milček! Revček! Eto ti mučitelja! Ali sprijazni se s tem. Da boš nekoč gospod, je treba tudi znanja. In vas, gospod inštruktor, prosim, da ga ne mučite preveč. Veste, Milček je nežen, ah, nežen dečko; in razumen, z njim ne boste imeli muke.«

Grdo me je gledal izpod čela mladi junak prvošolček. Njegov razrednik mi ga je dal v oskrbo. Francoščina, matematika, tu ga lomi. In še drugje tudi. Ubogi, mali Milček!

Gospa mamica je sedla na divan, jaz pa sem vzel papir in svinčnik in začela se je prva ura.

»Torej,« sem pričel, »črta med dvema točkama je daljica. Vzemimo, iz točke A odide pešec istočasno proti točki B, kot odpelje avto iz točke B v točko A. Razdalja AB znaša 50 km. Pešec hodi s hitrostjo 5 km, avto vozi s 100 km, kdaj bosta pešec in avto na cilju?«

»Pa to je nemogoče!« Milček je izbruhnil v smeh.

»Kako?« Skoraj sem se razjezil.

»Pa, kje vozi avto s 100 km. Še Mercedes ne vozi in Opel ali Fiat; in če bi vozil, bi ga ustavil policaj!«

»Oprosti, ali to je račun, samo primer.«

Mati se je oglasila z divana:

»Pardon. Milček ima popolnoma prav. On napreduje z duhom časa. Sicer pa, račun je zanj pretežek, kaj vendar mislite, tako nežno dete in taki težki računi!«

Požrl sem slino. Prideva na francoščino.

Deseta lekcija. Zaboga. Milček čita, da se zbojim za svoja ušesa.

»Napačno, napačno. Vse narobe. Znova! Oziroma, poslušaj, kako bom čital jaz.«

Prečital sem mu stavek, a je gledal še bolj debelo.

»Draga gospa. Oprostite, ali vaš sinček ne obvlada najosnovnejših pojmov pravilnega čitanja.«

»Kaj? Kako ste rekli? Vi nesramnež! On čita popolnoma pravilno. Kako naj revček izgovarja tako čudne besede popolnoma prav? A vi, vi čitate sploh popolnoma narobe. Mon dieu! Glejte, v knjigi piše au, a vi čitate meni nič tebi nič — o; ali pa, tukaj, vidite, piše mon, vi pa stlačite iz tega nek čuden glas kar skozi nos. Nezaslišano!«

»Oprostite, to je francoski pravopis, ki se popolnoma razlikuje od našega.«

»Dovolj, dovolj! Ali ne vidite Milčka, kako je revež nesrečen. Razburili in užalili ste ga. Evo ti, Milček, za vstopnico v kino! Pojdi in se potolaži! Vam pa povem, da Milček ne bo zaradi vas trpel!«

»Žal, tudi jaz ne morem tako dalje, premilostna gospa! Varujte svojega sinčka, da ne bo revež preobložen z delom in da se ne razburja. Sicer pa, zbogom!«

Za mano so se zaloputnila vrata.

Vetr č

RADO

Šepnil je vetrič
tiho v uho,
v dihu poljubil
lice mehko...

»Vetrič prijetni,
kod si prišel,
da si mi celo
dušo objel?«

»Daleč po grobu
tam sem skakljal,
mamici tvoji
zemljo rahljal.

VEČERNIK ZA MLADINO« JE VAŠ ČASOPIS!

Zanimivost

Pismo angleškega letalca prijatelju v Švici

„Mnogo sreče Tebi in Tvoji mali lepi domovini"

Ugledni švicarski list »Basler Nachrichten« je te dni objavil ganljivo pismo, ki ga je iz Londona poslal neki letalski kapetan svojemu nekdanjemu visokošolskemu tovarišu v Švici. Pismo, ki je prišlo v Švico s precejšnjo zamudo, se glasi:

London, sredi decembra 1940.

Moj dragi prijatelj.

Tvoje pismo sem našel doma, ko sem prišel po dolgem času spet enkrat na dopust. Nekaj časa sem že kapetan in kot tak namestnik poveljnika naše letalske bombarderske eskadrile. Delo je precej obsežno ter mi nalaga na rame mnogo rganizacijsega posla. Sicer pa Ti moram koj reči, da je naš »stari« (mišljen je letalski poveljnik; op. ur.) name močno ljubosumen, kajti ne gre mu v glavo, da sem že s 27 leti postal letalski kapetan, dočim je bil on sam že precej čez 30, ko je bil v bivši svetovni vojni imenovan za kapetana.

Tvoje sporočilo, da je Fric junija meseca padel v Franciji kot poročnik in da se Oto ni več vrnil s podmornico z visokega morja, me je globoko presunilo. Mar so Ti njuni starši tudi kaj sporočili?

Četudi je Fric že več kot leto dni oficielno in uradno moj sovražnik, me je vendar vest o njegovi smrti močno potrla, podobno kot če bi padel kateri mojih fantov v eskadrili. S Fricem sem zrasel v Švici in Nemčiji. Skupaj sva študirala in bila najboljša prijatelja, on kot ponosen krajevni vodja Hitlerjeve mladina, jaz kot zagrizen »angleški snob«. Z njim je odšel v nepovrat velik del moje prelepe mladosti. Nepozabni so vsi dnevi, ki sva jih skupaj preživela, nepozabne zime, ki sva jih presmučala v sončni Asconi, nepozabni dnevi, ki smo jih preživeli Fric, Ti in jaz. Kako lepi so bili semestri, ki sva jih na univerzah v Stuttgartu in Monakovem prebila Fric in jaz. Ne, v Monakovem je ni bilo zimske nedelje, ki bi je s Fricem ne preživela na smučeh.

Ali se še spominjaš, kako smo se neizmerno veselili vsakoletnih božičnih počitnic v Davosu!? Ali se še spominjaš, kako smo od veselja vriskali, ko smo se vsako leto na 23. december zvečer srečali v baru »Chez Nous« in v mladostnem dušku izpili prvo čašo? Pet let je že tega, dokler . . . dokler ni prišla vmes sedanja vojna, radi katere leži sedaj Fric nekje v Franciji, Oto pa na dnu morja, dočim sem jaz postal letalski kapetan . . .

Tudi Oto je bil kaj prijeten dečko. Vedno sem ga občudoval radi njegove redkobesednosti in pa odličnega tehničnega znanja. Če bi ne bilo tiste njegove velike ljubezni do mornarice, bi utegnil kdaj postati še slaven mož na polju tehnike. Ali se prav za prav še spominjaš naše udeležbe na svetovni olimpiadi v Berlinu? Še danes se mi zdi, da naju je mladina vsega sveta, ki se je takrat zbrala na olimpiadi, dobesedno prevzela. Toda nekje, znabiti v zadnjih kotičkih najinih src, pa že takrat nisva bila pri stvari, vse se nama je zdelo tako neresnično, nekam demonično . . .

In tudi pozneje, ko Tebe ni več bilo in sem sam študiral v Nemčiji, mi je bilo nekam tesno pri srcu, česar si še sam nisem mogel jasno razložiti. Saj me razumeš: neprestano sem gledal samo marširanje in spet marširanje. Po diplomskem izpitu poleti 1938 se je ta občutek nekoliko v meni polegel in že sem nameraval vstopiti v neki letalski kurz. Stvari pa so se zasukale drugače . . .

Letalstvo je bilo, saj veš, odkar se poznava, moja »življenjska slabost«, moja strast. Moja mala zelena ptica, s katero sem tolikorat jadral po takrat še mirnem angleškem zračnem prostoru, mi je bila v največje veselje. Ali se še spominjaš, ko sem pribrnel z njo v Švico in Te obiskal? Blizu Züricha je bilo . . . Takrat sva se zadnjič videla, kajne? Da, saj res, v Dörfliju sva jemala slovo, kajpada, natančno se spominjam: nekoliko preveč »Neuchatela« sem takrat posrkal . . .

Glej, moj dopust je pri kraju, pa še vedno nosim tole pismo nedokončano pri sebi. Danes ga moram končati. Kdo ve ali bom imel za to še kdaj kasneje priložnost. Čez dobro uro odletimo na 2400 km dolgo pot nad sovražno ozemlje. Zunaj se je že precej stemnilo. Ledene mrzle kaplje dežja polzijo po šipi. Že jih čujem naše motorje, naše bombnike, kako grmijo in brnijo na letališču. Še nekaj dobrih minut, po bomo v njih zdrseli v temen zračni prostor. Vsa povelja so že izdana, določena nam je pot, vsi vojaški cilji, ki jih moramo bombardirati, so nam označeni . . . Še nekaj minut, dragi prijatelj, znabiti so to moje zadnje . . .

Da, tukaj nikoli ne veš, kdaj prideš na vrsto, kdaj te zadene! Pred kratkim sem izgubil svojega najboljšega letalskega tovariša. Bili smo že na poletu domov, ko mi je brezžično sporočil v moje letalo, da se mu je pokvaril dovod olja. Zavrli smo nekoliko peklenski tempo, da bi uvrstili poškodovano letalo v sredo naše eskadrilje. Toda medtem je bilo prijateljevo letalo že izgubilo na višini. Ko smo morali v sunku preleteti naslednjo zračno zaporo, je zašlo letalo v protiletalski ogenj. Kakor žareč meteor se je prijatelj Harry s še štirimi letalci z letalom vred zrušil proti zemlji. V vražjem tempu sem jedva še videl, kako je siknil plamen skozi temo . . .

Če boš znabiti o božičnih praznikih spet v našem kotu pri »Chez Nous«, kjer smo toliko ur predebatirali o telemarku, o dekletih in ženah, o Diesel-motorjih itd., potem Te srčno prosim, izpij čašo »Black and White« v spomin na Frica in na moje zdravje!

Mnogo sreče Tebi in Tvoji mali lepi domovini želi

Tvoj Tom«.

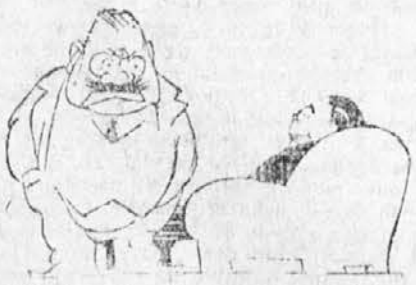

—Dragi moj, ali že veš, da imam v banki blokiran račun!?

— Kako to?

— Od lanskega leta krojaču še nisem poravnal računa, pa se je možakar slednjič spomnil na blokado.

Top težke pol ske baterije

Ali je mesna hrana zares nevarna?

KAR MIRNO JEJTE MESO IN SE NE BOJTE, DA BI DOBILI RAKA

Chicaški »Cornet« je objavil daljši članek o vplivu prehrane na človeško zdravje. Mnenje, da postanejo oni ljudje, ki pogosto jedo meso, surovi in krvoželjni, je popolnoma napak. Dejstvo je, da so vprav Eskimci, ki uživajo malone samo mesno hrano, najbolj miroljubno pleme na svetu. Bik, ki je popoln vegetarijanec, je dejansko mnogo bolj nevaren od domačega psa, ki uživa meso.

Drugo napačno mnenje pa je v tem, ko nekateri trdijo, da oboli človek, ki je mnogo mesa, za rakom. To ne drži. Navidezno povečanje rakastih obolenj pa si je mogoče razložiti na dva načina. 1. Iznajdba raznih preciznih aparatov in sredstev, med njimi celo znani X žarki, je v znatni meri olajšala diagnozo rakastih obolenj. V prejšnjih desetletjih je mnogo ljudi umrlo za rakom, ne da bi mogli ugotoviti, za čem so prav za prav umrli. 2. Zaradi izboljšanih higienskih razmer in napredka v medicini doživi dandanes mnogo več ljudi ono starostno dobo, v kateri se najraje pojavi rak.

Če pa bi mesnata hrana zares bila kriva rakastih obolenj, potem bi one živali, ki sploh ne jedo mesa, nikoli ne smele oboleti za rakom. Narobe: ta strašna bolezen je znana tudi pri živalih, ki ne jedo mesne hrane, kot sta na priliko konj in domači zajec.

Francozi iščejo premog

Francoski znanstveni krogi se že delj časa bavijo v Severni Afriki z iskanjem premogovnih ležišč. Nekatera ležišča so bila odkrita že pred leti, vendar pa jim nihče ni pripisoval posebnega pomena. Ko pa je zdaj pritisnila stiska za kurivo in pogonska sredstva, so se Francozi spet spomnili afriških premogovnih ležišč ter jeli mrzlično iskati najbogatejše žile. Strokovnjaki sodijo, da so severno afriška ležišča tako bogata, da bi mogla v znatni meri zalagati s premogom skoraj vso Evropo.

Jubilej newyorškega advokata

Neki odvetnik v New Yorku je pred nedavnim proslavil kaj čuden jubilej, ko je namreč končal na sodišču svoj tisočeri proces za ločitev zakona. V vseh tisoč procesih je zastopal moške. Po končanem tisočem procesu so ga obiskali novinarji ter ostali z njim delj časa v razgovoru. Advokat jim je med drugim dejal, da naravnost občuduje ameriške zakonske može, ki so in kažejo čudovito veliko mero potrpežljivosti nasproti včasih kaj nemogočim zahtevam in željam svojih boljših polovic, ki so se naveličale zakonskega jarma.

„Dobra plat bombardiranja"

Ravnatelj nemškega gradbenega ministrstva dr. Jarmer je v zvezi z uredbo o ukrepih za odstranjevanje vojnih posledic dal časnikarjem daljšo izjavo, v kateri je med drugim naglasil: »Če se sedaj ruši ono, kar je, se s tem obenem proži priložnost, da se istočasno gradi novo ter ob tem izvede preureditev. Odstranjene bodo ne le posredne, nego tudi vse neposredne posledice vojne«.

× **175 kulturnih filmov** bodo posneli v Sovjetski Rusiji v letošnji filmski sezoni.

× **Novo trgovsko mornarico** je pričela graditi Španija, ker je njeno transportno in trgovsko brodovje že zastarelo, ter ne zadošča prometnim potrebam.

Zdravniški pregled pred poroko

V Franciji so izdelali novo uredbo o materinstvu in otrocih, ki bo v doglednem času stopila v veljavo. Uredba ima v primeri s prejšnjimi dve značilni novosti: 1. zdravniški pregled ženina in neveste pred poroko in 2. zdravstveno nadzorstvo dan otroki. Pregled bo obvezen, oblasti, ki jim bo poverjena skrb za materinstvo, bodo izdajale ženinom in nevestam posebne zdravstvene izkaze, ki jih bodo morali predložiti cerkveni oblasti pred poroko. Javno zdravstveno nadzorstvo nad otroki bo trajalo do njih izpolnjenega sedmega leta.

VLADIMIR KREFT:

Slučaj

Nekako pred petimi leti sta se odločila mož in žena za sina. Žena se je z zadovoljstvom pripravljala na veseli dogodek v družini; mož ji je dajal nasvete, oba pa sta enako nestrpno čakala na rojstvo prvega sina. Ker sta izračunala, da je cenejše, če takoj naročita mesto zibelke, posteljo, in ber se jima je tudi zdelo primernejše, da takoj naročita dve postelji naenkrat ,sta to tudi storila.

Nekaj tednov pred rojstvom prvorojenčka je bilo vse pripravljeno: v majhni sobi sta bili opremljeni dve postelji, na nočni omarici pa so bile naložene oblekce za sina . . .

Ko sta se neki dan mož in žena pogovarjala o imenu, ki ga bo dobil sin, je žena rekla:

„Andrejček bo."

Mož pa, ki je že prej pregledal imena v koledarjih, je odločno odgovoril:

„Ne žena, sinu bo ime Jernejček."

Ker se tudi po daljšem razgovoru mož in žena nista zedinila za ime sina, je mož popustil, rekoč:

„Ime sinu bomo izbrali ob njegovi krstitvi."

Žena je bila z moževim predlogom zadovoljna, le nekaj dni pred svojim odhodom v bolnišnico, je še moža vprašala:

„Kako pa bo ime hčerkici, če se ne bo rodil sin?"

Mož, ki je bil do tega ženinega vprašanja prepričan, da se bo rodil sin, je trenutno osupnil, potem pa dejal:

„Žena, sin bo."

Ker pa žena le ni odnehala, je moral mož prinesti vse koledarje in mož in žena sta zbirala ime za hčerko: Vida, Sonja, Vera, Breda, Tanja, Lučka, toda nobeno izmed zbranih imen ni ugajalo ali ženi, ali pa možu.

Kmalu nato je žena odšla v bolnišnico in nekaj dni po njenem odhodu, je sprejel mož brzojavko:

„Vse zdravo, Andrejček 2."

Mož se je razveselil sporočila, četudi je bil nejevoljen, da je že žena sina imenovala Andrejčka in ne Jernejčka, kakor je to on želel. Možu pa tudi ni bilo razumljivo, kaj pomeni številka „2" poleg imena Andrejček.

Ženino pismo, ki je kmalu sledilo telegramu, je rešilo zagonetko. Žena je možu pisala:

„Rodila sta se dvojčka, oba fantka, od katerih bo enemu ime Andrejček, drugemu pa Jernejček. Upam, da bo tako obema ugodeno."

Ob tem sporočilu je mož poskočil in veselo vzkliknil:

„Pa sem le junak."

Večmesečni razgovor o imenih je imel torej srečen zaključek.

Slučaj je določil, da se morata roditi dva sina, od katerih bo eden imenovan po želji matere, drugi po želji očeta. Slučaj je tudi hotel, da se ni rodila hčerkica, ker zanjo mož in žena nista našla skupnega imena . . .

Danes sta dvojčka stara pet let: Andrejček je debel in okoren, Jernejček vitek in navihan.

Ko sem v decembru lanskega leta v Ljubljani obiskal družino, v kateri se je dogodil opisani slučaj, je navihani Jernejček potuhnjeno in nedolžno vprašal svojo mamico:

„Mamica zakaj pa imaš Ti dva srčka, jaz jih pa nimam . . .!

Prizadevanja za stabilizacijo dinarja

Upravni odbor Narodne banke je imel sejo, na kateri so sprejeli bilanco in račun dobička in izgube za preteklo leto. Določili so za člane izvršilnega odbora za l. 1941: Ivana Avseneka, Anta Kovačevića in dr. Dragoljuba Novakovića, ki bodo tvorili z guvernerjem in podguvernerji izvršilni odbor Nar. banke. Na seji je imel novi guverner dr. M. Radosavljević daljši nagovor, v katerem je izjavil med drugim, da je stanje kovinske podlage zadovoljivo. V tem je poroštvo za utrditev našega denarstvenega in gospodarskega položaja. Pozval je navzoče k složnemu sodelovanju pri preučevanju in iskanju vseh možnosti za razbremenitev Nar. banke in za kritje državnih izdatkov za narodno obrambo na denarnem tržišču. Po informacijah iz Beograda bo novo vodstvo Nar. banke začelo sistematično akcijo za varovanje stabilnosti notranje vrednosti narodnega denarja. Delo na izvajanju te akcije bo prevzel Kosta Ljubisavljević, dosedanji šef deviznega ravnateljstva, ki je premeščen v glavno ravnateljstvo Nar. banke. O navedeni akciji so se pomenkovali tudi na posebni konferenci finančni minister dr. Šutej in guverner in podguverner Nar. banke.

Gospodarska in turistična propaganda

Po zgledu drugih držav z visoko razvitim tujskim prometom namerava pri nas izdelati centrala »Putnika« seznam specialitet kmetijske proizvodnje v raznih krajih v državi. Seznam bo vseboval kratke opise in nabavne vire za posamezne specialitete ter ne bo služil samo propagandi za naše gospodarske proizvode, nego tudi turistični propagandi. Potrebne podatke zbirata v ta namen Tujsko prometni zvezi v Ljubljani in Mariboru za področje Slovenije ter prosita organizacije in posameznike, da jima pošljejo podatke o kmetijskih proizvodih, ki se izdelujejo ali predelujejo v njihovem delokrogu in ki jih je smatrati za specialitete. Poročila naj vsebujejo tudi kratek opis. V poštev pridejo seveda le prvovrstni izdelki bodisi rastlinske (sadje, vino, žganje itd.), bodisi živinorejske proizvodnje (mlečni in mesni izdelki itd.). Nadalje je treba točno navesti, kje in pri kom se morejo te specialitete nabaviti in po kakšni ceni, zaželen je tudi točen naslov proizvajalcev. Dobrodošli bi bili tudi podatki o povprečni letni produkciji in ali se proizvajajo stalno ali samo periodično. Centrala »Putnika« želi v najkrajšem času dokončati delo za izdajo omenjenega seznama, zaradi tega se naprošajo zainteresirane ustanove in posamezniki, da zaprošene podatke čimpreje pošljejo, najkasneje pa do 5. februarja. V Mariboru jih sprejema »Putnik«, Trg svobode.

Kino Sloga, Ljubljana - Telefon 27-30

predvaja v času od 1. do 4. februarja 1941 najnovejši film mlade in ljubke filmske umetnice JANE WHITERS

El Gato ali divja mačka Arizone

V tem filmu očara Jane Whiters s svojim živahnim temperamentom, očarljivim plesom in lepim petjem slehernega gledalca.

Ljubljana

a **Ljubljansko gledališče.** V drami danes premiera drame „Šesto nadstropje", jutri v nedeljo popoldne mladinska predstava „Snegulčica" pri znižanih cenah, zvečer „Othello". — V operi danes „Friderika", jutri v nedeljo popoldne „Pri belem konjičku", zvečer „Frasquita", gostuje ga. Zlata Gjungjenac, članica beograjske opere.

a **Veliki koncert v korist zimske pomoči** bo v ponedeljek, 3. februarja, ob 20. v unionski dvorani. Pevski zbor Glasbene Matice in Ljubljanska filharmonija bosta izvajala Verdijev Requiem s sodelovanjem opernih pevcev.

a **Umrl** je zdravnik dr. Franc Dolšak, upokojeni načelnik zdravstvenega oddelka banske uprave v Ljubljani.

a **Ljubljanske občinske davščine in pristojbine** (vodarina, gostaščina, kanalska pristojbina i. dr.) za IV. četrtletje proračunskega leta 1940/41 je treba plačati najpozneje do 15. februarja t. l. Isti rok velja tudi za plačilo občinske davščine na motorna vozila.

a **Obtožnico proti razbojniku Hacetu** je državni tožilec že sestavil in obsega 48 gosto tipkanih strani. Skoraj polovico spisa zavzema samo naštevanje zločinstev Antona Haceta in soobtožencev, ki jih je de-

Najlepši muzikalni film madžarske produkcije!

DANKO PIŠTA

(CIGANSKA LJUBEZEN)

Film o nesmrtnem, slavnem ciganu-primašu! Ljubavni doživljaji človeka, katerega so oboževale vse žene, ki so **slišale njegovo violino!**

Predstave ob 16., 19. in 21. uri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21. uri.

V glavni vlogi **JAVOR PAL**, nepozaben iz »Umirajoče pomladi«.

Kino Union, Ljubljana, tel. 2221

* **Zvočni kino Sokol-Šiška.** Telefon 41-79. **„Podmornica D-1"** v gl. vlogah: Pat O'Brien, George Brent, Wayne Morris, Doris Weston. Predstave: sobota ob 19. in 21. uri; nedeljo: ob 15., 17., 19. in 21. uri; ponedeljek: ob 19. in 21. uri. — Prihodnji spored: v nedeljo 9. febr. **„Gospa Judita".**

a **Okrajna organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani** bo imela občni zbor 9. febr., ob pol 10., v predav. Društva inženirjev v Ljubljani, Kongresni trg 1, II. (Kazina). Pozivamo vse tovariše-vojne dobrovoljce na polnoštevilno udeležbo. — **Uprava.**

vet. Obtežen je Hace zločinstva zoper življenje in telo, roparskega umora, petkratnega zločinstva po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda, zločinstva tatvine in razbojništva, zločinstva tatvin v 39 primerih, zločinstva poizkusne tatvine in na koncu še raznih prestopkov. Za glavne priče je predlaganih 10 oseb, večinoma so to orožniki in stražniki, na katere je Hace streljal. Postranskih prič pa je 65, večinoma oškodovanci. Razprava bo v teku prihodnjega meseca pred velikim kazenskim senatom.

KINO MATICA - LJUBLJANA

ČAROVNIK IZ OZA

pravljični velefilm iz kraljestva sanj. V glavni vlogi **Judy Garland**, ljubljenka ameriške mladine. Sodeluje 10.000 igralcev. — **Danes premiera!**

Predstave: danes ob 16., 19. in ob 21., jutri ob 15., 17., 19. in ob 21. uri. — Tel. 22-41.

UNIČUJOČE DELO DRAVE POD VURBERGOM

Deroča Drava povzroča pod Vurbergom ogromno škodo. V tem odseku menjava glavno strugo po neštetih rokavih in odnaša plodni svet. Škoda gre v težke milijone. Mnogi agrarni interesenti in posestniki, ki imajo edino tod njive in travnike, so ob zadnji košček kruha. Najbolj je prizadet tako imenovani »Prod« Krčevinarjev. Oškodovani so sami pričeli akcijo za utrjevanje obrežja. Posestniki, ki so zmeraj znali ceniti pomen regulacijskih del, so z veseljem pomagali z brezplačnim delom in dovozom gradbenega materiala. Tudi oblasti so uvidele potrebo omenjenih del in podpirale utrjevanju obrežja. Kljub temu načetega niso mogli nikoli docela uresničiti. Ponovne poplave, izmed katerih je bila najbolj pogubonosna v pretekli jeseni, so uničile nedograjene zgradbe. Jesenska povodenj je raztrgala obrežje in odplavila več ha plodne zemlje. Ko bo spet visoka voda, grozi nevarnost, da bo »Prod« docela razdejan. Prizadeti prosijo, da se v tem odseku čim prej izvede obljubljeni prekop iz 13-milijonskega kredita za regulacijska dela na progi med Mariborom in Ormožem.

o **Grajski kino** v Soboti predvaja od nedelje do torka velefilm **„Dr. Robert Koch".**

o **Bolnišnica v Slovenjgradcu je preteklo leto** sprejela 3078 in se je število povečalo za 176 bolnikov. Osrbnih dni za bolnike je narastlo na vseh oddelkih na 49.451 (leta 1939 48.591). Vsak bolnik je bil oskrbovan povprečno 16 dni. Povprečno dnevno stanje je bilo 135, najvišje stanje 157, najnižje pa 109. Umrlo je 78 oskrbovancev (leta 1939 106). Bolnišnico je zapustilo 3074 bolnikov od teh 1997 ozdravljenih, 900 izboljšanih, 99 neozdravljenih.

o **Iz Zagorja.** Gibanje rudniških upokojencev za izboljšanje njih gmotnega položaja, se močno čuti v revirjih T. P. D. Ustanovni občni zbor rud. upokojencev bo v nedeljo, 9. t. m., v kino dvorani »Triglav« v Zagorju.

o **Smrt v potoku.** V Radečah je padla v potok, ko se je vračala z bratom ponoči domov gospa Zahrastnikova in se začela potapljati. Za njo je skočil njen brat in jo skušal rešiti. Na krike sta prihitela g. Šuligoj in njegov sin, ki sta oba potegnila iz vode. Gospa je bila že mrtva, njenega brata pa so rešili.

n **Vsak fant igra na harmoniko, vsako dekle pa ima svoj šivalni stroj** v bogati vasi Dubovo pri Žitnem Potoku.

n **37 članov šteje vaška zadruga** dobrovoljca Milana Kovačevića, ki je pred 20 leti z 8 otroki prejel zemljo v Banatskem Karadžordževem. Doma je iz Like.

n **Po 40 dneh so našli zmrzajočega trupla** Meha Ščukana, njegove žene Fate ter Adema Jaganca, ki so iz svoje vasi potovali v Nevesinje ponoči, ko je bila močna snežna nevihta.

n **Italijanski paviljon fašističnega instituta za zunanjo trgovino v Beogradu** bo odkupila Bolgarija za 1.296.000 levov.

n **90.000 din občinskih taks za biljard, karte in domine** so plačali v Novem Sadu v preteklem letu.

Šport

Pred živahno sezono v rokoborbi

V drugi polovici meseca februarja bodo v Mariboru rokoborbe za naslov prvaka mesta, nastopili bodo atleti SSK Maratona ter Pekovskega SK. Še pred tem bosta oba kluba izvedla klubsko prvenstvo, na podlagi katerega bodo izbrani nato najboljši tekmovalci za nadaljnje nastope. Za začetek marca je predvideno prvenstvo Slovenije. Vso pozornost pa zasluži tudi propagandni nastop naših rokoborcev v okviru akcije za mestno zimsko pomoč. Čisti dobiček prireditve je namenjen temu socialnemu skladu za lajšanje bede revnim meščanom preko zimskih mesecev.

STANGLOV SMUK SE BO VRŠIL

Ker je v zadnjem času zapadlo dovolj snega, se je SSK Maraton odločil, preklicati odpoved letošnjega „Stanglovega spominskega smuka" na progi Ruška koča—Ruše, ki se bo torej vršil jutri v smislu prvotnega razpisa.

UČNI USPEH V I. TEČAJU NA CELJSKIH GIMNAZIJAH

Na I. drž. realni gimnaziji s klasičnimi vzporednicami v Celju je bilo koncem prvega tečaja 266 dečkov in 459 deklic, skupaj 725. Izdelalo je 473 učencev in učenk (65.25%), ni pa izdelalo 252 učencev in učenk (34.75%). Med temi je en neocenjen. Odstranjenih je bilo iz I. razreda zaradi zelo slabega uspeha 5 učencev in učenk. — Na II. drž. realni gimnaziji v Celju je bilo koncem prvega tečaja 700 učencev. Izdelalo je 419 učencev. (60%). Ni izdelalo 281 učencev, to je (40%). Med temi so 3 neocenjeni. — Odstranjenih je bilo 7 učencev in sicer v 1. razr. 2, v 2. razr. 2, v 4. razr. 2 in v 5 razr. 1.

c **Racija.** Policija je pri raciji prijela več delamržnih moških in žensk. Nekaj so jih zaprli, žensk je moralo več v bolnišnico, ostale pa so odpremili v domovinske občine.

Plačujte naročnino za „Večernik" brez opominov!

Opominjanje naročnikov za redno plačevanje naročnine povzroča razmeroma jako mnogo dela in stroškov. Odločili smo se, da tolike težave in izdatke radi nerednosti nekaterih naročnikov na vsak način odpravimo. Zato opozarjamo cenj naročnike, da bomo **v bodoče vsak opomin nerednim plačnikom naročnine zaračunali po din 10.— ter ta znesek prišteli zaostali naročnini.** V današnjih časih n drugače mogoče, že celo ne dnevniku ki je — brez pretiravanja — razmeroma najcenejši list na svetu.

Naročnino je treba praviloma plačevati vnaprej, najkasneje pa do 8. v mesecu za tekoči mesec. Točno plačevanje naročnine ni samo v interesu lista, marveč je tudi v prid naročnikom samim ker je točno plačevanje naročnine pogoj za veljavnost zavarovanja za primere smrtne nezgode za din 10.000.—, za kateri znesek so samo redni plačniki naročnine za »VEČERNIK« zavarovani s posebno polico. Zato prosimo in pozivamo cenj. naročnike:

Plačujte naročnino za »VEČERNIK« brez opominov!

Uprava »VEČERNIKA«
Maribor, Kopališka 6.

Radio

Nedelja, 2. februarja

Ljubljana: 9.15 reproduciran koncert; 11.45 zbor „Gosposvetski zvon"; 13.02 prazniční koncert Ro; 17. kmetijska ura; 17.30 veselo popoldne (duet harmonik, zbor); 19.30 slovenska ura; 20.30 Ro; 22.15 prenos iz „Nebotičnika". — **Beograd:** 13. nar. pesmi ;18.15 plesna gl.; 22 lahka gl.; 22.50 plesna gl. — **Praga:** 10 Dvořakov koncert; 18.45 veseloigra; 20. iz čeških filmov; 20.30 zabavna gl.; 21.15 pisan koncert. — **Sofija:** 12.50 lahka gl.; 13.25 in 18.45 lahka in plesna gl.; 21. in 21.55 lahka in plesna gl. — **Anglija I.:** 19.30 solisti; 21.15 variete; 22.55 lahka in zabavna gl. — **Nemške postaje:** 13.15 zabavna gl.; 17.10 dunajski filharmoniki igrajo; 18.20 zabavna gl.

Ponedeljek, 3. februarja

Ljubljana: 12. plošče; 13.02 Ro; 17.30 Ro; 18.40 mesečni slovstveni pregled; 19.50 deset minut zabave; 20. prenos. — **Beograd:** 11.45 zabavna gl.; 19.40 radijski komorni zbor ;20. Vojnovićeva „Dubrovačka trilogija; 22.50 plesna gl." — **Zagreb:** 17.45 koncert na kitari; 20. Čajkovskega Liturgija. — **Praga:** 15. pisan koncert; 16.25 zabavna gl.; 19. Smetanova opera „Skrivnost"; 22. koncert češke gl. — **Sofija:** 12.35 pisan koncert; 12.50, 17.30, 19., 19.50 in 21.30 solisti, zabavna in plesna gl.; 21.15 pisan koncert; 23.15 plesna gl. — **Nemške postaje:** 11.45 lahka gl.; 14.30 komorna gl.; 16.20 pisan koncert; 18.20 zabavna gl.; 21.15 zabavni koncert.

Širite „Večernik"!

Kultura

K premieri Nušićeve „Sumljive osebe"

Drevi še nam postavi na oder Nušićevo »Sumljivo osebo«, in prepusteč njeno nadaljnjo usodo svojim tovarišem, odide režiser V. Skrbinšek na svoje novo, oziroma staro mesto. Kot tudi igralec z važno vlogo v »Lepi Vidi«, se je že v četrtek zvečer poslovil od občinstva. Ko pa bodo lastovke v drugič odletele proti jugu, se režiser Skrbinšek zopet povrne na svoje staro mesto.

Sicer pa smo v Mariboru še tam, da se za režijo in režiserja briga le kritika, občinstvo pa edino le za igro. Le če je režiser obenem tudi igralec na odru in če dobro igra, ga občinstvo priznava tudi kot režiserja. Tale Nušićeva komedija »Sumljiva oseba« pa je že tako ustvarjena, da bo občinstvo vse prevzeto od vsebine igre, polne napeto zanimivih zapletljajev. Ni le gola komedija za smeh in zabavo. V Nušićevi »Sumljivi osebi« se na našem odru odigrava tudi važen odlomek iz poglavja zgodovine stare Srbije izza dobe Obrenovićev in koruptnih razmer tam, kjer je trpeči narod zaman iskal svojo pravdo. Za marsikoga, posebno pa za tiste, ki sploh ne poznajo ali premalo poznajo Nušića kot srbskega Gogolja, bo prav ta komedija poleg zabave tudi dobra lekcija. A treba je še posebno upoštevati, da je Nušić Srb z dušo in telesom in da mu je prav njegovo globoko rodoljubje narekovalo, da je v svojih številnih delih brezobzirno šibal in na svoj način oboževal vse, kar je po njegovem prepričanju ogražalo interese države in naroda.

Da je morala biti prav ta njegova »Sumljiva oseba« nekaj še prav posebnega, kar se v toliki meri in tako verno naslikano v njegovih ostalih delih ni ponovilo, to najbolj potrjuje dejstvo, da je bila ta komedija dolgo let v stari Srbiji prepovedana in so jo šele l. 1923. smeli postaviti na oder. Niti on sam, kot upravnik beograjskega in drugih gledališč se tega svojega dela ni upal uprizoriti. Šele ko so številna njegova druga dela pripravila teren za pravilno razumevanje nujne potrebe za svobodno kritiko javnih razmer, je tudi »Sumljiva oseba« prišla do svojega zadoščenja.

-rc-

MALI OGLASI

do 20 besed stanejo z davkom vred 15.— din. Vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, posest, trgovsko in obrtno reklamo pa stanejo namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za pismene odgovore glede naslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din, kateri znesek je treba priložiti v znamkah. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pismenih naročilih se lahko plača v znamkah. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

KAM, KJE?

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

V nedeljo, dne 2. febr. vabimo na
DOMAČE KOLINE
Gostilna Koželj, Tezno. 22353-1

V nedeljo dobre
DOMAČE PEČENICE
in krvavice ter dobro ljutomersko vino. Se priporoča Mara, gostilna »Balkan«. 22452-1

PREDPUSTNI PRIJATELJSKI SESTANEK
imajo orožniški upokojenci in njih družine ter prijatelji na Svečnico, 2. II. od 3 ure naprej v restavraciji Senica. 22450-1

V nedeljo, 2. februarja
POJEDINA PEČENIC
krvavic in jetrnih klobas. — Koncert v gostilni Gračner, Frankopanova ul. 39. Dobro vino in Tscheligijevo pivo. Se priporoča gostilničarka. 224431-1

SLUŽBO DOBI

do 20 besed, 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SLUŽKINJA
poštena in čista, samo z dalj šim spričevalom, se sprejme k trem odraslim osebam v Tomšičevi ulici 38. 22380-2

Potrebujem
URADNICO
pri strojno ključavničarski obrti, zmožno perfektne nemščine. Pismene ponudbe in zahtevo plače s sliko poslati na oglasni oddelek »Večernika« pod »Ljubljana«. 22332-2

DEKLE
iz ljutomerskega sreza ali Prekmurja, vešča gospodinjstva in kuhe, sprejme 15. februarja Kolar, učitelj, Križevci pri Ljutomeru. Plača po dogovoru. 22410-2

KLJUČAVNIČAR
jedva izučen v stavbeni stroki, ki ga veseli struganje, naj tismeno sporoči naslov J. Oražen, Ribnica na Dolenjskem. 22407-2

Ključarica
katera zna tudi kuhati, absolutno zaupljiva, za vzdrževanje reda gospoške hiše na deželi, se išče. Starost med 35 in 60. Lahka služba. — Dopise pod »Zaupna služba« na ogl. odd. lista.

ZLATARSKE POMOČNIKE
vešče bižuteriste, iščem. Ponudbe z označbo dosedanjega dela in plače je poslati na »Zlatarka«, Zagreb, Deželičeva 29. 22393-2

ŠIRITE »VEČERNIK«!

KLJUČAVNIČARJA
samostojnega v izdelovanju blagajn iščemo. Pismene ponudbe z navedbo plače in dosedanjega službovanja na oglasni oddelek lista pod »Prvovrstna moč«. 22401-2

Sprejme se
SLUŽKINJA
za samostojno gospodinjstvo katera je vešča tudi kuhanja. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Takoj«. 22414-2

Katera snažna, zanesljiva, starejša, skromna
OSEBA
bi pospravljala sobo upokojencu. Vsako drugo popoldne. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Blizu Bate« 22362-2

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 12 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

OPREMLJENA SOBA
s posebnim vhodom se odda. Tyrševa 20-III, desno. 22463-8

Poštena, marljiva
POMOŽNA KUHARICA
ki zna nekaj kuhe, išče službe v Mariboru ali v Celju. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22409-3

KLJUČAVNIČAR
z mojstrsko izkušnjo in koncesijo, izurjen orodničar, išče mesto delovodje. Naslov v ogl. odd. »Večernika« 22400-3

SPOMNITE SE CMD!

BLAGAJNIČARKA
z večletnimi spričevali se sprejme v kavarni »Jadran«, Maribor. 22424-2

Iščem
KONTORISTINJO
s potrebno šolsko izobrazbo. Naslov v ogl. odd »Večernika«. 22405-2

SLUŽKINJA
resna, pridna in poštena, za vsa hišna dela, se sprejme k tričlanski družini Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22449-2

Veliko posestvo v Sloveniji išče sposobnega
OSKRBNIKA
s primernimi izkustvi v vinogradništvu in hmeljarstvu. Ponudbe tudi v nemškem jeziku pod »Vrokojenec prednost« na ogl. odd. lista. 22445-2

SPREJMEM GOSPODIČNO
starejšo za papirniška dela in pomoč v trgovini, event. s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in starosti na oglasni oddelek »Večernika« pod »Stalna in dobra služba«. 22476-2

STREŽNICO
sprejmem takoj. — Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22481-2

Vsestransko
IZOBRAŽENA URADNICA
išče trajno službo. Dopisi pod »Čimprej« na oglasni oddelek »Večernika«. 22438-3

SODAR IN KLETAR
z večletno prakso želi stalno službo blizu Maribora. Izve se pri G. Zemljiču, Slovenigradec. 22426-3

Mlad
POROČEN PAR
brez otrok išče mesto hišnika, kjer bi bila zaposlena doma samo žena. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22458-3

VAJENCI-(KE)

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

16 LETNI FANT
z dežele se želi izučiti strojno ključavničarske obrti v mestu ali na deželi. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22408-4

Iščem
VAJENCA
za avtomehaničarsko obrt. Vajenci, ki so se že učili, imajo prednost. Naslov v ogl. odd »Večernika«. 22404-4

FANT
17 let star, z malo maturo, se želi izučiti v kaki trgovini ali elektrotehnični stroki. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22406-4

Vaš uspeh: mali oglasi v „Večerniku"!

Frizerski salon „Pavla"
Trajni kodri samo pri Pavli, specialiteta trajne brez vodne ondulacije, 6 mesečna pismena garancija. Najmodernejši salon. Najboljša postrežba po nižjih cenah.
Salon „Pavla" Koroška 9

VAJENEC
ali vajenka s predpisano šolsko izobrazbo se sprejme. — Foto Kieser, Vetrinjska 30. 22448-4

STANOVANJE ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

VEČSOBNO STANOVANJE
na prometni ulici, se odda v najem. Dopise na ogl. odd. »Večernika« pod »Stanovanje«. 21969-5

SOBA IN KUHINJA
s shrambo se odda takoj v bližini broda mirni stranki. Zerkovska 18, Rojko. 22374-5

DVOSOBNO STANOVANJE
komfortno, se odda. Vprašati Klavniška 5. 22398-5

ENO- IN DVOSOBNO STANOVANJE
se odda. Smetanova ulica 54, gostilna. 22411-5

TRISOBNO STANOVANJE
v novi hiši se odda s 1. aprilom. Vprašati pekarna Koren, Koroška cesta 47. 22412-5

Oddam
STANOVANJE
— mesto hišnika takoj. Vprašati Strma 3, Maribor. 22423-5

STANOVANJE
dve sobi in kuhinja, se odda 1. marca. Makarjeva ul. 13, Studenci, pri kadetnici. 22442-5

Oddam
DVE STANOVANJI
zaprti, za 250 in 350 din ter opremljeno sobico čistemu, mirnemu in točnemu plačniku. Rapočeva 4-I, desno. 22415-5

STANOVANJE
se takoj odda z 1 sobo, kuhinjo in pritiklinami v Studencih. Vprašati pekarna Zamuda, Maribor, Frankopanova 9. 22495-5

DVOSOBNO STANOVANJE
s pritiklinami se odda s 1. marcem. Taborska 22. 22477-5

Sončno
DVOSOBNO STANOVANJE
se odda v Ferkovi ulici 9. 22474-5

SOBA IN KUHINJA
se takoj odda. Primorska ulica 4. 22492-5

STANOVANJE IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

STANOVANJE
dvosobno ali enosobno s kabinetom, komfortno, po možnosti z vrtom, iščem na Teznu ali bližini. Ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »22371«. 22371-6

Iščem
ENOSOBNO STANOVANJE
v okolici Glavnega trga s 1. marcem. Ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »Stalno«. 22472-6

PREHRANA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

DVA GOSPODA
se sprejmeta na hrano in stanovanje. Dravska 1-I 22493-7

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

OPREMLJENA SOBICA
se poceni odda. Jerovškova (Magdalenska) 56. 22441-8

Sprejme se
DIJAK NA STANOVANJE
in zajtrk blizu realke. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22364-8

2 OPREMLJENI SOBI
z eno in dvema posteljama oddam. Betnavska cesta 48. 22343-8

Oddam takoj
PRAZNO SOBO
s posebnim vhodom. Krčevina, Aleksandrova cesta 10. 22392-8

SOBO S ŠTEDILNIKOM
in električko takoj oddam za 125 din. Nova vas, Vreceljska 3. 22429-8

DVA GOSPODA
se sprejmeta na stanovanje. Smetanova 51-I, vrata 5. 22422-8

OPREMLJENA SOBA
s hrano se takoj odda. Koroščeva 5-I, vrata 8. 22386-8

SOBA
se odda 2 gospodičnama ali gospodoma s celo oskrbo. — Koroška 50. 22447-8

Lepo
OPREMLJENO SOBO
z uporabo kopalnice oddam za 260 din. Aljaževa ulica 21. 22444-8

Odda se takoj separ. sončna
OPREMLJENA SOBA
z uporabo kopalnice. Poštelska 10, pritličje (leva paralelka Ljubljanske ulice) 22462-8

Oddam lepo opremljeno
SONČNO SOBO
s posebnim vhodom. Taborska 11-II, Lešnik. 22466-8

Sprejmem
SOSTANOVALCA
s hrano ali brez. Pipuševa ul. 4, vrata 1. 22475-8

ASTROLOŠKA SPECIALISTKA Mme. FELICITAS
daje na podlagi točnih rojstnih podatkov zanesljive nasvete ob torkih in petkih. Sodna ul. 26-III. 22471-8

Lepo
OPREMLJENA SOBA
s posebnim vhodom se odda takoj ali pozneje boljši osebi. Popovičeva 5. 22470-8

GOSPOD
se sprejme na stanovanje. Soba zračna in sončna s prostim vhodom. Glavni trg 4-I. 22482-8

Oddam prazno ali
OPREMLJENO SOBO
Aleksandrova c. 18-II. 22494-8

V lepo
SONČNO SOBO
v sredini mesta in ob parku se sprejme boljša gospodična ali dijak(inja). Maistrova ulica 6-III, desno. 22480-8

LOKAL

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

LOKAL IN SOBO
s štedilnikom oddam na Tržaški cesti. Vprašati Klavniška 5, tovarna. 22399-10

LOKAL
pripraven za mesnico, galanterijo ali trafiko se takoj odda. Vprašati Maribor, Radvanjska c. 54. Istotam enosobno stanovanje. 22389-10

POSEST

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

SIGURNA NALOŽBA DENARJA
Prodam polovico hiše za 125 tisoč din katero se eventuelno obvežem kupiti nazaj po dnevni ali dogovorjeni ceni. Stanovanje je kupcu takoj na razpolago. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 21046-11

Oddam v najem
VILO Z VRTOM
in vsem modernim komfortom, mali družini Vprašati Rosinova 20 22352-11

ZAGREBŠKA SIRARNA IN DELIKATESNA TRGOVINA MLEČNIH IZDELKOV
v najstrožjem centru, najprometnejših ulic, izvrstno idoča s polnim prometom, komfortno urejena s portalnimi izložbami, telefonom, prodamo za 32.000 din. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Ilica 144. 22351-11

LEP GOZD
cca. 5 oralov, v neposredni bližini Maribora, se proda. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Gozd 41«. 22397-11

Najboljša
NALOŽITEV KAPITALA!
13.000 m² zemljišča za parceliranje se ugodno proda. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22387-11

Zlato in srebro,
brilijante, zastavljalne listke išče nujno za nakup
M. Ilgeriev sin,
Maribor, Gosposka 15

STAVBENO PARCELO
kupim v okolici Maribora do 15.000 din. Plačam takoj. Najrajši v Košakih ali Počehovi. Ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »15.000«. 22390-11

Prodam
HIŠO
z lepim vrtom, cena 18.000 din. Vpraša se pri mesarju Orthaber, Devica Marija Brezje, Pobrežje. 22375-11

HIŠO
z gostilno in trgovino prodam radi družinskih razmer. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22361-11

Prodam
POSESTVO
z gospodarskim poslopjem, Devica Marija Brezje 69. 22359-11

Kupim lepo
VINOGRADNO POSESTVO
v bližini Maribora, 8 do 12 oralov. Posredovalci izključeni. Ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »Plačam takoj«. 22286-11

MLEČNO RESTAVRACIJO
in kavarno, etablirano v odličnih in velikih prvorazrednih prostorih, najpromenejša zagrebška pozicija brez konkurence, prodajamo s celokupno opremo v polnem prometu ter higijenskimi pomožnimi prostori, za din 90.000 Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Ilica 144. 22486-11

†

Globoko užaloščeni sporočamo vsem znancem in prijateljem, da nas je za vedno zapustila naša ljuba mama, stara mama, sestra, teta in svakinja, gospa

Ana Pestevšek, roj. Kapus
vdova po nadučitelju

dne 31. januarja 1941.

Pogreb nepozabne bo v nedeljo, 2. februarja ob 14.45 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

Maribor, Beljak, Gradec, 1. febr. 1941.

Rodbine Pestevšek, Belina in ostalo sorodstvo.

Brez posebnih obvestil!

Za Ljubljano

želi zastopstva solidnih tvrdk odlično uveden zastopnik Prima reference. Cenjene ponudbe pod „Uspeh 1941" na upravo lista Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

Objava!

Predsednik »Našega Doma« objavlja, da bo proti vsakemu nastopil sodnim potom, ki bi širil neresnične vesti o zadrugi. Zadruga je imela v preteklem letu več tisoč dinarjev dobička, ter o kaki izgubi ali negospodarskem delu sploh ni govora. Odbor zahteva ponovno revizijo vsega zadružnega dela, katerega objavo mora izvršiti nadzorni odbor. Vsem ljudem pa še ljubi Bog v nebesih ne more ugoditi, ravno tako zadruga ne more nikomur za 50 din zidati hiše. »Naš dom« je uspela in bo tudi napredovala. Kdor pa ni z zadrugo, ta je njen sovražnik. To si naj zapomnijo vsi tisti, ki o zadrugi preveč govore. Vkljub podtikanju že pristopajo novi zadružniki v članstvo.

Vse informacije o zidanju zadružnih hiš, v pisarni **»Naš Dom«, Maribor, Frančiškanska 12,** pri predsedniku Korošču.

Lepo **sliko** Vam nudi Foto-atelje **„JANA"** Sodna ul. 1 Prvovrstno delo Nizke cene

PARCELA
v Gornjem Radvanju, 640 m², sončna lega, oplotena, z vodnjakom, se radi odpotovanja poceni proda. Vrtnarija Steinbrenner, Gornje Radvanje, koncem Hostejeve ulice. 22316-11

KIOSK
za trafiko s parcelo se proda. Vprašati: Rupnik, Slovenska 15. 22379-11

SOTRUDNIK (-CA)
za zelo ugoden nakup večjega posestva se išče. Vpraša se Loška ul. 13. 22465-11

V najem vzamem
MALO POSESTVO
v bližini Maribora. Ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »Najem«. 22437-11

Proda se v Spodnji Dobravi — Ptujska cesta
OBČINSKI GOZD
z lepim borovjem v večjem kompleksu ali po parcelah po ugodni ceni. Vprašati pri gosp. Onič Matija, posestnik in občinski podpredsednik, Razvanje. 22413-11

Krasne
STAVBENE PARCELE
naprodaj v Sp. Dobravi ob Maistrovi ulici. Informacije pri Mesiček Gustav, Tržaška cesta 46. 22456-11

DVOSTANOVANJSKO HIŠO
z vrtom prodam. Vpraša se Spodnja Radvanjska 31, Nova vas. 22457-11

Polovica
DVOSTANOVANJSKE HIŠE
z vrtom, po 3 sobe s pritiklinami, naprodaj. Potreben kapital 85.000 din. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22416-11

ZAGREBŠKO SIRARNO
in delikateso, v najstrožjem središču, na vogalu najprometnejših ulic, izvrstno idočo, renovirano in popolnoma urejeno, komfortno s portalnimi izložbami, telefonom prodajamo s celokupno opremo z ogromnim prometom za din 32.000. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Ilica 144. 22486-11

BIFE A LA GOSTILNA
izvrstno idoč, na najprometnejšem zagrebškem vogalu, krasno urejen, prodajamo s celokupno opremo v dvosobnem lokalu, kuhinji, vrtu, kleti skupno stanovanjem za din 28.000. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Ilica 144 22487-11

Prodam v bližini Vranskega poleg drž. ceste 3000 m²
PRVOVRSTNE ZEMLJE
primerne za stavbišče. Nasl. v upravi »Večernika«, Celje. 22479-11

HIŠA
8 stanovanjska 200.000. — **Hiša** za industrijo 180.000. — pri kolodvoru. — **Gostilna,** ki se takoj prevzame ali odda v najem 145.000. — **»Rapid«,** Gosposka 28. 22468-11

Prvorazredno
TRAFIKO IN PAPIRNICO
v zagrebškem središču, dokazano izvrstno idočo, z ogromnim letnim prometom, prodajamo s celokupno opremo in celo zalogo papirnatega, pisarniškega, kadilskega in galanterijskega blaga po ceni 85.000 din. Prvovrstna pozicija. Odlična eksistenca. Poslovalnica Pavleković, Zagreb, Ilica 144 22484-11

ENODRUŽINSKA HIŠICA
z vrtom v Čopovi ul. 16, Pobrežje-Maribor. Cena okrog 85.000 din, event. popust po dogovoru. Naslov lastnika v oglasnem oddelku »Večernika«. 22417-11

DENAR
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Sprejmem
DRUŽABNIKA-CO
od 60.000 do 200.000 din za rentabilno podjetje. Ponudbe na ogl. odd. lista pod »Družabnik«. 22372-12

SOTRUDNIKA
ali sotrudnico s kapitalom do 50.000 din sprejmem k svojemu podjetju, katerega bom razširil. Ponudbe na ogl. oddelek lista pod »Mizarski stroji«. 22461-12

OBRT - TRGOVINA
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

PONIKLANJE
pokromanje predmetov vseh vrst dobro in poceni pri »Ruda«. Maribor. Trstenjakova ulica 5. 6177-1

HALO KLIČITE PROSIM AKO RABITE št. 22-67
Tvornica sladne kave A. Jarc, Maribor-Košaki. 22083-13

POZOR PLETILJE IN PLETILCI!
Prodamo nove in malo rabljene, raznovrstne motorne in ročne pletilne stroje ter specialne šivalne stroje za trikotažo. »Mela«, Ljubljana, Tyrševa 20. 22394-13

DRVA
popolnoma suha, od 1 metra naprej dostavlja na dom po din 170.— za m³ Goričan, Tržaška 49 22357-13

STROJI
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PLETILNI STROJ
rabljen, v najboljšem stanju, 8/75, se proda. Naslov v ogl. oddelku »Večernika«. 22419-14

Kupim dobro ohranjen
ŠIVALNI STROJ
Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Plačam takoj«. 22383-14

PISALNI STROJ »CONTINENTAL«
radio Telefunken, salonska garnitura, primerna za čakalnico, pisarno, se radi selitve zelo ugodno proda. Vprašati Prešernova 34-I. 22467-14

Dobro ohranjen
PISALNI STROJ
se kupi z navedbo znamke. Ponudbe na oglasni oddelek »Večernika« pod »Stroj 25«. 22388-14

Kupim
NAKOVALO
ambos in drugo kovaško orodje. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22491-14

POHIŠTVO-OPREMA
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SPALNICE, JEDILNICE, KUHINJE
vseh vrst v najmoderneiših lastnoročnih izdelavah dobite v zalogi pohištva Aleksandrova c. 48 4311—1

POHIŠTVO!
Predalčnik z nastavkom, 2 omari, 1 miza, vse iz orehovega lesa in gramofon. Vse dobro ohranjeno. Proda Drvenik Ptuj, Aškerčeva 10. 22396-17

Prodam
ŠTEDILNIK
Vetrinjska ulica 18, Gombač. 22363-17

Nova
MEHKA SPALNICA
orehovo pobarvana ter posamezne postelje in nočne omarice poceni naprodaj Slovenska 28, mizarstvo. 22464-17

MOŠKI
PRI ŽIVČNI SLABOSTI poskusite Okasa Tablete
Orig. zavoj 110.— din
Dobi se v vsaki lekarni
Po želji pošljemo literaturo
Pošljemo diskretno
Lekarna DELINI BEOGRAD - KNEZ MIHAJLOVA 1
Ogl. reg. pod S. br. 3046-1939

POHIŠTVO!
O sreči v zakonu odloča moderno pohištvo, izdelano pri »EFKA« mizarstvu za stanovanjske opreme. Zaupajte svoja naročila, Maribor, Frančiškanska 12. 22460-17

Prodam
MIZNI ŠTEDILNIK
in večji umivalnik. Kneza Koclja 18-II. 22454-17

PISALNA MIZA
z rolojem iz orehovega lesa, s patentno ključavnico, se proda. Pšeničnik, Dravograd 22453-17

KRASEN DIVAN
poceni naprodaj Tomšičeva cesta 1. Ogleda se lahko v nedeljo popoldan med 13. in 18. uro. 22420-17

ŽENSKI KOTIČEK
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

KUPUJEM KROJAŠKE IN VOLNENE ODPADKE
vse po najvišjih cenah. R. Višnjevec, Ljubljana, Stari trg 15. 22395-18

SVEŽE MLEKO
smetano, maslo, jabolka že od 2 do 8 din, krompir, najokusnejše zelje, repo dobite dnevno pri Postržinu, Pobrežje, Gosposvetska 56 Še vedno zaloga drv, kolobarjev, premoga! 22367-18

TRAJNE KODRE
najmodernejše, Vam napravimo v frizerskem salonu Reiser, Koroška cesta 49. Garancija 6—8 mesecev. Prepričajte se sami in boste zadovoljni. Solidne cene! 22349-18

Najboljše, najcenejše po najnovejšem sistemu garantirane
TRAJNE KODRE
samo salon **Kosem,** Meljska cesta 63. 22451-18

Prodam novo
MOŠKO OBLEKO
Koroška cesta 27, Ploj, krojač. 22418-18

Prodam dobro ohranjene
GOJZERICE
št. 38, dalje plašč in kostum. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22484-18

ŽENITBE - DOPISI
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Opozarjamo
POSEBNO DAME
ki nosijo štev. čevljev 35, 36, 37, 40, 41, na inventurno prodajo od 150 do 250 din. **»KING SHOE«,** Maribor, Gosposka 30 22031-19

VDOVEC
državni nameščenec, srednjih let, išče gospodinjo. Prednost imajo upokojenke z malo pokojnino. Ponudbe je poslati na glasni oddelek »Večernika« pod »Skupno gospodinjstvo«. 22369-19

LOČENKA
38 let stara, dota v gotovini 280.000 din, iščem moža, ki je voljan, biti samo moj. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10.—. 22427-19

29LETNA GOSPODIČNA
z gotovino 35.000 din, želi poročiti državnega ali privatnega uradnika ozir. trgovca, je lahko tudi do 40 let star vdovec. Dopise poslati pod šifro »Srečna bodočnost« na oglasni oddelek »Večernika«. 22391-19

KMEČKI FANT
z manjšim posestvom in lepimi dohodki v okolici Maribora želi znanja s tovarniško delavko do 35 let in nekaj prihranki v svrho ženitbe. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Ženitev«. 22368-19

INDUSTRIJALEC
38 let star, imam nepremičnine v vrednosti ene milijarde din iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10.—. 22428-19

POMORSKI KAPETAN
35 let star, imam v gotovini 100 000 din, mesečna plača 3.300 din, iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10.—. 22429-19

VDOVA
46 let stara, solastnica nepremičnim v vrednosti din 1.500.000, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10.—. 22430-19

GOSPODIČNA
Stara 30 let, z nekaj prihranki, želi spoznati starejšega gospoda, najraje s stalnimi dohodki. Resne ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Mirna«. 22459-19

Višji
DRŽAVNI UPOKOJENEC
(bivši kapetan), 50 let, pravoslavne vere, visoke postave, zelo fine zunanjosti, soliden in skromen. Mesečna pokojnina din 2500.—. Poročil bi: gospodično, vdovo ali ločenko z dežele ali mesta. Informacije pošilja proti nakazilu din 10.— v znamkah »FIDES«, Zagreb, Vlaška 66. 22433-19

POROKE:
Gospodična, 20 let, rim. kat., dota 90.000 din. — Gospodična, 26 let, rim kat., Slovenka, dota 30.000 din in dediščina — Gospodična, 39 let, rim. kat., dota 150.000 din. — Gospodična, 29 let, šivilja, dota 50.000 din. — Vdova, rim. kat., brez otrok, dota okoli 100.000 din. — Vdova, 33 let, rim. kat., dota din 80.000. — Ločenka, 28 let, dota okoli 500.000 din. — Vdova, 50 let, rim. kat., dota 150.000 din. — Informacije pošilja proti nakazilu din 10.— v znamkah »FIDES«, koncesionirani zavod za sklepanje zakonov, Zagreb, Vlaška 66, II. nadstr. 22436-19

Nogavice po »Nimela« kopeli **trajne**

»NIMELA« preprečuje spuščanje petelj (zank)
Din 30·—
»NIMELA« SAMOPRODAJA
CELJE, poštni predal 2
Dobi se v drogerijah in trgovinah

BANOVINSKI URADNIK
36 let, rim.-kat., visok in prijeten, soliden ter dobrosrčen, mesečna plača din 2700.—, s pokojnino združena. Uslužben v Zagrebu. Poročil bi dobro gospodično, vdovo ali ločenko z dežele ali mesta. Informacije pošilja proti nakazilu din 10.— v znamkah »FIDES«, Zagreb, Vlaška 66. 22434-19

GOSPODIČNA
pravoslavne vere, 25 let stara, dota v gotovini 500 000 din, iščem zakonskega druga. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10. 22431-19

GOSPODIČNA
19 let, rim. kat., srednje velikosti, zelo lepa in solidna, edinka, inteligentna in zajam čeno čiste preteklosti. Dota z dediščino okoli din 500.000.— Ista je iz province. Informacije pošilja proti nakazilu din 10.— v znamkah »FIDES«, Zagreb, Vlaška 66. 22435-19

ZDRAVNIK
30 let star, s premoženjem 150.000 din, mesečno plačo 3000 din, iščem zakonsko družico. Navodila daje »NADA«, Zagreb, Jelačićev trg 10, proti nakazilu din 10.—. 22432-19

Dobro situiran
STAREJŠI GOSPOD
želi znanja z 45—55 letno gospodično ali vdovo brez otrok. Naslov s sliko poslati na oglasni oddelek »Večernika« pod »Ne bo Vam žal«. 22478-19

ŽENITVE IN MOŽITVE
boljših krogov posredujemo najvestneje, solidno in strogo diskretno. Odlična izbira najboljših partij. Prvorazredne obiteljske veze v najboljših krogih. Informativne prospekte pošiljamo proti nakazilu din 10.— v znamkah diskretno: »REZORA«, Zagreb, pošta 3. 22488-19

GLASBILA
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Prodam poceni nov
RADIO APARAT
Premuž, Gajeva 9. 22455-20

GRAMOFON
prvovrsten, z 10 ploščami poceni prodam ali zamenjam za drva ali seno. Jus Ivan, Pobrežje, Ipavčeva 6, Maribor. 22421-20

Prodam
RADIO
6 cevni, z močnim glasom, za 1600 din. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22381-20

IZDELOVANJE HARMONIK

JOS. FLEISS LJUBLJANA TYRŠEVA C. 35 ZAHTEVAJTE CENIK

POUK
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Poučujem
SLOVENSKO IN NEMŠKO STENOGRAFIJO
tudi potom dopisovanja. Ponudbe pod »Hitropis« na ogl. odd. »Večernika«. 22354-21

PROFESOR
temeljito poučuje gimnazijce (tudi privatiste) metematiko, latinščino, grščino, francošč. nemščino, slovenščino, srbohrvaščino. Kamniška ul. 12. 22469-21

VOZILA
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SEDAJ JE ČAS:
da za mali denar hranite kolesa čez zimo, ako nimate doma prostora, da pustite Vaša kolesa temeljito pregledati, popraviti, emailirati, niklati ali chromati. Zelo bodete zadovoljni, ako jih tozadevno zaupate strokovno znani mehanični delavnici Justina Gustinčič, Maribor, Ulica kneza Koclja 14, podružnica vogal Ptujske in Tržaške ceste, telefon 21-30. Oglejte si tudi bogato založeno trgovino koles, otroških vozičkov in njih nadomestnih delov. 21717-22

Prodam otroški
SPORTNI VOZIČEK
Maistrova 3-I, dvorišče. 22483-22

OPEL — OLYMPIA
v odličnem stanju. Taksa 1941 plačana, se proda za 18.000 din. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 22403-22

OTROŠKI VOZIČEK
globok, dobro ohranjen, se ugodno proda Naslov v ogl. odd. lista 22382-22

Kupim
MOŠKO KOLO
dobro ohranjeno. Jerovškova ul. 83. 22446-22

Prodam
MOTOR »ARDIE«
125 ccm, skoraj nov, po nizki ceni. Maver Alex, pri Löschnigg, Frančiškanska 11 — zastopstvo »Steyer«. 22425-22

ŽIVALI
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MESARJI!
Prodam krave, 540 kg težko, 5 minut od postaje Črešnjevec-Slov. Bistrica. Karl Javornik, I okanja vas pri Slov. Bistrici. 22377-24

Proda se
BREJA SVINJA
Kores, Razvanje 34. 22360-24

Prodam 8 mesecev starega
ČISTOKRVNEGA VOLČJAKA
Vpraša se Betnavska c. 8. 22473-24

OPOZORILA
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

NAZNANILO.
Preselil sem svoio krojaško delavnico iz Aleksandrove c. v Jurčičevo ul. 4-I. Vsem drž. nameščencem 10 odst. popust Krojaški salon **Jakob Erbus.** 21798—25

OPOZORILO:
Za Diareklame kina Studenci ima pravico pobirati naročila samo tisti, ki se izkaže s tozadevnim pooblastilom. 22490-25

OBVESTILA
do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

IZJAVA
V zvezi z nedavnim zagonetnim vlomom v oklopno blagajno tvrdke Meinl & Herold v Mariboru se na mnogih krajih ugiba o izvoru omenjene blagajne. Da ne bi bili naši cenj. odjemalci v zmoti, izjavljamo, da omenjena blagajna ni naš izdelek, niti nismo z isto imeli nikdar nobenega opravka. Tvrdka Dolenc, Škrinjar in drug, izdelovanje blagajn, Maribor. 22402-26

IZGUBLJENO
do 20 besed 15 din vsaka nadaljnja beseda 1 din

Izgubil se je mlad dolgosivodlak
PES
belih nog. Najditelj dobi 200 din nagrade v Betnavski cesti 47. 22366-27

Zgubil sem
USNJENO ROKAVICO
28. jan. v Pipuševi ulici Najditelj naj jo odda v Pipuševi ul. 6-I proti nagradi. 22376-27

RAZNO
do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Iščemo cca.
200 m TRAČNIC
za prevažanje huntov. Ponudbe na tvrdko Ant Birolla, Ljubljana Dalmatinova 10. 22329-14

VEVERICE, DIHURJE, LISICE
kune, zajce in vse ostale vrste divjačin kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Sprejemam v strojenje in barvanje. Peter Semko, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 20774-28

Prodam
FOTO APARAT
samosprožilec. Vprašati Pipuševa ul. 4. 22440-28

Dva nova
OFICIRSKA KOVČKA
prodam. Pleskarstvo Mirtič, Slovenska 31, Maribor. 22385-28

Proda se
ČRN KOŽUH
primeren za šofer'a Cankarjeva 26, pritličje, Maribor. 22384-28

Trgovci! Mesarji!

Predno se odločite za nakup avtomatske tehtnice, oglejte si na vsak način pred nakupom naše tehtnice, katere so v pogledu izdelave in trpežnosti najpopolnejše, kar jih je bilo do danes na trgu.

Na zahtevo pošljemo našega zastopnika.

TOVARNA KOVINSKIH IZDELKOV

PONTOS CENTRALA

d. z. o. z., MARIBOR, Meljska cesta 55 in 55 a.

Prehlajeni – pozor . . . !

Poizkusite Lukačeve maslene karamele

Trgovci obrnite se direktno na tvrdko: Lukač Nikola, Kula (Bačka) ali na glavno zastopstvo za Slovenijo: Ivo Cudrich, Celje.

Širite „Večernik“!

Specijalna delavnica za previjanje, popravljanje elektromotorjev in dinam izvršujem inštalacije na pogon in luč, na skladišču ves elektromaterijal ter motorji za pogon in diname za luč.

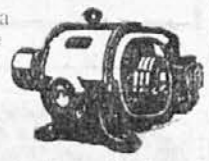

Fr. Perčinlić

elektropodjetje, Ljubljana. Gosposvetska cesta 16. Telefon 23-71.

Moderni šlageri za ples in petje edino na ploščah

Zahtevajte brezplačne sezname

SPOMNITE SE CMD!

Oglašujte!

Krom-številke in črke za izložbe

9.50

RADAN

Zagreb, Masarykova 13
Prospekti na zahtevo.

Stružnico (Präzisions-Drehbank)

200 mm stružne višine, 1000 mm stružne dolžine, z norton-prestavami in vdelanim elektromotorjem 380 Volt ter 1

Vrtalni stroj

moderni s priključevalcem (Schaltkasten) in vdelanim elektromotorjem, ki vrta 30 mm v jeklo, proda od tukajšnjega skladišča

Ludvik Ileršič, Ljubljana

strojno tehnična pisarna in zastopstvo strojnih tovarn.

Cesta 29. oktobra 13 Telefon 37-54

Zbirajte odpadke

Staro železo, baker, medenino, svinec, cink, star papir, cunje, krojaške odrezke, tekstilne odpadke, glaževino, ovčjo volno, govejo dlako kupuje vedno po najvišjih cenah **Arbeiter Dravska ul. 15. Te 26-23.**

Pri nakupu čaja pazite vedno na zaščiteno ime »Emona« in na gornji žig, ker le tako boste kupili naš zdravi, resnično pravi, cvetlični čaj. »Emona« čaj se pije namesto ruskega (kitajskega) že v stotisočih hišah, ker so se prepričale, da ima hranilno vrednost in vsebuje za organizem prepotrebne vitamine. Z limono, rumom, žganjem, vinom ali mlekom da vedno ukusno pijačo, pri tem pa ne razburja živcev. Tudi sladkorja potrebuje zelo malo, ker je isti vezan že v njegovih rastlinskih sestavinah v najprirodnejši obliki. Zahtevajte torej izrecno le »Emona« čaj!

Samostojna korespondentinja

z znanjem slovenščine, srbo-hrvaščine in nemščine ter knjigovodstva se sprejme. Ponudbe na ogl. odd. pod »Perfektna«.

Otomane,

madrace, žične vložke dobavlja solidno

„OBNOVA“ F. Novak

Jurčičeva ulica 6

Anton Medved

Avtotaksi

Telefon 25-24

Maribor, Mlinska ulica 39 je vsak čas na razpolago. Zmerne in nizke cene.

STROJI

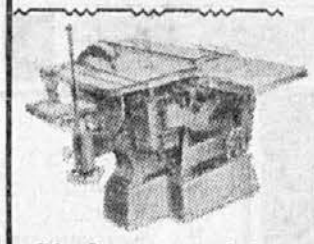

Stroji za obdelavo lesa!

Stroje za obdelavo lesa, kakor za mizarstvo, kolarstvo, sodarstvo i. t. d., ter žagine naprave dobavi v najboljši izvedbi

Robert Raznožnik

LJUBLJANA

Pražakova ulica 8-I. Tel. 35-54.

Kupujem stalno vseh vrst in vsako množino

jabolk

po najvišjih cenah.

Josipina Bole

sadje, zelenjava in deželni pridelki en gros - Maribor, Koroška c. 20 na dvorišču.

Steznike

po meri dobite samo v prvovrstni in zato edino upravičeni specialni trgovini (delavnici)

Novi naslov:

I. Kocmut, Meljska cesta 1

Bančno kom. zavod

Aleksandrova c. 40

Kupuje in prodaja:
Valute vseh vrst, tudi zlatnike
Vrednostne papirje
Hranilne knjižice

Preskrbuje:
Inkase, Posojila,
Naložbe kapitala
Prodaja srečk državne razr. loterije

VERITAS

GENERALNO ZASTOPSTVO IN SKLADIŠČE

Anton Bremec

Celje

Oglejte si veliko zalogo Zahtevajte cenik

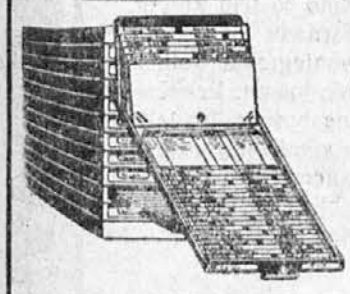

Kartoteka:

preglednost
točnost
enostavnost
zanesljivosti
in cenenosti

»Safra« MARIBOR
Gregorčičeva 24
Tel. 25-10

JESENOVE HLODE

cca. 2 m dolge, 32—50 cm premera, ravne in čiste komade, kupujem v vsaki količini za izdelovanje smučk.

Industrija športnih potrebščin:
M. DRUCKER
ZAGREB, Ilica 39.

Ponudbe poslati franko žel. postaja ali žaga

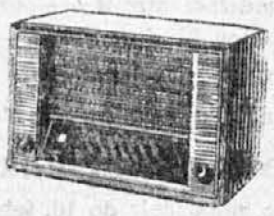

Saba Radio

Preciznost in kvaliteta

Sodobni aparat z najpopolnejšim glasom!

Generalno zastopstvo in skladišče

Radio Bremec — Celje

Zastopniki:

Radio Lušicki, Maribor, Koroška cesta 11
Radio Zupan, Mojstrana
Edvard Fischbacher, Trbovlje

Kalivna peresa

v veliki izbiri in najugodneje nudi

TISKOVNA

DRUŽBA Z O. Z.

Maribor, Cankarjeva 1, telefon 25-45.

Vaša sreča!

Glavno žrebanje državne razredne loterije od 8. februarja do 6. marca 1941

Din 56,946.000·- dobitkov!

Nabavite srečko v

„GRADU SREČE" – PUTNIK, MARIBOR

Trg Svobode - grad glavna kolektura državne razredne loterije

Sejem Rajha v Leipzigu

se vrši spomladi 1941. od 2. do 7. marca

60% popusta na nemških državnih železnicah.

25% popusta na jugoslovanskih držav. železnicah.

Nemški vizum se podeli brezplačno. Prijave naj se izvrše **čimpreje**, najpozneje do 5. II. 1941 pri pristojnem častnem zastopniku.

V Mariboru: **Jos. Bezjak,** Gosposka 25, telefon 20-97
V Ljubljani: **Ing. G. Tönnies,** Tyrševa 33, telefon 27-62
V Beogradu: **Zvanični biro sajma rajha u Lajpcigu,** Knez Mihajlova 33

Prodaja v Mariboru
V. Weix
in sinova
Jurčičeva 8

Vsakovrstne
odpadke
papirja in cunj kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah
B. ŽELEZNIK
trgovina vseh vrst surovin
Maribor Pobrežje, Cankarjeva 16
Nakupovalnica Kopališka ul.
Telefon 27-43

Najnoveiši modeli Najnižje cene Ceniki franko

otroških vozičkov, dvokoles in delov, sivalnih strojev, prevoznih tricikljev, pnevmatike pri
F. Batjel-a nasl. Stane Bergant, Maribor
Aleksandrova cesta 26 • Telefon št. 26-14

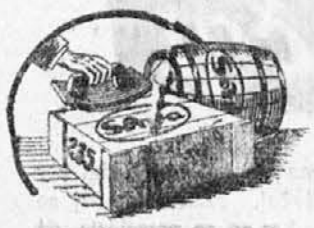

Štampiljke za signiranje zabojev, vreč, sodov kož, kamenja itd.
Signirna barva
Stampiljke iz gumija in kovin
»Sofra« Gregorčičeva ulica 24
Maribor, • Telefon 25-10

Nova damska kapela
Vse najnovejše „šlagarje": slovenske, srbske in ruske pesmi slišite vsak večer v restavraciji Ljutomer od 1. febr. naprej
Štibler

MODERNI VOZIČKI
po vseh cenah

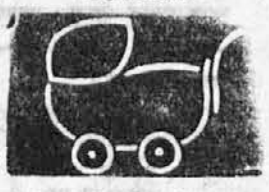

BOGOMIR DIVJAK
Ulica kneza Kocja

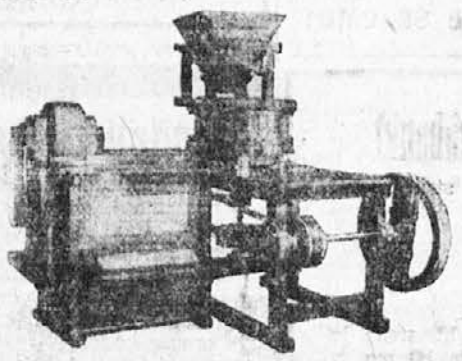

Posestniki pozor!

Najnovejši tehnično izpopolnjeni mali kmečki **JELTOM** mlini na kamne, ki meljejo vse vrste žita v poljubno fino moko, izdelujejo zdrob, čistijo žito ter imajo vključeno napravo za izdelovanje ješprena in kaše. Kamni so vodoravni (ležeči), tako, da ne morejo žgati moke, kakor se to dogaja pri ponarejenih Irus mlinih.

Lahek tek! — Prvovrstna izdelava! Cene zelo solidne.

Te vrste mline Vam dobavi samo prva domača tvrdka

Jelenc Adolf & Tomažin

LJUBLJANA — Celovška cesta 49. — Mlin na ogled v trgovini.

V VSAKO HIŠO „VEČERNIK"

POMLADANSKI DUNAJSKI VELESEJEM

WIENER MESSE

9. DO 16. MARCA 1941

Poljedelstvo (vsi poljedelski stroji) — vrtnarstvo — sadjarstvo vinogradništvo — ribolov in ribogojstvo — čebelarstvo — kemična industrija — mlekarstvo — kletarstvo

Na področju Tehničnega velesejma

Avtomobilska in motociklistična razstava

Prijave najpozneje do 10. februarja.

Vsa obvestila in navodila dajejo:

J. Kulhanek, počastni zastopnik za Dravsko banovino in banovino Hrvatsko, Zagreb, Ulica Kraljice Marije 24, tel. 51-85.

H. Pfannenstill, gen. zastopnik za celo Jugoslavijo, Beograd, Bosanska 29, tel 30-881.

Popusti na vseh železnicah.

Zahvala

Ker smo prejeli ob težki izgubi, ki nas je doletela, ko nas je za vedno zapustil gospod

Viktor Goll

toliko izrazov sočustvovanja in prijateljstva, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posamezniku, temveč storimo to tem potom. Naša posebna zahvala gre g. primariju dr. Strnadu za vso požrtvovalnost, č. sestram usmiljenkam v slovenjegraški bolnišnici za skrb in ljubezen, katero so nudile pokojnemu. Prisrčna hvala čč. duhovščini za spremstvo in tolažilne besede. Nadalje se zahvaljujemo gasilski četi v Črnečah in okoliškim četam, črneškim pevcem ter vsem prijateljem in znancem, ki so darovali krasne vence in cvetje ter prihiteli od blizu in daleč, da spremljajo pokojnega na zadnji poti. Vsem prisrčno, Bog plačaj!

Dravograd, 2. februarja 1941.

Žalujoči ostali.

POSOJILNICA NARODNI DOM

v Mariboru z. z o. i. • najstarejši slovenski denarni zavod v Mariboru

REZERVE BLIZU DIN 12,000.000·—

Izdaja in urejuje MIHO RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik SLAVKO DELELA v Mariboru — Oglasi po ceniku — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ulica 6. — Telefon uredništva štev. 25-67 in uprave štev. 28-67. — Poštni čekovni račun štev. 11 409